

**Fil-Qorti tal-Maġistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali**

Maġistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

Illum, 27 ta' Mejju, 2024

Ir-Repubblika ta' Malta

-vs-

**Redent Zammit, detentur tal-karta tal-identità bin-numru 348672M;
Marcia Yvette Zammit detentriċi tal-karta tal-identità bin-numru 34690M;
Chantelle Zammit, detentriċi tal-karta tal-identità bin-numru 262798M;
Andrew Zammit, detentur tal-karta tal-identità' bin-numru 525247M;
Mary Rose Piscopo, detentriċi tal-karta tal-identità' bin-numru 473782M.**

Kumpilazzjoni nru. 371/2021

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet miġjuba kontra l-imputati **Redent Zammit, Marcia Yvette Zammit, Chantelle Zammit, Andrew Zammit, Mary Rose Piscopo** u ċioe` talli:

F'dawn il-Gzejjer, fil-11 ta' Ġunju 2021, u matul ix-xhur u/jew is-snin ta' qabel din id-data, b'diversi atti magħmulin minnhom, ukoll jekk żminijiet differenti, u li jiksru l-istess dispożizzjoni tal-liġi jew dispożizzjonijiet relatati tal-liġi u li ġew magħmula b'rizoluzzjoni waħda:

1. Għamlu atti ta' *money laundering* billi:-

- i) Ikkonvertew jew ittrasferew propjetà meta kienu jafu jew issuspettaw li dik il-propjetà kienet direttament jew indirettament inkisbet, jew mirrikavat ta' attività kriminali jew minn att ta' parteċipazzjoni f'attività kriminali, għall-iskop ta' jew skopijiet ta' habi jew wiri haġa b'ohra ta' l-origini tal-propjetà jew ta' għoti ta' għajnuna lil xi persuna jew persuni involuti jew konċernati f'attività kriminali;
- ii) Hbaw jew wrew haġa b'ohra tal-vera xorta, provenjenza, lok, dispożizzjoni, moviment ta' jeddijiet rigward, fi jew fuq propjetà meta kienu jafu jew issuspettaw li dik il-propjetà kienet inkisbet direttament jew indirettament minn attività kriminali jew minn att jew atti ta' parteċipazzjoni f'attività kriminali;
- iii) Akkwistaw, ippussesaw jew użaw propjetà meta kienu jafu jew issuspettaw li l-istess propjetà kienet inkisbet jew orġinat direttament jew indirettament minn attività kriminali jew minn att jew atti ta' parteċipazzjoni f'attività kriminali;
- iv) Bir-ritensjoni mingħajr skuża raġonevoli ta' propjetà meta kienu jafu jew issuspettaw li l-istess propjetà kienet inkisbet jew orġinat direttament jew indirettament minn attività kriminali jew minn att jew atti ta' parteċipazzjoni f'attività kriminali;
- v) Ittentaw jagħmlu hwejjeġ jew attivitajiet definiti fis-subparagrafi (i), (ii), (iii) u (iv) hawn fuq imsemmija, u dan fit-tifsir tal-Artikolu 41 tal-Kodiċi Kriminali;
- vi) Aġixxew bħala kompliċi fit-tifsir tal-Artikolu 42 tal-Kodiċi Kriminali rigward xi waħda mill-hwejjeġ jew attivitajiet definiti fis-subparagrafi (i), (ii), (iii), (iv) u (v) ta' hawn fuq imsemmija.

U dan ai termini tal-Artikoli 2 u 3 tal-Att kontra l-Money Laundering, Kapitolu 373 u l-Artikolu 18 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

2. Kif ukoll akkużati talli fil-11 ta' Ġunju 2021, u matul ix-xhur u/jew is-snin ta' qabel din id-data, b'diversi atti magħmulin minnhom, ukoll jekk żminijiet differenti, u li jiksru l-istess dispożizzjoni tal-liġi jew dispożizzjonijiet relatati tal-liġi u li ġew magħmula b'rizoluzzjoni waħda:
 - (i) Wettqu kummerċ bankarju jew ta' hruġ ta' flus f'Malta jew minn Malta meta ma kienux kumpanija liċenzjata taht l-Att dwar il-Kummerċ Bankarju mill-Awtorità kompetenti ai termini tal-Artikolu 5 tal-Kapitolu 371 u l-Avviż Legali 155 tal-199 emendat bl-Avviż Legali 385 ta' 2003.
3. Kif ukoll akkużati talli fil-11 ta' Ġunju 2021, u matul ix-xhur u/jew is-snin ta' qabel din id-data, b'diversi atti magħmulin minnhom, ukoll jekk żminijiet differenti, u li jiksru l-istess dispożizzjoni tal-liġi jew dispożizzjonijiet relatati tal-liġi u li ġew magħmula b'rizoluzzjoni waħda:

- (i) Wettqu kummerç ta' istituzzjoni finanzjarja f'Malta jew minn Malta meta ma kienux kumpanija liċenzjata taht l-Att dwar l-Istituzzjonijiet Finanzjarji mill-Awtorità kompetenti u dan ai termini tal-Artikolu 3 tal-Att dwar l-Istituzzjonijiet Finanzjarji u l-Avviz Legali 357 tal-2002 emendat bl-Avviz Legali 386 ta' 2003 billi nneozjaw fi strumenti ta' swieq finanzjarji kif ukoll fi strumenti oħra finanzjarji li jistgħu jigu trasferiti.

Il-Qorti giet mitluba ukoll sabiex tordna 'Ordni ta' Qbid u Iffriżar' u tissekwestra u/jew iżzomm f'idejn terzi persuni b' mod generali l-flejjes u l-propjetà mobbli jew immobbli kollha li jkunu dovuti lil jew ikunu jappartjenu jew li jmissu lill-imputati jew huma propjetà tagħhom, kif ukoll sabiex il-Qorti tipprojbixxi lill-imputati milli jittrasferixxu, jwiegħdu, jipotekaw jew jbiddu jew jiddisponu minn kwalunkwe propjetà immobbli jew mobbli li tkun propjetà ta' jew inkella miżmuma minnha ai termini tal-Artikolu 5 tal-Att kontra l-Money Laundering, Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta; tal-Artikolu 23A tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta u l-artikolu 36 tal-Att dwar ir-Rikavat tal-Kriminalità, Kap 621 tal-Liġijiet ta' Malta;

Il-Qorti giet mitluba ukoll li f'każ ta' htija jew htijiet, barra milli tinfliggi l-pieni stabbiliti fil-Liġi u b'żieda mal-imsemmija piena, tordna wkoll il-konfiska ta' l-oġġetti kollha esibiti, tal-*corpus delicti* u l-istrumenti li servew jew li kien maħsub li jservu sabiex isir id-delitt, u ta' kull ma jkun gie miħsub bid-delitt, kif ukoll tordna l-konfiska favur il-Gvern tar-rikavat li gie mir-reat jew ta' dik il-propjetà li l-valur tagħha jkun jikkorrispondi għall-valur ta' dak ir-rikavat kif ukoll tal-propjetà kollha tal-imputati fit-termini tal-artikolu 3(5) tal-Kap. 373 kif ukoll fl-artikoli 23 u 23B tal-Kodiċi Kriminali u l-Att dwar ir-Rikavat Kriminali, Kap.621 tal-Liġijiet ta' Malta.

Il-Qorti giet mitluba tordna sabiex f'każ ta' htija tikkundanna l-akkuzati għal-ħlas ta' spejjez li jkollhom x'jaqsmu mal-ħatra tal-esperti jew periti fil-proċeduri hekk kif ikkontemplat fl-artikolu 533 (1) tal-Kapitolu 9, tal-Liġijiet ta' Malta.

Rat l-Ordni tat-13 ta' Jannar, 2023, mogħti mill-Avukat Ġenerali ai termini tas-subartikolu (2A)(b)(c) tal-Artikolu 3 tal-Att kontra Money Laundering, Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta, sabiex dan il-każ jiġi trattat u deċiż quddiem din il-Qorti bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali.¹

Rat l-kunsens tal-Avukat Ġenerali ai termini tal-Artikolu 22(5) tal-Att dwar Istituzzjonijiet Finanzjarji, Kapitolu 376 tal-Liġijiet ta' Malta maħruġ fil-

¹ Fol.4394-4395

konfront ta' Chantelle Zammit,² Marcia Yvette Zammit³, Mary Rose Piscopo⁴, Andrew Zammit⁵ u Redent Zammit.⁶

Rat il-kunsens tal-Avukat Ġenerali ai termini tal-Artikolu 35(4) ta' l-Att VX tal-1994 dwar il-Kummerċ Bankarju, Kapitolu 371 tal-Liġijiet ta' Malta fil-konfront tal-imputati Marcia Yvette Zammit⁷, Redent Zammit⁸, Andrew Zammit⁹, Mary Rose Piscopo¹⁰ u Chantelle Zammit.¹¹

Rat in-nota ta' l-Avukat Ġenerali tat-13 ta' Jannar, 2023, permezz ta' liema baġħtet lill-imputati biex jiġu ġġudikati minn din il-Qorti bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali kif maħsub fis-segweni artikoli:¹²

- a) fl-artikoli 17, 18, 23, 23A, 23B, 23Ċ, 31 u 533 tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta;
- b) fl-artikoli 5, 35(1)(e),(2)(3), 2(1)(2) u l-Ewwel Skeda tal-Att dwar il-Kummerċ Bankarju, Kapitolu 371 tal-Liġijiet ta' Malta;
- c) fl-artikoli 3(1)(1A), 22(1)(f),(3)(4) u l-Ewwel Skeda tal-Att dwar l-Istituzzjonijiet Finanzjarji, Kapitolu 376 tal-Liġijiet ta' Malta u r-Regolament 3(1) u l-Ewwel Skeda tal-Legislazzjoni Sussidjarja 376.02.

Rat li l-imputati ma kellhomx oġġezzjoni li l-każ jiġi trattat bi proċedura sommarja.¹³

Semgħet ix-xhieda.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aġġornata tal-imputati prezentati fuq ordni ta' din il-Qorti.

² Fol.3564.

³ Fol.3690

⁴ Fol.3568

⁵ Fol.3567

⁶ Fol.3692

⁷ Fol.3565

⁸ Fol.3566

⁹ Fol.3693

¹⁰ Fol.3694

¹¹ Fol.3691

¹² Fol.4395-4396

¹³ Fol.4397 u Verbal Seduta 27 ta' Mejju, 2023

Preliminari

Jiġi mill-ewwel sottolinejat li in linea mar-regola desunta *a contrario sensu* minn dak li jipprovdi l-paragrafu (b) tal-Artikolu 636 tal-Kodiċi Kriminali, liema regola giet konstantament applikata mill-qrati tagħna, ko-imputat isir xhud kompetenti fir-rigward ta' ko-imputat iehor biss wara li l-każ fil-konfront tiegħu jkun gie definittivament deċiż.¹⁴

Għalhekk dak li imputat xehed fl-ambitu ta' dawn il-proċeduri kif ukoll dak li stqarr fl-interrogatorju tiegħu, ma jiswiex bhala prova favur jew kontra l-ko-imputat iehor.

Ikkunsidrat,

Kif tispjega l-uffiċjal investigattiv **Spettur Oriana Spiteri**, dan il-każ jirrigwarda imputazzjonijiet dwar riċiklaġġ wara li kienu qed jiġu depożitati numru enormi ta' ċekkijiet ta' terzi f'kontijiet bankarji tal-imputati u ex-konjugi Redent Zammit u Marcia Yvette Zammit biex b'hekk kienu qed iwettqu attività finanzjarja mhux liċenzjata. L-investigazzjoni wriet li anke binthom Chantelle kienet qed twettaq din l-attività. Minn investigazzjonijiet li saru rriżulta li hadd mill-imputati ma kien liċenzjat sabiex jagħti servizzji finanzjarji. Redent Zammit kien ilu mingħajr impjeg sa mill-2019 u qabel kien jaħdem bhala *part-time helper* u anke għamel zmien jaħdem bhala *full-time delivery man*. Marcia Yvette Zammit rriżultat li kienet taħdem *part-time* ma Love Pizza, Fgura, fejn kien anke jaħdem Redent Zammit u wara kellha għadd ta' *jobs* differenti *full-time*. Sa minn Awissu 2014, Chantelle Zammit ukoll kienet registrata *self-employed part-time* mal-Love Pizza sakemm il-ħanut għalaq fl-2017. Reġgħet sabet impjeg f'Jannar 2020 ma Mizzi Lease. Irriżulta wkoll li Redent kellu sittax (16) il-vettura registrata fuq ismu fejn il-vetturi ġieli kienu jdumu għandu xahar (1) biss minkejja li ma kienx registrat bhala *car dealer*. Fiż-żmien li tressaq il-Qorti fuq dawn l-imputazzjonijiet kellu erba' (4) vetturi registrati fuqu. Marcia u Chantelle kellhom vettura waħda registrata f'isimhom.¹⁵

¹⁴ Vide **Sua Maesta` il Re v. Carmelo Cutajar ed altri**, Qorti Kriminali, 18 ta' Jannar, 1927; **Il-Pulizija v. Toni Pisani**, Appell Kriminali, 11 ta' Novembru, 1944; **Il-Maesta` Tieghu r-Rev. Karmenu Vella**, Qorti Kriminali, 3 ta' Dicembru, 1947; **The Police v. Alfred W. Luck et**, Appell Kriminali, 25 ta' April, 1949; **Ir-Repubblika ta' Malta v. Faustino Barbara**, Appell Kriminali, 19 ta' Jannar, 1996; **Il-Pulizija v. Naser Eshtewi Be Hag et**, Appell Kriminali, 2 ta' Frar, 1996; **Il-Pulizija v. Carmelo Camilleri v. Theresa Agius**, Appell Kriminali, 11 ta' Lulju, 1997; u passim **Ir-Repubblika ta' Malta v. Domenic Zammit et**, Appell Kriminali, 31 ta' Lulju, 1998

¹⁵ Fol.32-33

Rigward propjetajiet irrizulta li Redent u Marcia Yvette Zammit bieghu garage li jinsab fi triq l-Isponsun il-Fgura fis-sena 2018 għas-somma ta' €35,000. Garage ieħor fi Triq il-Kleru, Fgura nxatara għal €50,000 mill-istess imputati fejn ma nxtarax b'self. Fl-2018 il-koppja xtrat dar fi Triq il-Nigem, Fgura għal prezz ta' €60,000 b'self mingħand ċertu George Mangion illum mejjet.

Fir-rigward ta' Chantelle Zammit, fi Frar 2017 din xtrat propjetà għewwa Triq Gallu, l-Fgura, għal €150,000 bil-*loan* tittiehed għal €120,000 mill-HSBC Bank.

Irrizulta li Redent kien jieħu *sickness* u *unemployment benefits* kif ukoll sa Ottubru 2020 kien anki jieħu l-*beneficċji* tac-*Childrens Allowance*. Marcia wkoll kienet tirċievi c-*Childrens Allowance* sas-sena 2020

Bħala *declared income* irrizulta li bejn 2013 u 2020 Redent kien iddikjara ammont totali ta' ftit aktar minn €55,000 mentri ta' Marcia Yvette Zammit kien ta' ftit aktar minn €14,000. Fir-rigward ta' Chantelle Zammit din iddikjarat ftit aktar minn €16,000. Fir-rigward tal-*value added tax* Redent Zammit kien registrat għal VAT bħala *partnership de facto* ma Abdilla Zammit Transport mis-sena 2012 bin-numru tal-VAT MT20938003, però fis-sena 2015 ma baqax attiv. Fir-rigward ta' Marcia Yvette Zammit din qatt ma kellha VAT registrat fuq isimha u fir-rigward ta' Chantelle Zammit din kienet rregistrata għal VAT fis-sena 2014 bin-numru 21954017, però ilha mhux attiva sa mis-sena 2017.¹⁶

Informazzjoni miġbura mill-banek żvelat li Redent għandu tlett (3) kontijiet mal-HSBC, wiehed *current account* *****65001 li nfetaħ f'Diċembru 2002 u sa Lulju 2020 kellu bilanċ ta' €25.84. Kont ieħor kien *personal protector account* *****0690 li nfetaħ fil-2013 li jirrifletti *joint account* ma Marcia Zammit *****1267 li nfetaħ fl-2011 bil-bilanċ tiegħu f'Lulju 2020 juri dejn ta' aktar minn €35,000.

Analizi fuq il-*current account* ta' Redent Zammit wriet li fil-2013 dan hallas ftit aktar minn €13,000 f' *home loan* u iddepożita *cheques* fl-ammont ta' €2,513. F'dan l-account fl-2013 dahlet is-somma ta' €9,000 minn IBAN Tunesin. Fl-2014 Zammit iddepożita bħala *cheques* is-somma ta' €3,460 u fil-2015 iddepożita *cheques* is-somma ta' ftit aktar minn €5,000. Fl-2016 gie nnotat li fil-kont tiegħu kienu saru *cash transactions* is-somma ta' €34,000 u dahhal ftit aktar minn €17,000. Fl-2017 għewwa l-kont tiegħu bħala *cash deposits* kien għamel is-somma ta' ftit aktar minn €31,000 u bħala *cheque deposits* kien għamel ftit aktar minn €30,000. Fis-sena 2018 Zammit iddepożita €3,000 *cash* u ftit aktar minn €32,000 bħala *cheque deposits*. Fis-sena 2019 għew iddepożitati fil-kont tiegħu ftit aktar minn €6,000 kif ukoll għew mahruġa f' *cash* is-somma ta' ftit aktar minn €190,000.

¹⁶ Fol.33-34

Kien ukoll iddepożita €260,000 f' *cheques*. Zammit gie nnotat ukoll illi kien qed jagħmel xi *payments* il-Bet365 liema ammonti kienu jammontaw għal-ftit aktar minn €16,000 kif ukoll minn Bet365 ġew iddepożitati fil-kont tiegħu ftit aktar minn €60,000 issuspettati bħala *winnings*.

Fl-2020 f'dan il-kont ġew iddepożitati is-somma ta' madwar €25,000 f' *cheques* u kien iddepożita xi flus fl-*account* tiegħu ma Bet365. Sa Lulju 2021 dawn iċ-*cheque deposits* kienu għadhom għaddejjin kif ukoll kien hemm pagamenti li jammontaw għal €800 mingħand ċertu Andrew Zammit, missier Redent Zammit. B'hekk irrizulta li f'dan il-kont ta' Redent Zammit **bejn il-2013 u l- bidu tal-2021 dahlet is-somma ta' tlett mitt elf tmien mija u sebat (€300,807.) f'ċekkijiet liema ċekkijiet ma kienux indirizzati lil Redent Zammit iżda lil terzi.**¹⁷

Fil-każ ta' Marcia Yvette Zammit din ukoll kellha relazzjoni mal-Bank HSBC fejn għandha tlett *saving accounts* u *account* ieħor li huwa *mortgage account* li huwa *joint* ma Redent Zammit. Żewġ *savings accounts* nfethu fis-sena 2008 u l- ieħor fis-sena 2006. Il-bilanċ fihom sa Lulju 2020 kien anqas minn €20. Fil-fatt dawn il-kontijiet mhumiex attivi u ma ġew iddepożitati l-ebda ċekkijiet f'dawn il-kontijiet li ssemew. Marcia għandha ukoll relazzjoni bankarja mal-BOV fejn hija għandha *savings account* bin-numru *****3763 li nfetaħ f'Ottubru 2017 u l- bilanċ tiegħu f'Awwissu 2020 kien anqas minn €1. F'dan il-kont fis-sena 2017 ġew iddepożitati f' *cheques* is-somma ta' ftit aktar minn €36,000 u ġew miġbuda s-somma ta' €33,000. Fis-sena 2018 f'dan il-kont ġew iddepożitati €41,000 ewro f'ċekkijiet, u bħala *cash* kienet nħarġet is-somma ta' €140,000. Fis-sena 2019 f'dan il-kont ġew iddepożitati s-somma ta' €140,000 u nħareġ l-istess ammont. Fis-sena 2020 u 2021 ma kienu ġew iddepożitati l-ebda ċekkijiet f'dan il-kont. **B'hekk bejn 2017 sa 2019 f'dawn il-kont ġew iddepożitati s-somma ta' €320,000 f' *cheques* li ma kienux indirizzati lil Marcia Zammit.**¹⁸

Fil-każ ta' Chantelle Zammit irrizulta li hija għandha relazzjoni bankarja mal BOV li bdiet fis-sena 2015 b'kont l-isem ta' *savings* bin-numru *****4998. Fl-2015 f'dan il-kont ġew iddepożitati ftit aktar minn €3,000 f' *cheques* u madwar €4,000 f' *cash*. Fis-2016 mbagħad ġew iddepożitati f' *cash* is somma ta' €1,000 u fis-sena 2017 ma saru l-ebda tranzazzjonijiet. Fis-sena 2018 ġew iddepożitati f' *cheques* is-somma ta' €17,000 u fis-snin 2019 u 2020 ma kien hemm l-ebda depożiti ta' *cheques* fil-kont tagħha. **Għalhekk bejn is-sena 2015 u 2018 fil-kont ta' Chantelle Zammit mal-BOV ġew iddepożitati t-totali ta' €21,750 f'ċekkijiet li ma kienux indirizzati lilha.**

¹⁷ Fol.34-35

¹⁸ Fol.35-36

Chantelle Zammit għandha ukoll relazzjoni bankarja mal-HSBC fejn hija għandha żewġ kontijiet: wieħed minnhom huwa l-*loan* li ħadet ta' €120,000 u għandha ukoll *savings account* li nfetaħ fit-2016. Is-*savings account* li għandha nfetaħ fi Frar tas-sena 2016 fejn fl-*opening documentation* hija qalet li hija *employed* mal-Love Pizza bħala *sales person* u taqla is-salarju ta' €1,300 fix-xahar. Fis-sena 2016 Chantelle kienet depożitat is-somma ta' €3,500 bħala *cash* u bħala *cheques* is-somma ta' €17,813 u ġibdet bħala *cash* is-somma ta' ftit aktar minn €10,000. Fis-sena 2017 hija kienet ddepożitat bħala ċekkijiet is-somma ta' ftit aktar minn €31,000 u ġibdet f'*cash* is-somma ta' €24,000. Fis-sena 2018 iddepożitat bħala *cash* is-somma ta' €10,240 u €14,413 bħala ċekkijiet filwaqt li ġibdet ftit aktar minn €17,000 *cash*. Investigazzjoni fil-kontijiet ta' Chantelle sabet li **bejn it-2016 u 2018 iċ-ċifra ta' depożiti fil-kont ta' Chantelle Zammit mal-HSBC kienet is-somma ta' ftit aktar minn €64,000 f'*cheques* li ma kienux indirizzati lilha.**¹⁹

Spiteri kompliet tispjega li mir-residenza ta' Redent u Chantelle Zammit ingabru l-mobile phones tagħhom filwaqt li minn garaxx fi Triq il-Kleru ġiet elevata Ford Escort Mark 1, liema vettura ġiet esibita formalment.²⁰ Mir-residenza ta' Marcia Yvette Zammit ġie elevat *mobile phone* tagħha.²¹

L-investigazzjoni kompliet fuq Andrew Zammit u Mary Rose Piscopo li, meta ġew mitluba t-tranzazzjonijiet tagħhom mill-banek lokali, ġie nnotat li f'dawn il-kontijiet kienu daħlu ammont ta' ċekkijiet ukoll. Miċ-*cheque images* li ġabet il-pulizija rriżulta li dawn iċ-ċekkijiet ma kienux maħruġa lilhom iżda lil terzi persuni l-maġġoranza ta' dixxendenza barranija.²² F'kont numru ****8013 **bejn is-sena 2013 u s-sena 2020 Mary Rose Piscopo ddepożitat ftit aktar minn €65,000 f'ċekkijiet.** Andrew Zammit hu pensjonant li waqaf jaħdem fis-sena 2001. Għandu relazzjoni bankarja mal-BOV fejn għandu *current account* u li sa April 2021 il-bilanċ tiegħu kien ta' inqas minn €10. Ġie nnotat mill-uffiċjal investigattiv li fis-sena 2013 sa 2017 f'dan il-kont daħħlu mal-€500,000 bħala *cash deposits*. Rigward *cheque deposits* bejn 2013 sas-sena 2021 **f'dan il-kont irriżulta li kienu daħlu bħala *cheque deposits* ftit aktar minn miljun ewro.**²³

L-Ispettur tissokta:

"Gibditilna ghajnejna ukoll ammont ta' tranzazzjonijiet li saru fis-sena 2020 li jammontaw għal ftit aktar minn tnax-il elf mingħand J. Micallef Service Station. Filfatt jien kont tkellimt ma ċertu John Andre Micallef li huwa l-owner tal-pompa tal-petrol u huwa qalilna li dawn it-tranzazzjonijiet kien għamillhom ċertu Redent Zammit.

¹⁹ Fol.36-37

²⁰ Fol.37-38. Vide **Dok.OS-OS2** a fol.47-49 kif ukoll verbal a fol.23

²¹ Fol.38

²² Fol.41-42

²³ Fol.42

Mistoqsi x'kien jixtri biex jonfoq daqshekk huwa qal li barra fuel kien jixtri affarijiet li għandhom x'jaqsmu ma karozzi u qalilna ukoll li ġieli kien izommlu izjed mill-card u l-bqija jthomlu f'cash. Rajna ukoll tranzazzjonijiet li marru għand ċertu nies fosthom Mauro Bianco. Fejn dawn qalulna li Redent kien avvicinah u qallu li kien rebah xi flus mill-casino u li dawn kienu ser jiġu trasferiti għandu sabiex jiġbidhomlu. Tkellimna ukoll ma ċertu Jacqueline Camilleri fejn rajna li fis-sena 2020 mill-kont ta' Andrew Zammit kienet harġet is-somma ta' għaxart'elef ewro u marru għand din Jacqueline. Hija qalet li zmien ilu kienet selfet is-somma ta' għaxart'elef ewro lil Redent u li wara hafna zmien kien avvicinahha, kien qallha li kien rebah xi flus biex ihallasha u b'hekk kienet rceviet żewġ pagamenti mingħand Andrew Zammit. Gew innutati ukoll li fil-kontijiet ta' Andrew Zammit u Mary Rose Piscopo kien hemm tranzazzjonijiet lejn u mill-kumpanija Bet365 u b'hekk meta tlabna l-informazzjoni rrizulta illi l-account ta' Andrew Zammit kien nfetaħ f'Jannar 2020 u l-Username tiegħu kien Rennie45. Nnutajna ukoll li l-mobile number li kien provdut biex nfetaħ dan l-account kien dak ta' Redent Zammit u l-email address kien Rennie Zammit 15 @ gmail.com. Ta min jgħid illi bejn is-sena 2020 u s-sena 2021 kienu marru fil-kumpanija Bet365 mill-kont ta' Andrew Zammit is-somma ta' ftit aktar minn mija u hmistax-il elf ewro u kienu daħlu lura ftit aktar minn għoxrin elf ewro. Fir-rigward ta' Mary Rose Piscopo kien nfetaħ kont ma Bet365 f'Settembru 2019 li l-Username tiegħu kien Rennie turbo il-mobile number provdut kien jikkorrispondi mal-mobile number ta' Redent Zammit u mill-kont Mary Rose Piscopo għal-kumpanija ta' Bet365 kienu marru s-somma ta' tlett mitt ewro.”²⁴

Proċess Verbal u Investigazzjonijiet

Ġie prezentat Proċess Verbal Nru.651/2021 redatt mill-Maġistrat Dr. Gabriella Vella.²⁵

Mario Buttigieg jagħti stima ta' €19,600 għall-Ford Escort Mark 1. Vettura oħra bla magna ġiet stmata għal €2,000 u go-cart għat-tlielaq li jistma li tiswa €3,000-€3,500.²⁶

L-Ispettur Keith Mallan spjega kif saret tfittxija fir-residenza ta' omm Marcia Yvette Zammit u fuq vettura tagħha li kellhom eżitu negattiv. Kien ġie elevat mobile phone.²⁷ L-Ispettur Mallan kien prezenti għall-istqarrijiet li ttieħdu ta' Marcia, Redent u Chantelle Zammit.²⁸

PS822 Bryan Agius kien prezenti għat-tfittxija li saret lil Redent Zammit min fejn ġie elevat mobile phone tal-marka Samsung. Tfittxijiet fuq vettura Toyota HBB 267 li tappartjeni lil Andrew Zammit ma tawx riżultat. Wara saret tfittxija

²⁴ Fol.42-43

²⁵ Dok.DZ a fol.94 et seq

²⁶ Fol.2280. Dok.MB a fol.2281 et seq

²⁷ Fol.3235

²⁸ Fol.3236

f'102 Triq il-Kleru, Fgura fejn giet elevata Ford Escort Mark 1 li tintuza għat-tlielaq tal-kwart ta' mil.²⁹ Is-Surgent esebixxa CD³⁰ li minnha gew stampati iċ-*cheque images* li għaddew il-banek lill-Pulizija fuq talbiet tagħhom.³¹ Riprodott³² esebixxa riċevuta li għadda lill-espert tal-Qorti³³ kif ukoll l-*workings taċ-cheque images* ta' ċekkijiet li daħlu fil-kontijiet tal-imputati. L-analiżi ta' dawn il-*workings* juru attività massiċċa għas-snin 2016-2020.³⁴

Iċ-*cheque images* mill-bank BOV³⁵ gew esibiti minn Mark Falzon filwaqt tal-bank HSBC minn David Spiteri.³⁶

PS2332 Dorothy Camilleri spjegat kif kienet preżenti għat-tfittxija li saret fir-residenza ta' omm Marcia Zammit. Tfittxijiet fir-residenza u fuq il-vettura tagħha irrizultaw fin-negattiv. Gie elevat mobile fil-kors tat-tfittxija.³⁷ **PS111 Braden Borg** kien inkarigat bħala *scene of crime officer* u wettaq xogħlu fil-fond "Otello", Block B, Triq l-Għakrux, Żabbar, fejn aktar tard wasslet Marcia Yvette Zammit.³⁸ **PS2356 Natasha Vella** ippreżentat r-rapport tagħha li jinkludi ritratti li ttieħdu fuq struzzjonijiet tal-Ispettur Spiteri fil-fond 169, Triq il-Merħba, Fgura u f'garaxx 102 Triq tal-Klerku, Fgura.³⁹ **PC848 Gerald Vella** kien ukoll preżenti għat-tfittxija fir-residenza ta Redent Zammit minn fejn gie elevat *mobile* u fil-garaxx minn fejn giet elevata Ford Escort Mark 1 tad-*drag-racing*.⁴⁰ **PS825 Theodore Busuttil** għamel tfittxija fil-kamra ta' Chantelle Zammit minn fejn gie elevat il-*mobile* tagħha. Wara issokta bit-tfittxija fil-garage ta' Triq tal-Klerku, Fgura, fejn Ford Escort Mark 1 ittieħdet fil-*compound* tal-ARB. Wara Redent Zammit gie akkumpanjat minnu lejn FCID u wara ittieħed il-*lock-up*.⁴¹ **PC1430 Colton Grech Darmanin** kien preżenti fit-tfittxija li saret fir-residenza ta' Marcia Yvette Zammit u fil-vettura ta' Chantelle Zammit. Kien gie elevat *mobile phone*.⁴² **PC2404 Fabienne Mihajlovic** ipparteċipat fit-tfittxija li saret lir-Redent u Chantelle Zammit fi Triq il-Merħba, Fgura fejn mill-kamra tas-sodda tal-imputata gew elevati żewġ *mobile phones*.⁴³

²⁹ Fol.1378

³⁰ Dok.BACD a fol.1381

³¹ Dok.BA1 a fol.1382-1781

³² Fol.2114

³³ Dok.BAR a fol.2116

³⁴ Dok.BAZ a fol.2117 et seq

³⁵ Dok.MF3-Dok.MF6 a fol. fol.649-1363B

³⁶ Dok.HSBC a fol. 3652

³⁷ Fol.2234

³⁸ Fol.105

³⁹ Fol.2247. Rapport Dok.NV-Dok.NV1 a fol.2248 et seq.

⁴⁰ Fol.2274

⁴¹ Fol.2276

⁴² Fol.3230

⁴³ Fol.3232

Rappreżentanti tal-Banek

Mark Falzon,⁴⁴ għal bank BOV, ppreżenta l-kontijiet tal-imputati⁴⁵, *l-opening forms u statements* tal-kontijiet ta' Marcia Zammit, Chantelle Zammit, Redent Zammit, Mary Rose Piscopo⁴⁶ u Andrew Zammit⁴⁷. Ġew prezentati wkoll *cheque images* ta' Andrew Zammit,⁴⁸ *cheque images* ta' Chantelle Zammit⁴⁹, Marcia Yvette Zammit⁵⁰ u Mary Rose Piscopo.⁵¹

Minn dawn iċ-ċekkijiet jirriżulta lil Qorti li l-ġew msarrfa fil-kontijiet rispettivi tal-imputati **mijiet ta' ċekkijiet li jappartjenu għal terzi inkluż b'ismijiet ta' barranin.**

Joanna Bartolo, in rappreżentanza tal-BOV Bank, ukoll ippreżentat *l-specimen signatures* oriġinali, *animo ritirandi*, tal-imputati Marcia Zammit, Chantelle Zammit u Andrew Zammit.⁵²

David Spiteri, in rappreżentanza tal-bank HSBC, ippreżenta *r-relevant documentation u statements of account* ta' Redent Zammit, Marcia Yvette Zammit, Chantelle Zammit u Mary Rose Piscopo.⁵³ Riprodott esebixxa *l-opening documentation u specimen signatures* tal-imputati Redent, Marcia Yvette u Chantelle Zammit.⁵⁴ Giet prezentata ukoll *pendrive bic-cheque images*.⁵⁵ kif ukoll ippreżenta *animo ritirandi l-opening forms u specimen signatures* oriġinali.⁵⁶

*L-original specimen signature cards*⁵⁷ ġew rtirati mill-espert Joseph Mallia sabiex jaqdi l-inkarigu lilu mogħti.⁵⁸

⁴⁴ Fol.227-228

⁴⁵ **Dok.MF** a fol.229-231. Vide CD **Dok.MFCD** a fol.1364

⁴⁶ **Dok.MF1**: Pack 1 a fol.232-434

⁴⁷ **Dok.MF2**: Pack 2 a fol.435-648

⁴⁸ **Dok.MF3-Dok.MF3A**:Pack 3 u 4 a fol.649-1145

⁴⁹ **Dok.MF4** a fol.1146-1156

⁵⁰ **Dok.MF5** a fol.1157-1283

⁵¹ **Dok.MF6** a fol.1284-1363B

⁵² Fol.3654-3655. **Dok.OS** a fol.3656 et seq

⁵³ Fol.1369. **Dok. DS** a fol.1371-1376. Esibita wkoll USB bl-imsemmija dokumentazzjoni mmarkata bħala **Dok.DSUSB** a fol.1377

⁵⁴ **Dok.HSBC** a fol.3620 et seq

⁵⁵ **Dok.HSBC** a fol. 3652

⁵⁶ **Dok.HSBC1** a fol.3653

⁵⁷ **Dok.OS** a fol.3656 et seq u **Dok.HSBC1** a fol.3653

⁵⁸ Fol.3668

Employment Histories

Louis Buhagiar, minn Jobsplus, esebixxa l-*employment histories* tal-imputati.⁵⁹ Marcia Zammit kienet impjegata sa mill-1991 bħala *operator u labourer* filwaqt li anke għamlet zmien taħdem f'Love Pizza, u anke serviet f'impjegi ta' *runner, salesgirl, kitchen assistant, f'deliveries, counter assistant* u għal xahrejn ħadmet bħala *demi chef*.⁶⁰ Chantelle Zammit bdiet id-dinja tal-impjieg taħdem f'Love Pizza u sussegwentement għamlet xogħlijiet ta' *delivery, runner, car washer, operations officer u helper*.⁶¹ Mary Rose Piscopo kellha diversi impjegi varji *inter alia* bħala *hairdresser, cashier, operator u sales girl*.⁶² Andrew Zammit hadem mill-1969 sa 2001 bħala *driver, outworker u salesman*.⁶³

Social Benefits

Saviour Theuma, in rappreżentanza tad-Dipartiment tas-Sigurta Soċjali, ppreżenta listi ta' benefiċċji li l-imputati ħadu matul iż-żmien.⁶⁴ Dawn wrew li Redent Zammit thallas b'kollox €18,728.19 bejn is-snin 2017 sa 2021 fejn fl-2020 ha benefiċċju għall-mard kif ukoll għas-snin 2020-2021 ibbenefika mill-National Minimum Invalidity Pension, inkluża fl-imsemmi ammont.⁶⁵ Għas-snin 2017-2021 il-benefiċċji soċjali riċevuti minn Marcia Zammit kienu ta' €8,206.84, minn Mary Rose Piscopo €9,725.83 u minn Andrew Zammit €48,715.00.⁶⁶

Stqarrijiet

a). Fl-istqarrija⁶⁷ tagħha **Marcia Yvette Zammit** tgħid li hi u Redent kienu jinsabu għaddejjin minn proċeduri ta' separazzjoni u hi kienet ilha tgħix għar-rasha mill-2020. Hija qalet li Redent Zammit kien jieħu hsieb il-flus u meta mistoqsija rigward il-fatt li fil-kont tagħha ġew iddepożitati numru kbir ta' ċekkijiet, qalet li dawn kien imur jiddepożitahom Redent jew kien jibgħat lilha biex issarrafhomlu *over the counter*. Hija qalet li bilfors kien ikollha tmur għax kienet tibża minn Redent għax kien jheddidha u semmiet kif ġieli anki kellha

⁵⁹ Fol.235. **Dok.LB** a fol. 2236 et seq

⁶⁰ Fol.2238-2240

⁶¹ Fol.2241

⁶² Fol.2242-2243

⁶³ Fol.2244

⁶⁴ Fol.2416. Vide **Dok.ST** a fol.2418 et seq

⁶⁵ Fol.2418

⁶⁶ Fol.2419-2422

⁶⁷ **Dok.OS3** a fol.50. Datata il-5 t' April, 2021

tmur għand persuni ta' dixxendenza Għarbija bil-flus u huma kienu jtuha c-čekkijiet. Hija qalet li c-čekkijiet li nstabu fil-kont tagħha kien idahħalhom Redent bil-magna, b'referenza għal ATM għaliex dan kellu l-card u anki l-PIN number tagħha, li tagħthomlu hi għax kienet tibza minnu. Meta mistoqsija jekk qatt kienet għamlet rapport dwar dan wiegħbet fin-negattiv. Fuq mistoqsija dwar kemm flus kienet tghaddi lil dawn il-persuni u cioè jekk kienx ikun l-ammont innizzel fuq iċ-čekk, tghid li kien ikun inqas għaliex Redent kien inaqqas madwar €20 minnhom. Hija qalet li dawn iċ-čekkijiet kienu jkun ta' madwar €5,000. Marcia ziedet li barra li kien jiddepożita fil-kont tagħha kien ukoll jiġbed il-flus mill-kont tagħha u cioè daww il-€500 li kienet tippermetti li jiġbed mill-ATM. Però meta kien ikollu bżonn aktar minn €500 kienet tmur miegħu hi u kienet tiġbidhom għalih *over the counter*.⁶⁸ Stqarrija oħra ttiehdet fit-18 t'April, 2021⁶⁹ fejn Marcia saħqet kif kienet imbezza' minn Redent għalkemm ma għamlet l-ebda rapport fil-konfront tiegħu. Semmiet kif kienet tmur il-bank darbtejn f'gimgha u tiġbed mat-€30,000. L-akbar ammont imsarraf kien ċekk ta' €70,000 li ssarraf il-Lombard Bank, Qormi. L-ismijiet fuq iċ-čekkijiet kienu ta' nisel Għarbi.

Marcia Yvette Zammit⁷⁰ spjegat kif hi kienet imbezza mill-ex raġel tagħha Redent Zammit u għalhekk qatt ma ppruvat tindahhal fl-affarijiet ta' żewgħa anke meta kien imur George Raymond Pace id-dar tagħhom biex issarraf ċekkijiet.⁷¹ Għalkemm hadmet fil-hanut ta' żewgħa Love Pizza għal erba' snin, qatt ma hadet paga.⁷² **Marcia Zammit spjegat li ċekkijiet jidhru depożitati fil-kont tagħha għaliex il-Cashlink Card ma kienitx tkun f'idha iżda għand żewgħa.**⁷³ Wara li telqet lill-żewgħa fethet kont ieħor b'Cashlink card differenti minn dik li kien jagħmel uzu minnha Redent Zammit wara li kienet hi li kellha ittieh il-password u l-pin relattivi. Kienet tmur issarraf ċekkijiet ta' €20,000 jew €30,000 għaliex hekk kien jesigi Redent:

"Akkuzata : Qalbi bhal m'ghidtlek ċekkijiet kien imur jiddepożitahom hu jew jirrabja għax ma nkunx irrid immur jien, ġieli tagħni ċekk t'ghoxrin elf, tletin elf, u mur sarrafhom, dawn ma ttihomx tort ha jsaqsuk għalfajn, tghidilhom għax ha tizzewweg it-tifla, mbagħad fl-ahhar qaluli gib l-ircevuti u hekk. Fhimt? Imma dan kont nibza minnu, totalment nibza minnu. Bilfors kien ikolli mmur, ġieli anki mmur għand l-gharab, ituni c-čekk u jtihom il-flus.

Spettur Oriana Spiteri : Min?

Akkuzata : L-ex raġel. Ghax jien m'ghandix x'nahbi eh jien la dan daqshekk.

Spettur Oriana Spiteri : Inti ġieli kont tmur għand dawn l-gharab?

⁶⁸ Dok.KV a fol.3252-3273

⁶⁹ Dok.OS6 a fol.53. Datata it-18 t'April, 2021. Traskritta bhala Dok.KV3 a fol.3335 et seq

⁷⁰ Dok.KV a fol. 3251 et seq

⁷¹ Fol.3253

⁷² Fol.3259

⁷³ Fol.3264

Akkuzata : Imma **just barra eh l-Marsa**. Il-Marsa l'hemm isfel tidhol fejn il-BOV hemm xi garaxx hekk tal-fajjenza ma nafx x' ghandhom hemm. Jien dejjem bzajt minnu eh, dejjem bzajt minnu.

Spettur Oriana Spiteri : Imma kien hemm xi swat jew dawn l-affarijiet?

Akkuzata : Theddid theddid, dejjem theddid kien hemm.

Spettur Oriana Spiteri : Jigifieri dawn ic-cekki jiet li dahlu fil-kont tieghek, dawn dejjem mort inti bihom biex issarrafhom?

Akkuzata : Biex dahlu. Biex dahlu le, jiffirma hu u jdahhalhom.

Spettur Oriana Spiteri : Imma kif kien idahhalhom hu?

Akkuzata : Jien naf per ezempju inti ttih cekk u jiffirma ghalija fuq wara biex jidhol fil-kont tieghi, nahseb jien. Qed nghidlek jien qatt m'ghamiltha din, ic-cekki jiet lanqas il-flus ma naf indahhal fil-magna.

Spettur Oriana Spiteri : Imma hu kien idahhalhom fil-magna?

Akkuzata : Ehe fil-magna.

Spettur Oriana Spiteri : Ehe. Jigifieri inti personalment gieli mort il-bank bic-cekk?

Akkuzata : Bic-cekk iwa gieli mort, mhux biex indahhlu biex insarrfu.

Spettur Oriana Spiteri : Ittihom ic-cekki li jkun mahrug fuq xi hadd iehor u jtuk il-flus.

Akkuzata : Ehe. Hemmhekk iwa **niffirma jien imma meta jiddepozita hu ma niffirmax jien. Naf li ghamilt hazin imma.**

Spettur Oriana Spiteri : Le meta jiddepozitahom bl-ATM. Issa hu biex jagħmel access bl-ATM x'kellu tieghek biex juza l-ATM tieghek?

Akkuzata : **Password kollox hu l-pin number. tajthielu jiena**, dak iz-zmien konna mizzewgin fhimt? Jien qed nghidlek ghejjieni, ghejjieni, totalment ghejjieni. U qalli kien qalli jekk titlaq hsara kbira naghmillek, u veru qed jagħmel il-hsara.

Spettur Oriana Spiteri : U kont ittihom l-ammont li hemm fuq ic-cekki jew kont tnaqqas xi haga biex izzomm xi haga extra?

Akkuzata : Kien inaqqas xi 20 Euros minghalija.

Spettur Oriana Spiteri : U taf kemm kienu jkun dawn ic-cekki jiet?

Akkuzata : Daqqa hamest elef, issa minn fejn gabhom dawn il-hamest elef biex itihom lil dawn l-gharab lanqas jien stess ma naf qalbi, lanqas jien stess ma naf.

.....

Spettur Oriana Spiteri : Mela dan inti qed tghid li Redent kellu card u password tieghek għandu, kien imur gol-ATM jiccashja dawn ic-cekki jiet imbagħad inti kont tmur u tigbed il-flus.

Akkuzata : Meta kien ikun irid ammont iktar minn hames mija għax tal-BOV minghalija hames mija.

Spettur Oriana Spiteri : Orrajt. Meta kien ikun irid jigbed hames mija kien imur hu bl-ATM u meta kien ikun irid iktar kont tmur inti?

Akkuzata : U bilfors kien ikolli mmur bilfors għax qed nghidlek jekk nirrifjuta minn miegħu l-ghajat u t-twerziq kont nibza, onestament qed nghidlek kont nibza. **Naf li ghamilt hazin imma.**"⁷⁴

Stqarrija ohra giet rilaxxata minn Marcia Yvette Zammit⁷⁵ fejn reggħet ikkonfermat kif zewgħa kien jiddepozita flus u cekki jiet fil-kont tagħha wara li

⁷⁴ Fol.3266-3269

⁷⁵ Dok.KV3 a fol. 3335 et seq

tagħtu l-cashlink u l-pin number "Għax kont dejjem nibza minnu, mhux nibza nitwerwer minnu. ... Għax kien jheddidni hux. ... Ilni sentejn li tlaqt, qisu tliet snin erba' snin."⁷⁶ Bdiet tagħmel rapporti kontrih wara li telqitu għax kien baqa jheddidha. Marcia tispjega li fil-bidu kienet tiġbed ammonti żgħar ta' €2,000-€3,000 iżda dawn l-ammonti bdew jikbru. Tispjega dwar drabi fejn hi kienet tiltaqa l-Marsa ma min ikun għadda ċekkijiet lil żewġha:

"Akkuzata : Kont immur kien icemplilhom jghidilhom gejjja l-mara, kienu jistennewni barra l-Marsa u ntihom il-flus u jtuni ċekk.

Spettur Oriana Spiteri : Issa meta jtuk iċ-ċekk kont tarah inti?

Akkuzata : Iva mela. Kont narah.

Spettur Oriana Spiteri : U tiftakar x'kien ikun hemm miktub? As in orrajt mhux kelma b'kelma, ezempju c-ċekk lil min kien ikun indirizzat?

Akkuzata : Gharbi.

Spettur Oriana Spiteri : Ma kienx ikun indirizzat lilek jew lil Redent, lil persuna oħra.

Akkuzata : Ehe.

Spettur Oriana Spiteri : Issa dawn il-flus inti li kien itihom kont tghoddhom?

Akkuzata : Le. Kien itihomli go envelope, kien inaqqas xi ten jew twenty Euros ma nafx kemm kien johdilhom imma mbagħad kont nistenna lil dak ir-ragel jghoddhom u jtuni c-ċekk.

Spettur Oriana Spiteri : Barra l-Marsa kont tmur x'imkien ieħor biex tagħmel dan?

Akkuzata : Ta' mall-Gharab?

Spettur Oriana Spiteri : Jew Maltin insomma setghu kienu Maltin.

Akkuzata : Le Maltin le iktar Gharab. Darba mort hawn isfel jiġi fejn l-iskola hemm ħanut tal-pastizzi fil-kantuniera, hemmhekk jintaqghu l-Gharab. Maltin le.

Spettur Oriana Spiteri : Jigifieri barra l-Marsa kont inzilt hawnhekk il-Hamrun.

Akkuzata : Ehe."⁷⁷

Tkompli tispjega l-involviment tagħha:

"Spettur Oriana Spiteri : Ara Marcia ahna għamilna analizi fuq il-kontijiet tiegħek sewwa, mela u fil-kont tal-BOV irrizulta li fit-2018 u 2019 daħlu l-ammont ta' 140,000 f'ċekkijiet, jigifieri 140,000 fit-2018 u 140,000 fit-2019.

Akkuzata : Ma nafx dak idahhalhom hu hux.

Spettur Oriana Spiteri : Inti ġieli nghatajt iċ-ċekkijiet u tmur u tiddepożitalhom inti?

Akkuzata : Le le le qas naf indahhalom iċ-ċekkijiet, qatt ma mort indahhal ċekkijiet jien.

Spettur Oriana Spiteri : Ġieli mort u sarraft iċ-ċekk over the counter? Semmejtlna wieħed tal-Lombard.

Akkuzata : Ehe. mmur hemmhekk direttament u jtuni l-flus. ... mmur u nghidilhom per ezempju tini ghaxart elef, ammont ta' ħamest elef.

Spettur Oriana Spiteri : Ara hawnhekk 2018 u 2019 rajna naqra ta' volum kbir ta' ċekkijiet, kemm, kull meta kont tmur biex tiġbed il-flus?

Akkuzata : Qisu darbtejn f'gimġha kien jibghatni.

Spettur Oriana Spiteri : U bank fejn kont tmur?

⁷⁶ Fol.3337

⁷⁷ Fol.3343-3344

Akkuzat : BOV, l'iktar BOV hux għax mill-kont tiegħi rrid nigbed.
Spettur Oriana Spiteri : Le imma as in BOV Fgura..
Akkuzata : L-iktar il-Fgura hux kont immur, il-Marsa."⁷⁸

b). **Chantelle Zammit** stqarret⁷⁹ kif bdiet taħdem fil-ħanut ta' missierha, Love Pizza, meta kienet għadha ta' 15 il-sena f'Form 5 u għamlet xi 5 snin taħdem hemm. Wara kienet *unemployed* u mill-2020 bdiet taħdem ma Mizzi Lease Gzira tieħu ħsieb *claims*.⁸⁰ Mill-Love Pizza kienet tieħu xi €5,000 f'daqqa kull 5-6 xhur bħala paga. Meta dar il-ħanut fuqha missierha kien iħallilha mat-€300 fil-gimgha bħala qliegħ biex b'hekk fl-2018 setgħet tieħu *loan* biex tixtri dar.⁸¹ Nannuha kien taha €30,000 biex inxtrat din id-dar għal €150,000. Il-post kienet tikrih u tieħu €750 fix-xahar; ilu mikri sentejn u nofs mid-data tal-ewwel stqarrija f'April, 2021.⁸² Il-kera għall-ħanut kompliet tithallas minn missierha iżda hi kienet thallas *lis-suppliers*. Il-vann xtrahulha missierha xi 3 snin qabel, l-istess bħal Escort Mark 1 li ttellaq biha f' Derby Racing.⁸³

Chantelle Zammit ikkonfermat li ma kellhiex liċenzja biex tagħti servizz bankarju.⁸⁴ Iċ-ċekkijiet li kienu daħħlu fil-kont tagħha kien jgħaddihomlha missierha iżda ma kienitx tagħti każ fuq min kien ikun intestat. Kienet issarrfu għand il-kaxxiera. Chantelle **ma tiftakarx l-ammonti taċ-ċekkijiet iżda l-flus kienet ittihom lil missierha Redent**.⁸⁵ Ma jidhrilhiex li kienet itieh ukoll il-*cashlink* tagħha.⁸⁶ Tikkonferma li qatt ma staqsiet lill-missierha għaliex ried juza l-kont tagħha "*Għax missieri*".⁸⁷ Tammetti li l-għarus tagħha [Clinton Pace] kien taha ċekk li sarfitu għalih mill-kont tagħha.⁸⁸

Fil-verità w kif ser jintwera sarrfet ferm iżjed minn ċekk wiehed għal Pace!

Stqarrija oħra ttieħdet lil Chantelle Zammit⁸⁹ li fiha spjegat kif wara l-Form 5 marret taħdem ma missierha fil-Love Pizza u baqgħet taħdem hemm sakemm il-ħanut tneħħa.⁹⁰ Għamlet żmien bejn 2017-2019 taħdem fi *snack bar* fejn kienet

⁷⁸ Fol.3345-3346

⁷⁹ **Dok.KV1** a fol.3276 et seq

⁸⁰ Fol.3279-3280

⁸¹ Fol.3281-3282

⁸² Fol.3283-3284

⁸³ Fol.3286-3287

⁸⁴ Fol.3289

⁸⁵ Fol.3290-3292

⁸⁶ Fol.3293

⁸⁷ Fol.3294-3295

⁸⁸ Fol.3297-3298

⁸⁹ **Dok.KV4** a fol.3357 et seq

⁹⁰ Fol.3357-3358

taqla €350 fil-ġimgħa u minn Jannar 2020 dahlet taħdem ma Mizzi.⁹¹ Mill-Love Pizza kienet titthallas kull 5-6 xhur fejn kienet tircievi čekk ta xi €5,000 mingħand missierha u titfġhu l-bank. Il-post xtratu għal €150,000 f'Novembru 2016 fejn nannuha kien għenja billi taha €30,000. Dawn kienu *cash* iżda missierha hadhom hu u lilha taha čekkijiet li ma tiftakarx lil min kienu intestati u lanqas rat lill-missierha jktibhom.⁹² Tistqarr li *l-loan* ta' €398 mensili kienet thallashom billi kienet tgħinha nannitha kif ukoll membri tal-familja tagħha apparti li kien ikollha xi flus mgemma l-bank.⁹³

Tikkonferma li missierha kien itiha čekkijiet li ma kienux intestati lilha li hi kienet tiddepożitahom fil-kont tagħha, *"Missieri kien jgħidli biex mur intih dan iċ-čekk jew igbidhuli ezempju u ġieli anki kont intih il-card..... Fuqi zgur ma kinux ikunu issa jekk kinux fuq missieri jew fuq dak u fuq l-ieħor ma niftakarx.... Ma kontx nagħti kas dak id-detall imma l-ismijiet ma niftakarhomx, in-nies ma nafhomx jien."* Dawn kienet issarrafhom anke mal-kaxxiera skond kif jgħidilha missierha għaliex l-ATM kienet tagħtik biss sa €500 u ġieli l-ammonti kienu ta' aktar minn €500. **Il-flus li kienet iġġib mill-bank mit-tisrif taċ-čekkijiet kienet tgħaddihom lil missierha.** Qatt ma staqsiet xejn lil missierha dwar dawn iċ-čekkijiet imma kienet tagħmel li jgħidilha. **Kien hemm drabi meta tgħat il-card u l-pin tagħha lil missierha biex minflok tmur hi l-bank għalih jaqbad u jmur hu.** Ġieli aljenat rasha u hallietha għandu jumejn. Damet tagħmel dan it-tisrif sa 2020. Tikkjarifika li c-čekkijiet li semmjet li missierha kien jgħaddilha għax-xogħol li kienet tagħmel fil-Love Pizza ma kienux čekkijiet intestati lilha imma ta' nies terzi li ma tafhomx.⁹⁴ Fil-maġġior parti Dawn kienet tiddepożitahom fl-ATM u meta missierha kien jgħidilha tiġbidlu l-flus hekk kienet tagħmel u wara missierha jtiha čekk ieħor. Kienet tieħu l-paga tagħha b'čekkijiet u imbghad jekk tiġbidhomx *cash* jew thallihom fil-kont tagħha kienet tara hi, *"Le jekk paga le [ma terġax ittihomlu], mbagħad halli jekk ikollu bżonn jitlobni"*.⁹⁵ Fl-aħħar tal-istqarrija tagħha tikkonferma li it-€30,000 li taha nannuha kienu ġew minn čekkijiet ta' terzi u dawn għamlu tajjeb biex minflok *l-loan* għal post toħroġ fuq €150,000 ħarġet fuq €120,000.⁹⁶

c). **Mary Rose Piscopo** ukoll irrilaxxat stqarrija.⁹⁷ Spjegat kif għamlet dsatax il-sena *on and off* f' relazzjoni ma Redent Zammit, li minnu għandha tifla li fi zmien l-istqarrija kellha 10 snin. Wara li telqitu martu għamlet xi 8 xhur tgħix miegħu.

⁹¹ Fol.3360-3361

⁹² Fol.3362-3365

⁹³ Fol.3366-3367

⁹⁴ Fol.3374-3382

⁹⁵ Fol.3383-3384

⁹⁶ Fol.3386-3389

⁹⁷ Dok.KV6 a fol.3433

Kien jaġixxi magħha bħal “*animal m’hemmx kelma oħra għalih*”.⁹⁸ **Mitluba tispjega l-ammonti kbar ta’ ċekkijiet li daħħlu fil-kont tagħha bejn 1-2017-2019 tgħid li kien Redent li jsarrafhom billi jitlobha l-card u kien ikollha ittihielu bilfors. Anke l-pin kellha ittieh. Il-card kien iżommha għandu w kien ikollha titlobilu w kien hemm okkażjonijiet fejn anke waqfitha. Kienet taf li kien irid il-card biex jiddepożita ċekkijiet iżda qatt ma rathom. Qatt ma ffirmatlu fuq wara taċ-ċekk.⁹⁹ Dawk iċ-ċekkijiet kien jgħidilha li qed jithallas bihom u kien hemm drabi fejn **hi marret issarraflu ċekkijiet li kien jgħaddilha fejn il-payee kien ikun thalla vojtt u hi kienet timlieh fuqha.** Hi kienet tikteb isimha mentri hu jibqa’ barra sakemm itieh il-flus. Il-card tagħha kienet tkun għandu w hu kien jiġbed il-flus bl-ATM.¹⁰⁰ Kien waqt l-interrogazzjoni li saret taf li mill-kont tagħha mal-BOV Redent kien qed jilgħab online ma Bet365.¹⁰¹ Kienet staqsiet għaliex jaġmel użu minn *cards* tagħha, ta’ martu w ta’ missieru iżda ma setgħet tistaqsieh xejn. Li kienet tagħmel minn zmien għal zmien twaqqafha. Qatt ma hadet xi flus għat-tisrif li kien isir mill-kont tagħha u saħansitra lanqas manteniment għall-binthom ma kien itiha.¹⁰²**

d) **Andrew Zammit** gie interrogat¹⁰³ u beda biex spjega li kien ilu pensjonant 13-14 il-sena. Dejjem hadem ma tas-7UP sakemm twaqqaf u kellu jmur jirreġistra.¹⁰⁴ Halla f’idejn ibnu Redent biex iġiblu l-pensjoni mill-bank, bil-cashlink tiegħu juza ibnu wara li tah il-pin number.¹⁰⁵ Ma jafx jispjega kif fl-2013 daħlu €170,000 fil-kont tiegħu iżda qal li jaħseb li kienu rebħ ta’ martu mis-Super 5 u kienet bieġhet xi dar. Rigward *cash deposits* li daħlu fil-kont tiegħu bejn 1-2013-2016 qal li ma jaf xejn għax ibnu kien jieħu ħsieb il-kont.¹⁰⁶ Ghalkemm Redent ma kienx jgħidlu li qed jiddepożita ċekkijiet fil-kont tiegħu, jiftakar li ibnu kien jitolbu jiffirmalu fuq wara taċ-ċekkijiet, “*Jien dejjem kien jieħu ħsieb kollox hu għax jien ma nifhimx, dak il-kont kelli naghmlu bilfors u baqa hekk fhimt. Kollox f’idejh.*”.¹⁰⁷ Kien jiffirma kemm fuq quddiem u fuq wara ta’ ċekkijiet filwaqt li iċ-cheque book tiegħu juzah Redent u hu qatt ma staqsa xejn għax “*Xejn ma kontx insaqsih xejn. Insaqsih mhux bicca wahda jien u hu[?], li kien qed jagħmlu hu flok naghmlu jien għax jien ma nifhimx*”.¹⁰⁸

⁹⁸ Fol.3434-3437

⁹⁹ Fol.3438-3440

¹⁰⁰ Fol.3441

¹⁰¹ Fol.3445

¹⁰² Fol.3445-3446

¹⁰³ **Dok.KV7** a fol.3449 et seq

¹⁰⁴ Fol.3451

¹⁰⁵ Fol.3452-3453

¹⁰⁶ Fol.3454-3456

¹⁰⁷ Fol.3457

¹⁰⁸ Fol.3458

Muri numru ta' ċekkijiet jikkonferma li l-firma hi tiegħu iżda jinsisti li ibnu qatt ma qallu li kien qed jiddepożita ċekkijiet fil-kont tiegħu. Hu qatt ma staqsieh xejn, *"Le qatt ma saqsejtu, jien li qed jagħmilli hu qed jagħmel tajjeb għalija. Għax ix-xogħol hu kien qed jagħmlu floki għax jien ma ninqalax."*¹⁰⁹ Jirreaġixxi hekk meta jiġi konfrontat li fl-ewwel 5 tal-2021 daħlu b' €20,000 f'ċekkijiet fil-kont tiegħu: *"Kif għidtlek it-tifel irid jispjegalek mhux jien. Jien ma nafx. ... Iva issa inutli tghidli jiena tajtu l-go ahead issa ma nafx. Inti qisek tajt xi haga lil xi hadd u għamel xi haga biha x'tort ikollok? Jien dak parti minn demmi fhimt? It-tifel."*¹¹⁰ Jiftakar li kien hemm okkażjonijiet meta Marcia kienet tiegħu l-bank biex jiffirmalha karta li kienet ittieh, però jżid li qatt ma ha xi sold minnhom iżda min kien ikun akkumpanjah il-bank hadhom, *"Min kien jiġi miegħi hux. Qas inxommom jien aħseb u ara."*¹¹¹ Jikkonferma li kien taha €30,000 lil Chantelle bħala rigal billi għaddihom lil Redent *cash* li jgħid ġew mill-bejgħ tal-post ta' martu fil-Birgu.¹¹² Mitlub jispjega kif mill-kont tiegħu hargu **€108,000 għal online gambling jgħid li ma kienx hu, kif lanqas ma jaf li ntefqu €12,000 minn J. Micallef taż-Żejtun.**¹¹³

Fi stqarrija sussegwenti¹¹⁴ Andrew iproduċa kuntratti ta' bejgħ li madanakollu ma kienux jirriflettu l-flejjes li kienu ġew depożitati fil-kont tiegħu. Dawn il-kuntratti ġew esibiti mill-Ispettur Spiteri.¹¹⁵

e). **Redent Zammit** beda l-istqarrija tiegħu¹¹⁶ billi semma kif kien fetah kawża ċivili kontra George Pace, li hadem miegħu għal xi 5-6 snin, għaliex **sellfu €93,000 f'cash** u Pace bħala riċevuta kien tah ċekkijiet li iżda ma kienx sarrafhom għaliex l-istess Pace kien jgħidlu ma jmurx il-bank. Parti mill-flus kienu anke ġew minghand ċertu Charlie Spiteri li kien miet u għalhekk baqa dejjem jidher hu.¹¹⁷ Jgħix mat-tlett uliedu w għamel zmien jaħdem ma Sutters Go & Fun bħala *deliveryman* iżda fl-aħħar sena u nofs jew sentejn ma kienx qed jaħdem u beda jiehu l-benefiċċji soċjali. Ommu kif ukoll bintu Chantelle tgħinu wkoll imantni lilu nnifsu w lill-familtu.¹¹⁸ Il-ħanut Love Pizza kien għandu b'kollox għal xi 5 snin iżda f'dak il-perjodu kien qalbu l-ewwel fuq uliedu Cynthia imbghad għal fuq Chantelle minħabba l-inkwiet li kellu ma martu. Jisħaq li kien hu li baqa jmexxi l-ħanut. L-*accountant* tiegħu, Christopher

¹⁰⁹ Fol.3459

¹¹⁰ Fol.3460

¹¹¹ Fol.3460-34622

¹¹² Fol.3463-3465

¹¹³ Fol.3466

¹¹⁴ **Dok.OS12** a fol.59. Datata t-18 ta' Mejju, 2021

¹¹⁵ **Dok.OS13** a fol.60

¹¹⁶ **Dok.KV2** a fol.3300 et seq

¹¹⁷ Fol.3303-3304

¹¹⁸ Fol.3305-3307

Mercieca, kien jieħu ħsieb *income tax returns*.¹¹⁹ Fil-ħanut kien jithallas f' *cash* jew permezz ta' ċekkijiet li kien issaraffomlhom il-bank.¹²⁰ Hdejn il-ħanut tiegħu Love Pizza kien hemm ħanut b'sid Gharbi li kien frekwentat minn ħafna Gharab. **Dawn kienu jagħtuh ċekkijiet biex issaraffomlhom u hu kien "nagħmilhom pjaciri hux"** fejn tas-servizz ma kien jieħu xejn "*Le le le xejn*". Kien hemm okkażjonijiet fejn dak li jkun "**Gieli kien jaqbad five Euros u jitfahieli...Dejjem tawni li riedu**". Kien jagħti dan is-servizz "*Għax fitti Giet rutina hux*".¹²¹ Isostni li hu qatt ma staqsa għal ħlas għall-iżbriga li jmur issarraf ċekkijiet ta' terzi "*Li jtuni huma jien ma kont insaqsihom għal xejn.*"¹²² u žid li kien jagħti dan is-servizz ta' spiss "**Dahlet rutina**".¹²³

Redent jammetti li saħansitra kien imur hu personalment għand it-terzi bil-flus li jkun sarraf iżda jinsisti li ma kienx isaqsi għal xi ħlas għax "*Il'bicca l'kbira dejjem ituk xi haga huma fhint, dejjem ituk xi haga huma*".¹²⁴ Meta ikkonfrontat bil-fatt li fil-kont tiegħu miżmum mal-HSBC bejn 1-2013-2021 daħlu numru ta' ċekkijiet mhux intestati lilu¹²⁵ Redent jammetti li kien **jitfa ċekkijiet fil-kont ta' martu biex issarrafhom lit-terzi għax martu kienet itieħ il-card u l-pin tagħha, u žid li anke fil-kont ta' bintu Chantelle kien jiddepożita ċekkijiet**.¹²⁶

"Akkuzat : Ma tantx grat din, din fil-bidu li gara xi haga hekk. Ta' Chantelle. Il'bicca l'kbira jgibu ċekk fuq isinjom u mmur inwaddbu fil-kont u ntihomlom cash.

Spettur Oriana Spiteri : Mela lil Chantelle inti kont ittiha c-ċekkijiet.

Akkuzat : Chantelle fil-bidu ta.

Spettur Oriana Spiteri : Iva fil-bidu u fit-tmien. Ma kienx hemm erba' jigru ċekkijiet, kien hemm ħafna.

Akkuzat : Kemm kellha Chantelle?

Spettur Oriana Spiteri : Kellha mija u tmenin elf.

Akkuzat : Mija u tmenin elf? Qas idea m'għandi. Gol-kont ta' Chantelle daħlu mija u tmenin elf?

Spettur Oriana Spiteri : Ehe. U inti tibqa tinsisti li fil-kont ta' Chantelle daħlu mija u tmenin elf, fil-kont tiegħek daħlu l'fuq minn tlett mitt elf, fil-kont tal-mara daħlu l'fuq minn tliet mitt elf, u qed tibqa tinsisti li din kont tagħmilha għax kont qbadt rutina. Tini raguni wahda Redent għaliex jiena, ara milli għidli hemm affarijiet li emmintek, li kont tagħti lil Chantelle, li kont tacesa l-kont tal-mara u kienet ittik il'dan u li kont tqassam fil-kont ta' missierek u l-kont tal-partner u cerimonji, imma tini raguni għalfejn għandi nemmek jiena li inti kont tieħu dan l-iskarigg kollu, u tal-mara u tal-

¹¹⁹ Fol.3307-3310

¹²⁰ Fol.3311

¹²¹ Fol.3312-3313

¹²² Fol.3314

¹²³ Fol.3315

¹²⁴ Fol.3314-3315

¹²⁵ Fol.3317

¹²⁶ Fol.3322

partner u ta' missierek u tat-tfal, li inti kont tiehu dan l-iskarigg kollu imma ma kont tiehu xejn tagħha.

*Akkuzat : **Daqqa telaqlek ten, daqqa telaqlek 20, daqqa ma telaqlek xejn, rutina ta' magħhom kienet u daqqa ġew ksewli l-garaxx, rutina magħhom.*** ¹²⁷

Redent spjega li beda jsarraf iċ-ċekkijiet l-ewwel bi pjaċir li imbghad **giet rutina, ħbieb tiegħu jmorru għandu, min jhallilu ten (€10) u min five (€5) u min ma tah xejn sakemm griet il-kelma.** Jikkonferma li kien beda jagħti dan is-servizz qabel ma kellu l-ħanut Love Pizza, minn meta kien jaħdem mal-K3 għall-impjegati bħalu.¹²⁸ Wara fetah ħanut u reġa' sab l-Għarab jitolbuh l-istess servizz.¹²⁹

*"Imbagħad baqgħet għamlilna pjaċir għamlilna pjaċir. Imbagħad issa tibda tara queues, jeqirdu minn hemm jew jeqirdu minn hawn."*¹³⁰

Spettur Oriana Spiteri : Dawn iċ-ċekkijiet mela inti halli dan, mela inti għidtilna li dawn iċ-ċekkijiet kont iddahhalhom fil-kont tal-mara, fil-kont ta' missierek, fil-kont tal-partner..

Akkuzat : Xi haga zghira.

Spettur Oriana Spiteri : U iwa ismagħni Redent jien mhux qed nghidlek għal flus. Biex inti kont iddahhal iċ-ċekkijiet fil-kontijiet tagħhom x'kellek għandek li huwa tagħhom?

*Akkuzat : **Il-card.***

Spettur Oriana Spiteri : Il-card u l-password. U din kienu tawhielek, kont tlabthielhom u kienu tawhielek.

*Akkuzat : **Mhux hekk.***

Spettur Oriana Spiteri : Issa barra l-mara, l-missier u l-partner fil-kontijiet tat-tfal ġieli dahhalt xi ċekkijiet jew tajthom xi ċekkijiet biex idahhluhom?

*Akkuzat : **Lil Chantelle kienet tathomli flus u tajthomlha ċekkijiet.***¹³¹

Stqarrija oħra giet rilaxxata mill-imputat Redent Zammit¹³² fejn beda biex jikkjarifika li mill-€93,000 li sellef lil George, hu kellu biss €13,000 li kienu tiegħu għaliex il-kumpliment kien imur hu għand Charlie Spiteri u iġibhom għal George. Dan l-ammont akkumula fuq 6 snin sakemm kien impjegat miegħu, mal-kumpanija K3. Dawn it-€13,000 kienu *in parte* il-paga tiegħu li George kien itieh ċekk għaliha izda jgħidlu ma jsarfux. Mill-flus li Charlie kien jagħti lir-Redent għal George, Redent ma żamm xejn għalih.

Redent Zammit jikkonferma li **Piscopo ma kienitx tkun taf lil min kien ikun intestat iċ-ċekk għaliex kull ma kien jgħidilha hu li ser jiddepożita fil-kont**

¹²⁷ Fol.3323-3324

¹²⁸ Fol.3329-3330

¹²⁹ Fol.3330

¹³⁰ Fol.3331

¹³¹ Fol.3332-3333

¹³² **Dok.KV5** a fol.3391 et seq

tagħha sabiex jiġbed il-flus. Martu iżda kienet tmur hi.¹³³ Missieru kien taħ il-card sabiex ikun jista' iġiblu l-pensjoni. Ġieli mar miegħu l-bank biex jiġbed xi €3,000 ukoll.¹³⁴ L-ammonti taċ-ċekkijiet ġieli kienu ta' xi €10,000 iżda ma ftakarx jekk kienx hemm ċekkijiet fuq ammonti akbar.¹³⁵

Meta neħha l-Love Pizza nġhata xi €80,000 bħala rigal li minnhom hallas għall-ghodda madwar €60,000 u bl-€20,000 li kien fadal xtara garaxx ta' €70,00 għax biegh wiehed ta' €50,000.¹³⁶ It-tmenin elf (€80,000) kienu maqsuma fi tlett ċekkijiet li nesa jekk iddahhlux f'xi kont iżda jaf li b'wiehed minnhom xtara vettura lit-tifla l-kbira u nġhata l-bqija cash.

Redent mhux kapaċi jagħti spjegazzjoni kif il-bank, li issa jgħid li t-€80,000 ġew minghandu, hariġlu tlett bank drafts minflok wiehed. Isib diffikultà kbira jispjega kif ġie mħallas għal Love Pizza.¹³⁷ Lanqas mhu kapaċi jftakar kif hallas it-€30,000 lil Joseph Mangion għall-post ta' Chantelle.¹³⁸ Jinnega li qatt ha flus fuq ċekkijiet li jsarraf u jinsisti li dawn it-terzi li kienu jtuħ commission kienu ittuhliu minn jeddom.¹³⁹ Jammetti li ġieli sellef flus iżda jinnega li ha commission. Minflok kien jzomm iċ-ċekk bħala garanzija ta' hlas.

Ittiehdet stqarrija oħra lil Redent Zammit¹⁴⁰

"Spettur Oriana Spiteri : Mela Redent l-ahhar darba li kellimtek kont kellimtek rigward xi ċekkijiet li inti ghidtilna li kont tiddepożitahom fil-kontijiet kemm tieghek, kemm ta' missierek, kemm tal-partner, kemm tat-tifla, kemm tieghek u anki tal-mara. Innutajna li dawn iċ-ċekkijiet fuq wara tagħhom għandhom xi firem li huma firem ta', jigifieri li sibna fil-kontijiet ta' missierek kellhom il-firma Andrew Zammit, li sibna fil-kontijiet ta' Mary Rose kellhom il-firma Mary Rose Piscopo, dawn il-firem min kien jagħmilhom?

Akkuzat : Huma.

Spettur Oriana Spiteri : Imma kif kienu jagħmluhom huma? Jigifeiri biex jagħmluhom x'kien jigri?

Akkuzat : Kont nghidilhom ha ndahhalhom fil-kont tieghi. ... Kont nghidilhom iffirmau halli nkun nista nitfaw fil-kont.....

Spettur Oriana Spiteri : Imma kienu jkunu jafu dawn iċ-ċekkijiet ta' xiex inhuma?

*Akkuzat : Le le le."*¹⁴¹

¹³³ Fol.3408

¹³⁴ Fol.3409

¹³⁵ Fol.3411

¹³⁶ Fol.3412

¹³⁷ Fol.3411-3415

¹³⁸ Fol.3417

¹³⁹ Fol.3429

¹⁴⁰ Dok.KV9 a fol.3478 et seq

¹⁴¹ Fol.3479-3480

Jikkonferma li kellu anke access għall-*internet banking* fuq il-kont ta' missieru kif ukoll il-*pin number* relatat mal-*card* ta' missieru:¹⁴²

"Spettur Oriana Spiteri : Apparti li inti kont tiddepozita c-ċekkijiet fil-kont ta' missierek kont tiddepozita cash?... Ghax dawn il-cash deposits saru bejn 2013 u 2017. ... mall-pensjoni li jaqbad missierek ma jaghmlux sens. Ma li tfajt inti u ddikjarajt taxxa ma jaghmlux sens anqas dawn l-ammonti ta' flus, dawn qed nghidu 170,000, is-sena ta' wara ghandek 68,000 u 37,000, is-sena ta' wara ghandek 140,000. Apparti access inti għal din il-card min kellu?

Akkuzat : Le le jiena.

Spettur Oriana Spiteri : Inti biss. U dejjem kienet tkun ghandek jew kien johodhielek u jerga jtihielek?

Akkuzat : Le missieri le, forsi forsi ġieli l-mara.

Spettur Oriana Spiteri : Kienet tohodhielek?

Akkuzat : Ehe.

Spettur Oriana Spiteri : U kif kienet tohodhielek?

Akkuzat : Le jew nibghata taqdin fhimt?

Spettur Oriana Spiteri : Imma tibghata taqdik tibghata ddahallek il-cash?

Akkuzat : Kollox li nghidilha."¹⁴³

Redent jammetti li kien juza *c-cheque book* ta' missieru izda **ma jsibx spjegazzjoni għal x'hiex inharrġu b'kemm jiswew €140,000 f'ċekkijiet**. Meta kien ikollu bżonnu kien iżomm iċ-*cheque book* għandu għaliex joqgħodu fuq xulxin. Madanakollu missieru ma kienx ikun jaf għal x'hiex qed jiffirma għax hu kien jieħu hsieb flusu. Bil-*card* ta' missieru kien jixtri fuel u affarijiet oħra mill-pompa li qiegħda f'tal-Barrani izda ma jiftakarx ammonti. Redent jgħid li kien iżomm tlett *cards* biex ikun jista' jġibed mal-€1,500 minflok €500 biss biex jaqdi lill-Għarab.¹⁴⁴

¹⁴² Fol.3482-3483

¹⁴³ Fol.3483-3484

¹⁴⁴ Fol.3493

Xiehda tal-Imputati

Chantelle Zammit għazlet li tixhed u spjegat kif kienet ilha taħdem ma Mizzi Lease għall-aħħar tlett snin u nofs, qabel kienet taħdem f'Love Pizza u wara gewwa *snack bar* Hal-Qormi. Mal-Love Pizza kienet taħdem ma missierha u minflok tirċievi paga missierha kien jarmalha l-karozza li kienet isuqha Hal-Far. Kien hemm żmien fejn kien itiha paga li kienet tiddepożitaha l-bank u dan permezz ta' ċekk li kien ikun ta' bejn l-€1,000 u l-€2,000 li missierha kien jgħidilha titfġhu l-bank.¹⁴⁵ Dawn bejn 5-7 snin jaħdem fuq il-vettura minhabba li kienet tirrikjedi ċertu spejjez għax kienet *shell* w imbgħad kellha tiġi *sprayed* u armata.¹⁴⁶ Hi propjetarja ta' Pajero li xtrahulha missierha¹⁴⁷ w appartament li jiswa €150,000, li kien finanzjat parzjalment minn *loan* mal-HSBC kif ukoll minn nannuha li taha €30,000. Dawn it-€30,000 nannuha tahomlha f'kontanti iżda l-flus hadhom missierha u tahomlha permezz ta' ċekkijiet.¹⁴⁸ Mitluba mill-abbli prosekutur biex tispjega kif kienet tkampa finanzjarjament bejn is-snin 2014-2020 ma tagħti l-ebda twegiba.¹⁴⁹ Li kien jigrri kien li minn żmien għal żmien kien itiha ċekk biex tiddepożitah fil-kont tagħha u tiġbed il-flus tiegħu bħala paga.¹⁵⁰ Dwar ċekkijiet li kienet tiddepożita fil-kont tagħha mal-HSBC tghid, "*qatt ma kienu jkunu fuq ismu zgur ... jew fuq ismi ... qatt ma kwexinjajt le. Jien li kien jghdili kont naghmel ... li kien iqabbadni kont naghmel*" u dan meta kellha bejn is-16-17 il-sena.¹⁵¹

Chantelle ikkonfermat li kienet anke għaddiet il-*card* tagħha lil missierha.¹⁵² Dokumentazzjoni esibita mir-rappreżentant tal-Kummissarju tat-Taxxi turi li għamlet *Profit & Loss Account* għas-sena bażi 2016 fejn gie ddikjarat *net profit* ta' €14, 876.75c u għall-perjodu bażi Jannar-Mejju 2017 fejn kien gie ddikjarat *net profit* ta' €2,296.44.¹⁵³ Jingħad ukoll kif Chantelle Zammit għamlet *tax returns* għas-snin 2016 sa 2020 għajr għas-sena 2019 fejn inħargilha *estimate* mid-Dipartiment tat-Taxxa.¹⁵⁴

Mary Rose Piscopo ukoll għazlet li tagħti t-testimonjanza tagħha w bdiet biex tiddekrivi kif kienet ilha snin twal taf lil Redent li minnu kellha tifla. Wara li telqet martu, Redent qabad il-kuntatt ma binthom li riedet anke tkun taf lill-

¹⁴⁵ Fol.4651-4654

¹⁴⁶ Fol.4656-4657

¹⁴⁷ Fol.4660

¹⁴⁸ Fol.4657-4659

¹⁴⁹ Fol.4662-4663

¹⁵⁰ Fol.4665

¹⁵¹ Fol.4666-4667

¹⁵² Fol.4667

¹⁵³ Fol.2402-2407

¹⁵⁴ **Dok.JD4** a fol.2397 et seq

hutha, għalhekk marret tgħix miegħu għal madwar 6 xhur fis-sena 2019 minhabba li ma kienux qed jaqblu bejniethom.¹⁵⁵ Spjegat kif kien ikollha l-inkwiet ma Redent għaliex filwaqt li kien jitlobha l-*bank cards* li kellha mal-BOV u APS, hi ma kienetx trid ittihomlu u għalhekk kien jispiċċa jinsulentaha u jgħajjarha.¹⁵⁶ Piscopo tiddikjara li għalkemm qatt ma issuspettat hażin fuq it-tisrif ta' ċekkijiet, "Hu kien iġiegħlna bilfors insarrfu ċ-ċekkijiet, bilfors!..... Ma kontx nissawwat, imma t-tgħajjir hemm kien ikun. ...Inwaqqaf il-card kont, għax bniedem tħobbu ma tistax tmur tirrappurtah.... Imbagħad kont nerġa' nirriattivaha, Jibagħtuli oħra. ...Naħseb waqqaftha tlett darbiet, erbgha. Waqqaftha kemm-il darba."¹⁵⁷

L-imputata tirrepeti dak li qalet fl-ewwel stqarrija tagħha li ma kienitx taf li kien hemm xi kont tal-logħob *online* li sar minn fuq il-card tagħha. Il-card li kienet tagħti lil Redent kienet abbinata mal-kont li fih tidhol il-paga u xi beneficiċċi, u kien f'dan il-kont li kien jitfa ċ-ċekkijiet.¹⁵⁸ Tispjega li qatt ma tagħtu l-card abbinata mal-kont fejn kienet tirċievi l-paga għaliex anke l-flus tal-paga tagħha kien ikun irid. Tkompli li kienet tgħid lir-Redent "ieqaf dahhal fil-kontijiet tiegħi."... Għax huma affarijiet tiegħi; għalxiex ha tibqa'? fhimt?... **Kont naf li qed jitfa' ċ-ċekkijiet fil-kontijiet, fhimt?....** Le, le, le, kien ikollu hafna ċekkijiet biex ikun jista' jiġbed f'gurnata hu. B'hekk kien juża l-cards, tagħna. biex jiġbed iktar ammont ta' flus f'gurnata, fhimt?.... biex iħallas, **biex isarraff iċ-ċekkijiet naħseb jiena....** Mhux biex itihom lili, żgur."¹⁵⁹

Piscopo żżid li l-firem fuq ċekkijiet li daħlu fil-kont tagħha lanqas kienu firma tagħha u dan qalitu lill-Ispettur: "Ehe, il-firem għidtilha jiena, għidtilha, "dawn mhumiex il-firem tiegħi hu." Għidtilha, għidtilha, "ma nafx għaliex anke mill-bank għaddew," għidtilha, "lanqas huma l-firem tiegħi."¹⁶⁰ In kontro-eżami tikkonferma li dam jużalha l-card sakemm kienu għadhom flimkien sal-2019. Kienet taf li ċ-ċekkijiet ma kienux tal-K3 madanakollu qatt ma bassret li kienet qed tagħmel xi illegalita: "Le, ma kellix suspett, le. Il-legali, jien anke biex pereżempju kien jibagħtni nsarraff ċekk, jiġifieri miegħi, jistennieni barra, u anke jekk ma rridx immur, irrid immur bilfors. U għidtulkom dan id-diskors lilkom. ... qatt ma ridt, qatt ma ridt. All right? kont ngħidlu. ... Ma kontx niddepożita mill-card jien tiegħi.ma kontx niddepożita Ġieli ġiegħlni mmur. **Ġieli ġiegħlni mmur u kien jiġi fejn id-dar u jiġi anke fejn ix-xogħol, wara night shift biex immur biex niddepożita, bilfors trid tmur, jistenniek barra biex tiegħu l-flus.**" Kien fl-interrogatorju li saret taf li mill-kont tagħha kien qed issir *betting* bi *player account* li lanqas biss kien fuq isimha iżda fuq ċertu 'Rennie Turbo'! Lejn l-aħħar

¹⁵⁵ Fol.4672-4673

¹⁵⁶ Fol.4673

¹⁵⁷ Fol.4674-4675

¹⁵⁸ Fol.4676

¹⁵⁹ Fol.4676-4677

¹⁶⁰ Fol.4678

tax-xieħda tagħha tikkonferma li ma kellhiex liċenzja biex tagħti servizz bankarju.¹⁶¹

Minn rapporti esibiti mill-Pulizija rriżulta li kien hemm okkażjonijiet fejn Piscopo rrapportat lil Redent Zammit għal tghajjir u theddid ¹⁶²Rapport ieħor kien li qal kliem lil binthom li ma rridx ikun jaf biha.¹⁶³ Sar rapport ieħor meta l-bieb ta' Piscopo instab nieqes u d-dar mixgħula kollha. Issuspettat f'Redent peress li kien hu li kellu çavetta ta' dik ir-residenza u dakinhar kellhom għieda. Gie rappurtat li wara rçeviet messagġ mingħandu li kien qala l-bieb u tefgħu l-baħar, dan instab mkisser fuq il-ħaxix qrib il-bajja tal-Qajjenza.¹⁶⁴Meta reġa' heddidha w insulenta li "qahba u xkupa tal-lanzit" sar rapport mal-Għassa ta' B'Buġa.

Jirriżulta mill-provi li Redent ammetta mal-Pulizija li uza kliem biex joffendieha. Fil-verità għalkemm m'hemmx akkużi dwar dan, ir-rapporti w l-ammissjoni ta' Redent mal-Pulizija jagħtu stampa ta' min hu l-imputat Redent Zammit.¹⁶⁵ Kliemu, mimlija aġġettivi li jqanqlu għajb u stmerrija, juru l-karattru tal-imputat li ma jieqafx lura milli juza l-prepotenza tiegħu ma l-iktar dghajjef.

L-imputat Redent Zammit ħa l-pedana tax-xieħda w beda biex spjega li fl-2017 kien *salesman* ma PJ Sutters fejn kien jithallas b' *direct payment* fil-bank kull xahar. Kien imexxi hanut Love Pizza li kien bil-kera ta' €46 plus VAT (LM20) mingħand çertu Ivan u minn hemm kien ikollu introjtu ta' xi €80 kuljum. Wara l-2017 kien marad u ma kellux aktar introjtu iżda kien beda jirçievi beneficiċċi soċjali.¹⁶⁶ Semma kif it-tisrif ta' çekkijiet beda meta kien ikun fil-ħanut Love Pizza u kien ikun hemm min jitolbu pjaçir li jixtri pizzez b' çekkijiet indirizzati lill-klijent u hu kien inaqqas l-prezz tal-pizzez u jtieh lura l-bqija li jkun il-bilanç taç-çekk:

Difiża: F'isem min kienu dawn iç-çekkijiet?
Ix-xhud: Insejt. Insejt.
Difiża: Imma dawn iç-çekkijiet kienu jkunu f'ismek?
Ix-xhud: **Le, mhux fuq ismi.**
Difiża: U inti x'kont tagħmel bihom?
Ix-xhud: **Indaħħalhom il-bank.**
Difiża: U l-bank, f'liema kont kont idaðħħalhom, Redent?
Ix-xhud: **Jiena l-kont tiegħi HSBC. Imbagħad kont nuza ta' missieri, tal-mara.**

¹⁶¹ Fol.4680-4681

¹⁶² **Dok.CB** a fol.4697-4698

¹⁶³ **DokCB1** a fol.4699-4700

¹⁶⁴ **Dok.MM** a fol.4707-4709

¹⁶⁵ **Dok.MM1** a fol.4710-4712

¹⁶⁶ Fol.4409-4411

- Il-Qorti: *Għaliex kont tuża ta' missierek u tal-mara?*
 Ix-xhud: *Biex inkun nisa niġbed five hundred (500).*
 Difiza: *F'liema sens? Spjega.*
 Ix-xhud: *Għax jiena, eżempju, għandi l-kont tiegħi u tal-mara, inkun nista' niġbed five hundred minn hawn u five hundred minn hawn biex kien ikolli elf.*
- Il-Qorti: *Biex tkun tista' issarraġ iċ-ċekkijiet tan-nies.*
 Ix-xhud: *Biex inkun nista' naqdihom.*
 Il-Qorti: *Jiġifieri inti, bil-ġurament tiegħek, hawnhekk – jiena għalhekk għidtlek għadek id-dritt li ma tixhidx ta – jiġifieri inti hawnhekk qed tgħidilna li, iva, inti kont issarraġ iċ-ċekkijiet ta' dawn in-nies.*
 Ix-xhud: *Kont indaħħlu u niġbidhom.....”¹⁶⁷*

L-imputat ikompli li min ikun sarraf iċ-ċekk għandu, *“Kien itini li jfettillu – five, six, seven – kien jgħidli, “ha zomm.” Kien itihomli hu. Hu kien jgħidli, “Ha, zommhom.” Jaqbd u jifgħuli l-flus kienu, jgħidli, “Ha. Happy?” “All right, happy.””¹⁶⁸* Semma kif jgħix ma ommu u kellu Escort li nxtrat xi 20 sena qabel li taha lill-bintu. Il-bank qatt ma ġibidlu l-attenzjoni li ma setgħax jiddepożita ċekkijiet ta' terzi fil-kont tiegħu.¹⁶⁹

Tenna li ma kienx jaf li ma setgħax issarraġ ċekkijiet ta' persuni oħra. Kien ilu bejn 5-6 snin issarraġ ċekkijiet u **jikkonferma li ma kellu ebda awtorizzazzjoni mill-Bank Ċentrali biex jagħmel dan.** Jammetti li kien juza l-card ta' missieru kif ukoll tal-ko-akkuzati biex ikun hemm aktar *cash flow* biex ikompli jagħti dak is-servizz. Meta kien jaħdem bħala *helper* ma Love Pizza li kien għadda għand uliedu kien jaqla mal €100 fil-ġimgħa u sal-2012 kien jaħdem ma K3 bħala *driver* fejn kien jaqla mal-€250 fil-ġimgħa.¹⁷⁰ Bejn l-2012-2014 kellu il-Love Pizza fejn fil-bidu dan kien tiegħu. Jinsisti li ma kienx hemm xi ammonti kbar fil-kontijiet għaliex kien jiddepożita u wara jiġbidhom *“Imma ndaħħal u niġbed, m'għandix flus.”¹⁷¹*

Stat Finanzjarju ta' Redent Zammit

Imiss issa li jiġi kunsidrat l-istil ta' hajja tal-imputati, primarjament dik ta' Redent Zammit, raġel diżokkupat li rnexxielu, tul is-snin, jwettaq negozju li ra mijiet t'eluf ta' flejjes jgħaddu minn taht idejh; dan kollu sar fl-istess żmien li d-dikjarazzjonijiet mal-Kummissarju għat-Taxxi baqgħu diskreti.

¹⁶⁷ Fol.4411-4412

¹⁶⁸ Fol.4412-4413

¹⁶⁹ Fol.4413-4414

¹⁷⁰ Fol.4417-4420

¹⁷¹ Fol.4423

Il-kapricċi tiegħu w cioè il-logħob li kien jilgħab minn fuq kontijiet ta' Piscopo u missieru Andrew Zammit, in-negożjar f'vetturi, joffru stampa ċara tal-ħajja li kien jikkonduċi. Ma jista' jifdal l-ebda dubbju li bid-dħul legittimu tiegħu, qatt seta' jkun f'pożizzjoni li jagħmel dan bl-introjtu legittimu tiegħu skond kif iddikjarat, meta iddikjarah, mal-awtoritajiet tat-Taxxa!

Jigi mfakkar ukoll li filwaqt li Andrew Zammit kien rċieva biss ċirca €10,000 fis-sena għas-snin 2017-2021 b'total ta' €48,715.00¹⁷², l-employment history tiegħu turi li kien waqaf jaħdem fl-2001.¹⁷³

- Propjetà

Dr. Kenneth Camilleri, mill-Uffiċċju għall-Irkupru tal-Assi, ippreżenta r-riċerki ta' assi u propjetà li tappartjeni lill-imputati.¹⁷⁴ **Dr. Marita Pace Dimech** għar-Registru Pubbliku esebiet riċerki tal-imputati.¹⁷⁵ **Josette Galdes** in rappreżentanza tal-Kummissarju tat-Taxxi, Sezzjoni *Capital Gains Tax*, esebiet dokumentazzjoni li tirrigwarda ħames kuntratti fuq Redent u Marcia Zammit, fuq Andrew Zammit żewġ dikjarazzjonijiet *causa mortis* u konvenju u bejgħ ta' maħżen il-Birgu liema bejgħ sar minn martu Lorenza Zammit biss. Rigward Chantelle Zammit kien hemm kuntratt wieħed ta' xiri t'appartament fi Triq il-Gallu, Fgura.¹⁷⁶

Fuq il-koppja Zammit irriżultaw:

- xiri fl-2005 ta' garaxx "June" fi Triq l-Isponsun, Fgura li nbiegh lil ċertu Kurt Zammit f'April, 2018;
- xiri f'Jannar 2011 ta' "George Garage" fi Triq in-Nigem, Fgura;
- xiri f' Mejju 2017 ta' garage nru.102 Triq il-Kleru, Fgura;
- xiri fi Frar 2018 ta' dar nru.18 Triq in-Nigem, Fgura.

Kurt Zammit xehed li f'April, 2018 kien xtara garaxx fi Triq l-Isponsun, Fgura mingħand Redent u martu għal €35,000. Ix-xhud ippreżenta l-konvenju.¹⁷⁷ **Anthony Zahra** ppreżenta kuntratt ta' bejgħ ta' garaxx fi Triq il-Klerku, Fgura minn P. Zahra Limited lil Redent u Marcia Zammit għal €50,000.¹⁷⁸ **In-Nutar**

¹⁷² Dok.ST a fol.2422

¹⁷³ Dok.LB a fol.2244

¹⁷⁴ Fol.2449. Dok.KC-KC4 a fol. 2451-3115 (Vol.VI)

¹⁷⁵ Fol.3165 et seq.

¹⁷⁶ Fol.3500 et seq

¹⁷⁷ Fol.114. Konvenju Dok.KZ a fol.116-119

¹⁷⁸ Fol.1832 et seq

Andrea Micallef ppreżenta tlett kuntratti pubblikati minnu.¹⁷⁹ Kuntratt ta' xiri minn Chantelle Zammit għal prezz ta' €150,000 li ttiehed b'*loan* mill-HSBC fl-ammont ta' €120,000 u €30,000 li nħarrġu mill-kont personali ta' Zammit.¹⁸⁰ Kuntratt ieħor sar fil-5 t'April, 2018 fejn il-konjugi Zammit ttrasferew il-garaxx fuq imsemmi lil Kurt Zammit għal prezz ta' €35,000. Il-garaxx kien nxtara mill-konjugi fl-2005. L-aħħar kuntratt mill-konjugi hu dak ta' xiri mill-konjugi datat l-20 ta' Frar 2018 mingħand George Mangion, li jirrigwarda dar nru.18 Triq il-Nigem, Fgura, għal prezz ta' €60,000.¹⁸¹ **In-Nutar Roderick Caruana** ippreżenta l-konvenju u kuntratt relatat ma xiri li sar mill-konjugi Redent u Marcia Zammit ta' garaxx nru.102, Triq il-Klerku, Fgura għall-ammont ta' €50,000 liema xiri sar fis-27 ta' Marzu, 2017.¹⁸² Riprodott ippreżenta *d-due diligence* li saret fuq ix-xerrejja.¹⁸³ In-Nutar Malcolm Mangion da parti tiegħu esebixxa id-dokumentazzjoni relattiva għall-konvenju li kien sar fuq l-istess propjetà.¹⁸⁴

Joseph Mangion xehed kif Redent Zammit xtara l-ħanut tiegħu billi ħallas mal-10% u ha *loan* iżda l-ħanut kien inbiegħ lil bintu Chantelle Zammit.¹⁸⁵ Ippreżenta l-kuntratt relattiv liema kuntratt ma jirrigwardax ħanut iżda appartament fi blokka 'Tiffany Court' b'aċċess minn Gallu Street u Triq San Ġwann, il-Fgura.¹⁸⁶ Kienu tħallsu €30,00 bil-kumpliment tal-ħlas isir permezz ta' bank *loan* mal-HSBC.

Lara Agius mill-Middlesea Insurance pprovdiet informazzjoni dwar il-poloż t'assicurazzjoni li kellhom registrati fuqhom Chantelle Zammit (għal vettura Mitsubishi Shogun CEO087), Mary Rose Piscopo (għal Fiat Uno JAH085) u Andrew Zammit (għal Ford Zephyr JAG542, Toyota Corolla HBB 267 u Kia Pride KAV129).¹⁸⁷ **John Camilleri** minn Argus Insurance Company esebixxa informazzjoni dwar polza t'insurance li Chantelle Zammit kellha bil-vettura CEO087.¹⁸⁸ **Christian Vella**, minn Gasan Mamo Insurance, esebixxa poloż t'assicurazzjoni u *claims* li jirrigwardaw primarjament lil Redent Zammit,¹⁸⁹ u

¹⁷⁹ **Dok.AM- Dok.AM3** a fol.123-152

¹⁸⁰ Fol.120-121

¹⁸¹ Fol.121 et seq. Vide kuntratti **Dok.AM-Dok.AM2** a fol.123-152

¹⁸² Fol.153 et seq.

¹⁸³ Fol.1840 et seq

¹⁸⁴ Fol.1926 et seq.

¹⁸⁵ Fol.213-214

¹⁸⁶ Fol.2288-2289. Kuntratt **Dok.JM** a fol.2290 et seq

¹⁸⁷ Fol.2423 et seq. Vide **Dok. LA**

¹⁸⁸ **Dok.JC-Dok.JC1** a fol.2433 et seq

¹⁸⁹ **Dok.CV** a fol.2301-2345

sekondarjament lil Mary Rose Piscopo,¹⁹⁰ Chantelle Zammit¹⁹¹ u Andrew Zammit.¹⁹²

Karen Cremona in rappreżentanza ta' Transport Malta xehdet kif **Redent Zammit kellu għaxar (10) vetturi registrati fuq ismu¹⁹³** u fil-passat kellu ħdax (11) il-vettura registrata fuqu¹⁹⁴.

Marcia Zammit fil-passat kellha disa' (9) vetturi registrati f'isimha¹⁹⁵ iżda sa meta xehdet Cremona kellha biss waħda.¹⁹⁶ Chantelle kellha vettura waħda biss registrata f'isimha.¹⁹⁷ Andrea Zammit kellu vettura waħda registrata f'ismu¹⁹⁸ mentri fil-passat kellu seba' (7).¹⁹⁹ Mary Rose Piscopo kellha waħda²⁰⁰ registrata f'isimha iżda fil-passat kellha tlett vetturi.²⁰¹

Riprodotta xehdet li ħadd mill-imputati ma kellu liċenzja ta' *car dealer*.²⁰² Madanakollu **Emanuel Cilia** xtara vettura Kia Pride mingħand Redent Zammit għal €400 fl-2017.²⁰³ **George Baldacchino** kien jixtri l-vetturi għal *parts* u eosebixxa *logbook* ta' Carina Saloon GAM596 li xtara mingħand Redent Zammit.²⁰⁴ **Cynthia Bartolo** xehdet li fl-2017 xtrat Kia għal €200 mingħand l-imputati Redent, Marcia u Chantelle.²⁰⁵ **Winston Diacono** spjega li fl-2016 xtara Toyota Vitz għal €1,000 mingħand Redent Zammit.²⁰⁶ **John Caruana** xtara Fiat Punto DBG116 mingħand Redent Zammit.²⁰⁷ **Maria Farrugia** wkoll tixhed li xtrat Fiat Punto mingħand Redent Zammit, kuġinuha.²⁰⁸

¹⁹⁰ Dok.CV a fol.2346-2348

¹⁹¹ Dok.CV a fol.2349

¹⁹² Dok.CV a fol.2352

¹⁹³ Dok.KC a fol.1991 et seq

¹⁹⁴ Dok.KC1 a fol.2014 et seq

¹⁹⁵ Dok.KC3 a fol.2045 et seq

¹⁹⁶ Dok.KC2 a fol.2043 et seq

¹⁹⁷ Dok.KC4-DokKC5 a fol.2066-2068

¹⁹⁸ Dok.KC6 a fol.2069 et seq

¹⁹⁹ Dok. KC7 a fol.2074 et seq

²⁰⁰ Dok.KC8 a fol.2085 et seq

²⁰¹ Dok.KC9 a fol.2089 et seq

²⁰² Fol.2287

²⁰³ Fol.2098-2099

²⁰⁴ Fol.2101. Logbook Dok.GB a fol.2103

²⁰⁵ Fol.2104-2105

²⁰⁶ Fol.2106

²⁰⁷ Fol.2109. Dok.JC a fol.2111

²⁰⁸ Fol.2112

- *Dikjarazzjonijiet t'Introjtu*

Miguel Balzan in rappreżentanza tal-VAT Department esebixxa il-VAT returns tal-imputati kif ukoll l-informazzjoni relattiva. Fir-rigward ta' Redent Zammit dan kien registrat bħala *partner* f' Abdilla Zammit Transport kif ukoll għal *event catering activities*. Andrew Zammit kien registrat sas-sena 2002 u Chantelle Zammit bħala *partner f'partnership de facto*. L-imputati l-oħra ma kienux registrati għall-skopijiet ta' VAT.²⁰⁹

Joseph Debono għal *Commissioner for Revenue* ippreżenta l-*income tax returns rispettivi* tal-imputati għal *basis years* 2017-2020 kif ukoll TA 24, *capital gains tax payments* ta' €1,400 fir-rigward ta' Redent Zammit li kien *non-filer*²¹⁰ għas-snin bazi 19 u 20.²¹¹ Mar-returns hemm inkluzi il-*profit and loss accounts* għan-negozju ta' Redent Zammit Love Pizza.²¹² Marcia Zammit kellha l-*income* tagħha inkluz ma żewgħa Redent²¹³, Mary Rose Piscopo kellha *tax declarations* għas-snin bazi 2015 sa 2020 fejn l-*income* gie dikjarat kollu,²¹⁴ Andrew Zammit kellu *tax declarations* għal *basis years* 2015-2020²¹⁵ filwaqt li Chantelle Zammit għamlet *tax returns* għas-snin 2016 sa 2020 għajr għas-sena 2019 fejn inħarġilha *estimate* mid-Dipartiment tat-Taxxa.²¹⁶ Inkluz mal-informazzjoni mogħtija mix-xhud Debono hemm *statements* tal-*Profit and Loss* għal Love Pizza.²¹⁷

Extractions

Keith Cutajar kien maħtur jagħmel *extraction* ²¹⁸mid-*devices* li ġew mgħoddija lilu fl-ambitu tal-inkjesta maġisterjali.²¹⁹ Dawn jirrigwardaw lil Marcia Yvette Zammit, Chantelle Zammit u Redent Zammit.

²⁰⁹ Dok.MB a fol.2196 et seq

²¹⁰ Li persuna tkun *non-filer* li tfisser li ma jkunx hemm obbligu fiskali li jimla l-formola tat-taxxa. Jiġi rilevat li persuna tkun *non-filer* sakemm tkun fuq *social assistance/social benefits*, fejn dik il-persuna ma tkunx obligata tagħmel l-ebda dikjarazzjoni ta' taxxa iżda tirċievi r-rendikont tad-dhul mid-dipartiment. Jekk il-persuna taqbel mar-rendikont kalkolat mill-Kummissarju għat-Taxxi, ma jkun jinhtieg l-ebda azzjoni ulterjuri minn naħa tagħha. Iżda jekk ikun il-każ li dik il-persuna tkun registrat dhul, tkun obligata li titlob li tingħatalha *tax return* biex tkun f'pożizzjoni ta' għusta l-*income* tagħha. Persuni jistgħu ikunu *non-filers* minhabba li l-*employer* tagħhom ikun hu li jinforma lill-Kummissarju għat-Taxxi bid-dhul tal-impjegat.

²¹¹ Dok.JD a fol.2354 et seq

²¹² Fol.2361-2362

²¹³ Dok.JD1 a fol.2378

²¹⁴ Dok.JD2 a fol.2379 et seq

²¹⁵ Dok.JD3 a fol.2388

²¹⁶ Dok.JD4 a fol.2397 et seq

²¹⁷ Fol.2402-2407

²¹⁸ Dok.KCHD a fol.2193

²¹⁹ Fol.2156 et seq. Rapport Dok.KC a fol.2158 et seq

Hawnhekk il-Qorti, sfortunatament għal darb' oħra²²⁰ jkollha tirrimarka dak li qed isir prassi da parti tal-prosekuzzjoni li wara li din titlob il-hatra ta' espert sabiex jagħmel *extractions* fuq *IT devices* inkluż *mobiles* li jkunu instabu għand l-imputat/i - eżercizzju metikoluż u laborjuż għall-espert li apparti li jtawwal il-proċess għudizzjarju sakemm l-imsemmi espert jespleta jfisser spejjez generalment konsiderevoli għall-Qrati w konsegwentement għall-Erarju - l-istess prosekuzzjoni lanqas biss tliessen kelma li hi kelma dwar dak il-kontenut u tistenna li għandha tkun il-Qorti li tisslet dak li hu rilevanti għall-każ tagħha meta l-kompitu hu unikament tal-prosekuzzjoni biex bil-provi li tressaq treggi l-imputazzjonijiet li tkun addebitat lill-imputat bihom.

Mhux kompitu tal-Qorti li timbarka fuq eżercizzju li minbarra li jtawwal il-proċess għudizzjarju innifsu fl-għoti tas-sentenza relattiva, jwassalha biex tiġi indotta tużurpa l-funzjoni tal-prosekuzzjoni. Dan il-każ kien jaf il-bidu tiegħu fl-2021, u bis-sistema u l-iskop wara l-proċedura tar-rinviji, altru li kien hemm żmien sabiex il-Prosekuzzjoni setgħet wettqet il-kompitu li jispetta esklussivament lilha w mhux tfarfar xogħolha fuq il-Qorti bil-konsegwenza li l-speditezza li għandhom jitmexxew biha kawzi oħra tisfa sagrifikata habba dewmien li tali abdikazzjoni ta' responsabilità igib magħha.

Provi Saljenti

1. Mill-provi miġbura jinbena kwadru ta' habi jew aħjar *concealment* mhux biss tas-sorsi tal-introjtu sħiħ ta' Redent u cioè il-qligħ generat mit-tisrif ta' ċekkijiet minn fejn jidher li f'okkażjonijiet diversi nqeda b'terzi biex izzomulu flejjes li suppost rebaħ minn fuq *gaming*,

Jitfakkar kif l-ispettur Oriana Spiteri semmiet kif mill-investigazzjoni tagħha rriżulta li Redent Zammit għamel *payments* il-Bet365 liema ammonti kienu jammontaw għal ftit aktar minn €16,000 kif ukoll minn Bet365 ġew iddepożitati fil-kont tiegħu ftit aktar minn €60,000 issuspettati bħala *winnings*. Lanqas dawn ma ġew dikjarati mal-Erarju.

2. L-ispettur Spiteri wriet kif mill-investigazzjonijiet tagħha sabu li "fil-kontijiet ta' Andrew Zammit u Mary Rose Piscopo kien hemm tranżazzjonijiet lejn u mill-kumpanija Bet365 u b'hekk meta tlabna l-informazzjoni rriżulta illi l-account ta' Andrew Zammit kien nfetaħ f'Jannar 2020 u l-Username tiegħu kien Rennie45. Nnutajna ukoll li l-mobile number li kien provdut biex nfetaħ dan l-account kien dak

²²⁰ Vide Sentenza Il-Pulizija vs Muriel Micallef et Deciża 20 ta' Novembru, 2023, paġna 8

ta' Redent Zammit u l-email address kien Rennie Zammit 15 @ gmail.com. Ta min jgħid illi bejn is-sena 2020 u s-sena 2021 kienu marru fil-kumpanija Bet365 mill-kont ta' Andrew Zammit is-somma ta' ftit aktar minn **mija u ħmistax-il elf ewro (€115,000)** u kienu **daħlu lura ftit aktar minn għoxrin elf (€20,000) ewro**. Fir-rigward ta' Mary Rose Piscopo kien nfetaħ kont ma Bet365 f'Settembru 2019 li l-Username tiegħu kien Rennieturbo il-mobile number provdut kien jikkorrispondi mal-mobile number ta' Redent Zammit...."²²¹ Fir-rigward ta' tranzazzjonijiet f' Bet 365, Redent stqarr li hu kien fetaħ dawn il-kontijiet u l-imputati l-oħra ma kienux jafu bihom.²²²

Kif qatt seta jagħmel tajjeb għal logħob li jlaħhaq €115,000 Redent Zammit bl-introjt legittimu tiegħu? **Hu ċar kristall li dawn il-flejjes ma kienu xejn għajr dawk generati minn qliegh li ma sabux posthom fis-sistema finanzjarja leċita w regolata ta' pajjiżna iżda baqgħu mohbija anke bl-involviment ta' terzi kif ser jintwera.**

3. Fl-istqarrija tiegħu Redent Zammit jispjega li beda jsarraf iċ-ċekkijiet l-ewwel bi pjaċir li imbghad għet rutina. Semma kif ħbieb tiegħu jmorru għandu, **min jhallilu għaxar Euro (€10) u min ħames Euro (€5) u min ma tah xejn sakemm għriet il-kelma**. Jikkonferma li kien beda jagħti dan is-servizz qabel ma kellu l-ħanut Love Pizza ma min kien jaħdem mal-K3 għall-impjegati bħalu,²²³ kif xehed **George Raymond Pace**.²²⁴

Fix-xhieda tiegħu *viva voce* Redent Zammit jgħid li kien sellef lil George Pace **€93,000 f' cash**.²²⁵ Meta jinduna li ma jistax jagħti spjegazzjoni għall-provvenjenza ta dawn il-flejjes li kien kapaċi jsellef lil Pace, jgħid li gābhom mingħand id-defunt Charlie Spiteri. Stranament u inspjegabbilment għalkemm jgħid li gēw mislufa lil minn Spiteri għal Pace jippretendi li issa dawn il-flejjes huma tiegħu w għalhekk qed ifittex lil Pace għal dak l-ammont inkluż għall-flejjes tal-kreditur Spiteri li mill-qabar ċertament ma hux ser ifittxu għalihom!!

Kif jgħid il-qawl Malti **"il-giddieb għomru qasir"**! M'hemmx dubbju li kien Redent li sellef il-bulk ta' dawk il-flejjes u **jzeffen fin-nofs bniedem mejjet biex jgħatti xturu!**

4. L-ispettur Spiteri tispjega li, wara li mill-banek ingabru l-imaġini²²⁶ ta' ċekkijiet li għaddew mid-diversi kontijiet tal-imputati, saret *spreadsheet* li fiha iddaħħlu

²²¹ Fol.42-43

²²² Fol.44

²²³ Fol.3329-3330

²²⁴ Fol.1966

²²⁵ Fol.3303-3304

²²⁶ **Dok.BACD** a fol.1381

dawn iċ-ċekkijiet.²²⁷ Irriżulta li l-maġġoranza kbira ta' dawn iċ-ċekkijiet ma kienux indirizzati lill-persuni li kien registrat fuqhom il-kont li fih ġew depożitati l-imsemmija ċekkijiet.

Meta l-pulizija tkellmet ma dawn l-individwi li fuqhom kienu registrati iċ-ċekkijiet *"in-nies kollha rreferwna ghal-Redent Zammit jew kif jafuh huma aħjar Rennie. Kienu jtuħ tax-xogħol tagħhom u kien issarrafulhom. Staqsejnihom kemm kien iżommilhom flus biex jagħmel dan u kien hemm min qalilna li ma kien iżommlu xejn, kien hemm min ma ftakarx kemm kien iżommlu però kien jaf li kien jeħodlu xi haġa u kien hemm ukoll min qalilna li kienu jiċċarġjawhom bejn two euros u ten euros fuq kull ċekk. kien hemm hafna cheques li ġew maħruġa mill-kumpanija 'Hands On' fejn dawn iċ-cheques kienu daħlu fil-kontijiet ta' Marcia u ta' Chantelle, u kienu indirizzati lilhom stess. B'hekk tkellimna ma ċertu Geoffrey Farrugia li huwa sid il-kumpanija 'Hands On' fejn huwa qalilna li kellu jhallas ta' xi xogħolijiet lil xi persuni ta' nazzjonalità Sirjana, u peress illi dawn ma kellhomx kont fejn jiddepożitaw dawn iċ-cheques, Redent Zammit kien offra li jieħu dawn iċ-cheques u jghaddi l-cash lil din il-kumpanija sabiex dawn il-persuni mbagħad jithallsu bil-cash. Redent Zammit kien ha is-somma ta' tlettax-il elf cash u hu kien għaddihomlu f'cheques vojta. Il-cheque images fuq wara tac-cheques ġew nnotati l-firem ta' Redent Zammit, Marcia Yvette Zammit u anke Chantelle Zammit."*²²⁸

5. Irriżulta lill-pulizija li fl-2020 fil-kont ta' Redent Zammit mal-HSBC ġew iddepożitati is-somma ta' madwar €25,000 f'cheques u kien iddepożita xi flus fl-account tiegħu ma Bet365. B'hekk irriżulta li f'dan il-kont ta' Redent Zammit bejn il-2013 u l-bidu tal-2021 daħlet is-somma ta' **€300,807 f'ċekkijiet, liema ċekkijiet ma kienux indirizzati lil Redent Zammit iżda lil terzi.**²²⁹

6. Instab ukoll li bejn 2017 sa 2019 f'dawn il-kont ġew iddepożitati s-somma ta' **€320,000 f'cheques** li ma kienux indirizzati lil Marcia Zammit.²³⁰

7. Bejn is-sena 2015 u 2018 fil-kont ta' Chantelle Zammit ġew iddepożitati t-totali ta' **€21,750 f'ċekkijiet** li ma kienux indirizzati lilha w dan fil-kont tagħha mal-BOV.²³¹ Fil-kont mal-HSBC bejn 2016 u 2018 ġew depożitati ftit aktar minn **€64,000 f'ċekkijiet** li ma kienux indirizzati lilha.²³²

²²⁷ Dok.BAZ a fol.2117 et seq

²²⁸ Fol.37

²²⁹ Fol.34-35

²³⁰ Fol.35-36

²³¹ Fol.36

²³² Fol.37

8. Fil-kont ta' Andrew Zammit, bejn 2013 sas-sena 2021, irrizultaw *cheque deposits* ftit aktar minn **miljun ewro (€1,000,000)**. Ġie osservat li kienu saru hafna *cheques* u *cash withdrawals* kif ukoll kien hemm hafna tranżazzjonijiet li *d-description* tagħhom kienet "*Gift to Son*".²³³

9. F'kont numru ****8013 bejn is-sena 2013 u s-sena 2020 Mary Rose Piscopo iddepożitat ftit aktar minn **€65,000** f'čekkijiet.²³⁴

10. Fl-istqarrija minn tiegħu Redent Zammit²³⁵ jgħid li dawn iċ-čekkijiet kienu jagħtuhomlu persuni ta' nazzjonalità Għarbija u li kien jagħmilha bi pjaċir. Huwa qal li ta' dan il-pjaċir ma kien jieħu xejn però ġieli kien ikun hemm min kien itieħ xi haġa minn jheddu. Semma kif dan l-għemil sar rutina u minflok ma jsiefer biex jagħmel karità kien jagħmel karità ma dawn in-nies!

11. Mistoqsi jekk ġieli kienx iddepożita čekkijiet fil-kont ta' Marcia Yvette Zammit, huwa qal li dan kien minnu u li **l-mara kienet ittieħ il-card tagħha u anki l-password u l-flus kien johrog €500 u jekk ikollu bżonn aktar kienet tmur hi miegħu u kienet tiġborhomlu hi. Jasal jikkonferma li martu kienet tagħmel skond kif kien jghidilha hu:**

"Spettur Oriana Spiteri : Ghax dawn il-cash deposits saru bejn 2013 u 2017. Mall-paga, sorry, mall-pensjoni li jaqbad missierek ma jagħmlux sens. Ma li tfajt inti u ddikjarajt taxxa ma jagħmlux sens anqas dawn l-ammonti ta' flus, dawn qed nghidu 170,000, is-sena ta' wara ghandek 68,000 u 37,000, is-sena ta' wara ghandek 140,000. Apparti access inti ghal din il-card min kellu?

Akkuzat : Le le jiena.

Spettur Oriana Spiteri : Inti biss. U dejjem kienet tkun ghandek jew kien johodhielek u jerga jtihielek?

Akkuzat : Le missieri le, forsi forsi ġieli l-mara.

Spettur Oriana Spiteri : Kienet tohodhielek?

Akkuzat : Ehe.

Spettur Oriana Spiteri : U kif kienet tohodhielek?

Akkuzat : Le jew nibghata taqdin fhimt?

Spettur Oriana Spiteri : Imma tibghata taqdik tibghata ddahallek il-cash?

*Akkuzat : **Kollox li nghidilha.**"*²³⁶

Meta jixhed u jiġi ikkonfrontat bil-fatt li fil-kont tiegħu miżmum mal-HSBC bejn l-2013-2021 dahlu numru ta' čekkijiet mhux intestati lilu,²³⁷ **Redent jammetti li kien jitfa čekkijiet fil-kont ta' martu biex issarrafhom lit-terzi**

²³³ Fol.42

²³⁴ Ibid.

²³⁵ Dok.OS5 a fol.52. Datata il-5 t'April, 2021

²³⁶ Fol.3483-3484

²³⁷ Fol.3317

għax martu kienet itieh il-card u l-pin tagħha, biex sussegwentement kien jgħbidhom €500 f' €500.²³⁸ Jammetti wkoll li kien jiddepożita čekkijiet fil-kont ta' missieru.²³⁹ Ikompli "Jien bdejt naghmilhom fil-kont ta' missieri biex inlahhaq magħhom fhimt, għax tigbed hamsa minn hawn u hamsa minn hemm, biex inlahhaq mad-domanda tagħhom u nhallashom. Biex dejjem nghinnhom u ntihom il-flus." U jżid li anke fil-kont ta' Chantelle kien jiddepożita čekkijiet:²⁴⁰

"Spettur Oriana Spiteri : Mela inti kont ghidtilna li Mary Rose, Marcia u l-Papa kellek access għal kont tagħhom bil-card li kienu jtuk, issa kien hemm xi hadd iehor li inti kellek access għal kont tieghu, forsi kellek il-card tieghu? Fil-familja.

Akkuzat : Eh Chantelle ukoll".²⁴¹

12. Mistoqsi jekk iddepożitax čekkijiet f'kontijiet ta' haddiehor apparti f'ta martu, Redent jammetti **li kien iddepożita čekkijiet f' kontijiet ta' missieru, f'tal-partner Piscopo u anki f'ta bintu Chantelle Zammit.** Huwa qal li kien juza dawn il-kontijiet biex ilaħħaq mad-domanda ta' dawn il-persuni ta' nazzjonalità Għarbijja u jgħinhom biex jtihom il-flus. Qal ukoll li huwa **għali partat il-cash ma cheques.**²⁴²

13. Hu stess jammetti li tant kien jagħti dan is-servizz ta' spiss li saħansitra "Dahlet rutina".²⁴³ Redent ikompli jammetti li kien imur hu personalment għand it-terzi bil-flus li jkun sarraf iżda jinsisti li ma kienx isaqsi għal xi hlas għax "Il' bicca l' kbira dejjem ituk xi haga huma fhimt, dejjem ituk xi haga huma".²⁴⁴ Jisħaq iżda "Li jtuni huma jien ma kont insaqsijhom għal xejn."²⁴⁵

Jingħad mill-ewwel li dak li qala minn fuq kull čekk, kemm jekk tħallas l-ammont li talab hu jew li tawh volontarjament, xorta waħda tali *commission* hi **tainted proceeds, introjtu illegittimu li ma kellu ebda dritt għalih, riċevut minnu in konsiderazzjoni ta' attività illegali li kien qed jikkonduci!**

14. Redent Zammit jikkonferma li beda jsarraf čekkijiet tal-Għarab meta kien impjegat ma George Pace (K3) madwar **25 sena qabel** fi zmien meta kien għadu jaħdem ma Pace fuq il-binja ta' Mater Dei li gie inawgurat fl-2007. Kien imur jiddepożitahom fl-ATM u jgħbed l-ammonti xi jumejn wara. Minn dawn iċ-

²³⁸ Fol.3320-3321

²³⁹ Fol.3321-3322

²⁴⁰ Fol.3322

²⁴¹ Fol.3403

²⁴² Fol.40

²⁴³ Fol.3315

²⁴⁴ Fol.3314-3315

²⁴⁵ Fol.3314

ċekkijiet kien anke ddepożitahom fil-kont tiegħu avolja ma kienux maħruġa fuqu.²⁴⁶

Hu jammetti li dak iż-żmien kien **juza l-kont personali tiegħu iżda wara beda uża wkoll tal-*ex-partner* tiegħu Mary Rose Piscopo, ta' martu, ta' missieru w ta' bintu, għaliex kellu *l-pin numbers* tagħhom.**²⁴⁷ Lil Chantelle ukoll kien itiha ċekkijiet biex tiddepożitahom fil-kont tagħha u hi kienet itieh *cash*, l-istess kif għamel ma martu sakemm telqet mid-dar u ma Mary Rose Piscopo sakemm nfirdu. Wara baqa juza l-kont ta' missieru. Baqa juza l-kont ta' Piscopo sa xi sena u nofs qabel April 2021 meta gie interrogat u dak ta' martu sal-2019.²⁴⁸ Redent Zammit ikompli jispjega li kien juza l-kontijiet oħra sabiex ikun jista' jaqdi lil dawn it-terzi malajr galadarba mill-bank tista' tiegħu biss €500. Anke missieru ġieli kellu jidhol issarraff mal-kaxxiera għaliex iċ-ċekkijiet kienu jkun ta' xi €3,000.²⁴⁹ L-istess kien isir ma bintu iżda jgħid li qatt ma bagħatha għand il-kaxxiera, iżda tiġbed il-flus mill-ATM u tghaddihomlu. **Kien ikun hu li juza l-card ta' Piscopo u anke jiddepożita ċekkijiet fil-kont tagħha.**²⁵⁰

15. Redent Zammit jikkonferma li lill-membri ta' familtu kien **igghelhom jiffirmaw fuq iċ-ċekkijiet li kienu ser jigu depożitati fil-kontijiet rispettivi tagħhom billi, "Kont nġhidilhom ha ndaħhalhom fil-kont ... Kont nġhidilhom iffirmaw halli nkun nista nitfaw fil-kont..... [Spettur Oriana Spiteri : Imma kienu jkun jafu dawn iċ-ċekkijiet ta' xiex inhuma?] Le le le."**²⁵¹

16. Fix-xieħda tiegħu jammetti li kien ilu jsarraff ċekkijiet għal madwar hames sa sitt snin qabel il-ġurnata li fiha xehed u ċioe mill-2017.²⁵² Però hawn ukoll jinqabad f'gidba tenut kont li kif tenna hu stess aktar qabel, dan beda jagħmlu minn meta kien impjegat ma Pace, impjieg li ttermina fl-2012!²⁵³

17. Firem fuq Ċekkijiet

Joseph Mallia ppreżenta r-rapport²⁵⁴ tiegħu w spjega li wara li għamel eżami komparattiv bejn l-kampjuni ta' firem mogħtija mill-imputati w tal-*specimen*

²⁴⁶ Fol.3398-3400

²⁴⁷ Fol.3401-3403

²⁴⁸ Fol.3404-3405

²⁴⁹ Fol.3405-3406

²⁵⁰ Fol.3407

²⁵¹ Fol.3479-3480

²⁵² Fol.4417

²⁵³ Fol.3398-3400

²⁵⁴ Dok.JM u Dok.JM(1) a fol.3705 et seq.

signatures esibiti minn rappreżentant tal-HSBC²⁵⁵ ma *cheque images*²⁵⁶ li ġew depożitati fil-kontijiet tal-HSBC tal-imputati, sab li fir-rigward tal-imputati Redent, Chantelle, Andrew u Marcia Yvette, lkoll Zammit, “*il-firem li kien hemm fuq iċ-ċekkijiet li kienu jappartjenu lilhom kienu kompatibbli*”. Fir-rigward tal-firem li saru fuq ċekkijiet li ġew depożitati fil-kont ta’ Mary Anne Piscopo, filwaqt li kien hemm firem li kienu kompatibbli mal-kitba tagħha, kien hemm għadd ta’ cheques fejn il-firma fuqhom “*ma kienitx kompatibbli mas-sample firem li kienet tat lili*”.²⁵⁷

18. Ammonti Depożitati fil-kontijiet

Minn dak li rriżulta minn dawn l-atti, wara l-investigazzjonijiet li saru mill-pulizija u mill-konstatazzjonijiet tal-espert Hector Spiteri fir-rapporti minn tiegħu, il-Qorti setgħet tasal għas-segwenti ammonti li ġew *transacted* f’kontijiet ta’ Redent jew, kif jikkonferma bix-xieħda u bl-istqarrijiet tiegħu stess l-imputat Redent Zammit, f’kontijiet tal-ko-imputati fuq struzzjonijiet li tahom hu stess.

Mir-rapport ta’ Spiteri²⁵⁸ jirriżulta li l-introjtu legittimu ta’ Redent Zammit għas-snin 2013-2010 derivanti minn *Trade Income and Rental Income*, minn *Employment Income* u minn *Income from Interest, Pensions and Benefits* kien dak ta’ €54,228²⁵⁹ filwaqt li kien hemm depożiti ta’ €538,228 bid-differenza tkun dik ta’ €483,982 ammont li jirrappreżenta **dhul provvenjenti minn ċekkijiet u dhul ieħor li l-imputat jonqos milli jipprovd i mqar sal-grad probabbli, prova li kienu ġejjin minn sorsi legittimi.**

Ġaladarba hu l-imputat stess li jammetti li kien qed jagħmel uzu minn kontijiet tal-ko-imputati l-oħra, ser jiġu riprodotti hawn l-ammonti ta’ flejjes il-provvenjenza ta’ liema hadd mill-imputati ma ipprova l-legittimità tagħhom u għalhekk, tenut kont tal-preżunzjoni legali applikabbli bl-artikolu 3(3) tal-Att kontra Money Laundering, il-Qorti ssib is-segwenti ammonti li għaddew mill-kontijiet tal-ko-imputati huma ta’ provvenjenza illeċita:

Marcia Yvette Zammit ammont ta’ €318,652;

Andrew Zammit ammont ta’ €809, 826;

Chantelle Zammit ammont ta’ €79, 918;

Mary Rose Piscopo ammont ta’ €108,808.²⁶⁰

²⁵⁵ Dok.HSBC1 a fol.3653

²⁵⁶ Dok.HSBC a fol.3620 et seq. Pendrive a fol.3652

²⁵⁷ Fol.3695

²⁵⁸ Dok.HS a fol.3835 et seq u Dok.HS1 a fol. 3854 et seq

²⁵⁹ Vide Table 2-5 a fol.3842-4. Table A a fol.3856

²⁶⁰ Table B a fol.3856

B'hekk jirrizulta li fis-snin 2013 sa 2021 Redent Zammit bl-involvement tal-ko-imputati nnegozja fi flejjes li jlahhqu l-ammont globali ta' €1,801,186.²⁶¹

19. Evidenza ta' Hasil ta' flus.

L-artikolu 2 tal-Att kontra Money Laundering, Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta jipprovdi hekk:

"money laundering" tfisser:

(i) il-konversjoni jew trasferiment ta' proprjetà meta wiehed ikun jaf jew jissuspetta li dik il-proprjetà tkun direttament jew indirettament inkisbet minn, jew mir-rikavat ta', attività kriminali jew minn att jew atti ta'parteċipazzjoni f'attività kriminali, għall-iskop ta' jew **skopijiet ta' habi jew wiri haġa b'oħra tal-origini tal-proprjetà** jew ta' għoti ta'għajnuna lil xi persuna jew persuni involuti jew konċernati f'attività kriminali;

(ii) il-**habi jew wiri haġa b'oħra** tal-veri xorta,provenjenza, lok, dispożizzjoni, moviment ta' jeddijiet rigward, fi jew fuq proprjetà, meta wiehed ikun jaf jew jissuspetta li dik il-proprjetà tkun inkisbet direttament jew indirettament minn attività kriminali jew minn att jew atti ta'parteċipazzjoni f'attività kriminali;

Il-Habi tal-Provvenjenza ta' Flejjes minn Redent Zammit

Amanda Buhagiar Camenzuli, riprodotta, iprovdiet informazzjoni dwar il-bilanċi fil-kontijiet tal-imputati fosthom Redent Zammit li f' *current account* *****1765001 kellu bilanċ ta' €453.91, *mortgage account* b'bilanċ *in debit* ta' €35,245.89.²⁶² Analizi tal-*statements* tal-imsemmi kont fil-fatt turu li fil-kont tiegħu ma kienx ikun hemm *cash liquidity* w il-bilanċ dejjem kien wiehed diskrett b' depożiti li jsiru wara *withdrawals* f'ammonti fl-istess ilmijiet.

L-ammonti diskreti fil-kontijiet tiegħu jikkuntrastaw bil-qawwi mal-ammonti li kien jilgħab *online*.

Irid jerga jitfakkar li Redent jistqarr li kien ilu dizokkupat, skond hu habba mard sa mill-2017-2018!!²⁶³ Fil-fatt kif jirrizulta mit-testimonjanza ta' **Saviour Theuma** fl-2020 ha benefiċċju għall-mard kif ukoll għas-snin 2020-2021 ibbenefika mill-National Minimum Invalidity Pension.²⁶⁴ Fir-rapport tal-espert

²⁶¹ Ibid.

²⁶² Fol.4434. Vide **Dok.HSBCZ** a fol.4438 et seq

²⁶³ Fol.4411

²⁶⁴ Fol.2418

Hector Spiteri irrizulta li bejn l-2013 u l-2021 Redent Zammit kellu **introjtu dikjarat mal-awtoritajiet tat-taxxa fl-ammont globali ta' €34,424.00 li minnhom €19,804 kienu benefiċċji soċjali.**²⁶⁵

i. **Geoffrey Farrugia** ukoll jispjega kif daħal f'arrangament ma Redent Zammit sabiex johroġ ċekkijiet f'isem Redent li kien issarrafhom u jhallas *cash* lil Farrugia sabiex minnhom iħallas lill-ħaddiema tiegħu.²⁶⁶ Bażikament hawnhekk ukoll Redent Zammit kien qed jaġixxi ta' bank billi provda mal-€17,000 fi flus kontanti lil Farrugia.

ii. **George Raymond Pace** spjega li daħal fi ftehim ma Redent Zammit biex Zammit iħallas lill kuntratturi ingaġġati minn Pace fin-negozju li kellu ta' kisi, fejn imbghad Pace kien iħallsu lura billi jagħmillu ċekkijiet għal kull sitt xhur fejn fuq dawk iċ-ċekkijiet **fuq kull elf Redent iżomm €75.**²⁶⁷ Illum jinsabu fi proċeduri ċivili fejn Redent qed ifittex lil Pace, u mhux lill-kumpanija tiegħu, għal xejn anqas minn €96,000 li jsostni għandu jiehu mingħandu kif ġa ntqal aktar il-fuq.

Mingħajr dubbju dan juri il-*cash flow* impressjonanti li kellu Redent Zammit fiż-żmien li kien qed iħallas lill-kuntratturi ta' Pace u jassisti lil Geoffrey Farrugia, tenut kont tal-istat legittimu tiegħu kif tixhed l-*employment history* - Dok.LB a fol.2236-2237- li minn imkien ma jidher li seta jagħmel tajjeb għal dawn il-flejjes, jqajjmu bosta mistoqsijiet dwar il-provvenjenza tal-flejjes li għaddew minn idejh u dwar liema baqa ma offra l-ebda spjegazzjoni biex b'hekk skattat il-preżunzjoni legali li ġa saret riferenza għaliha.

Għalkemm Redent fl-istqarrija²⁶⁸ jsemmi li parti mill-flus kienu ta' ċertu Charlie Spiteri, illum mejjet, u dan mingħajr ma jgħib farka ta' prova dwar dan, **ma jagħmilx sens li la flus kienu ta' kreditur mejjet, għaliex kien qed jippretendi li jehodhom hu!!!!**

Issa meta jitqies dan kollu, abbinat mal-fatt li l-imputat li kellu impjegati dikjarati b'introjtu ferm diskrett fejn fi kliemu stess, fl-aħħar snin beda jgħix minn fuq benefiċċji soċjali biss, **ma inghatax spjegazzjoni għal kif seta qatt jilgħab flejjes f'ammonti konsiderevoli jew jagħmel tajjeb biex jassisti terzi jħallsu kuntratturi u/jew impjegati msemmija aktar il-fuq. Dan l-istil ta' ħajtu, fejn il-kontijiet tiegħu qatt ma wrew li kien hemm xi dħul fihom li setgħu**

²⁶⁵ Fol.3856

²⁶⁶ Fol.1969-1970

²⁶⁷ Fol.1966

²⁶⁸ Dok.KV5 a fol.3391 et seq

jippermettulu tali kapricci, w jinneozja f'vetturi, juru manifestament li l-imputat kien qed jghix stil ta' hajja mhix spjegabbli bl-istat legittimu tieghu. Dan mhu xejn ghajr ezempju klassiku ta' hasil ta' flus. It-tthaddim ta' *proceeds of crime*, gejjin mill-commissions fuq tisrif ta' cekkiijiet, billi filwaqt li jigi evitat li wiehed ihalli tračca tal-veru stat finanzjarju tieghu, jahdem *outside the system* bhal meta wiehed izomm *cash* barra mis-sistema bankarja u f'investimenti lill 'hinn mill-qafas regulatorju tas-settur finanzjarju Malti.

Mill-provi migjuba jidher bič-car kif Redent Zammit, bl-involviment tal-ko-imputati, rnextielu jwaqqaf mekkanizmu li jopera il-barra mill-kontrolli bankarji fejn ghamel minn kollox biex fil-kontijiet tieghu ma jkun hemm ebda dehra tal-attività illegali li iggestixxa matul is-snin. **Altru li kien jaf Redent Zammit minn fejn gejjin dawk il-flejjes li ghamel tant sforzi sabiex, filwaqt li juza l-banek biex ikollu flus kontanti f'idu, uza kontijiet ta' terzi biex iwarrab tqanqil ta' sospetti f'ghemilu. Tassew stinka sabiex zamm ismu l-boghod mill-kontrolli tas-sistema bankarja!**

Issir riferenza wkoll ghal dak li xehed in kontro-ezami Redent Zammit u čioe li minn Love Pizza, li kien jiggestixxi bejn l-2012-2014 fuq ismu w wara fuq isem bintu, kien idawwar mal-€2,000 fix-xahar izda ma jaghtix twegiba meta mistoqsi kemm kien jiddikjara bhala introjtu mad-Dipartiment tat-Taxxa u jishaq li kellu *accountant* li kien imexxih fuq kwistjonijiet ta' taxxa.²⁶⁹ Ghalkemm l-imputat jghid li kien jiddikjara dan l-introjtu mill-hanut imsemmi, rrizulta mix-xiehda tar-rappreżentant tat-Taxxa li li kien hemm *Profit & Loss Account* ghas-sena 2014 biss fejn gie dikjarat *profit* ta' €2,206.67.²⁷⁰

Imbaghad jirrizulta mix-xiehda tar-rappreżentant ta' Jobsplus li Redent Zammit kien impjegat bhala *labourer, helper, outworker* u *delivery man* kif ukoll ghamel sentejn impjegat *part-time* man-negozju Love Pizza l-Fgura. **Čertament impjegi li qatt ma setghu iggeneraw il-fuq minn €93,000 li jinghad li kien hallas lil George Raymond Pace!**²⁷¹

Kull azzjoni tieghu kienet wahda ta' habi fejn ma iddejjaq xejn jesponi lil terzi, inkluz membri ta' familtu, fil-hajja kriminuza minn tieghu. Ghamel minn kollox biex jostor l-attività illegali tieghu w čioe il-vera provvenjenza tal-flejjes li kien qed idawwar anke billi jilghabhom, mezz ta' riciklagg per ecčellenza.

²⁶⁹ Fol.4415-4416

²⁷⁰ Fol.2361-2362

²⁷¹ Fol.1196

L-imputat Redent Zammit gie pruvat li għamel hiltu biex jaħbi l-provvenjenza tal-fondi li kellu bżonn biex jwettaq l-attività legali li fi kliemu saret “rutina”, biex jevadi l-kontrolli bankarji u generalment dawk tas-settur finanzjarju. Irnexxielu jwettaq din l-attività billi mingħajr skruplu involva terzi inkluz membri ta’ familta biex heba l-provvenjenza tal-flejjes fejn saħansitra nqeda anke *b’ pos systems*²⁷² biex jigbed flejjes li jissuperaw l-ammont tal-*purchase* tiegħu kif sar minn JM Micallef Station.

B’hekk il-qliegħ illecitu li kien qed jagħmel bit-tisrif ta’ kull ček li sarraf ddaħħal fis-suq finanzjarju u konsegwentement heba w ostura l-origini tiegħu għal darbha reġa haġu l-barra mis-sistema bankarja, **wettaq *co-mingling* tar-rikavat**. Ma kienx hemm triq li ma sfruttahiex biex ikompli bin-negozju illegittimu tiegħu. Jiġi mfakkar li :

- i. **Jason Mangion** xehed li kien jara lil Redent isarraf çekkijiet għall-Għarab “*Kien ikun mal-Gharab u hekk, isarraf iċ-çekkijiet... ituh iċ-çekkijiet u jtihom il-flus*” u ta’ dan is-servizz kien iżommilhom “*Mija, mitejn skont kemm ikun l-ammont*” bit-tisrif ikun haġa regolari. Kien jagħmel dan it-tisrif il-Qrendi fid-dar tiegħu. Ix-xhud jikkonferma għal darbha oħra li kien jara lil Redent “*jiddepożita c-çekkijiet bl-envelope gol-kont... gol-kaxxa, bil-magna... U ġieli bagħat lill-mara [Marcia Zammit] tiegħu... Il-mara tiegħu mbezza. Xi trid tagħmel! Kienet tmur eh...Hi fl-istess hin ma tafx x’inhuwa l-hazin u t-tajjeb*”²⁷³
- ii. **Jacqueline Camilleri** spjegat kif sellfet għaxart elef ewro (€10,000) lir-Redent meta qalilha li kien għaddej minn problemi matrimonjali. Redent kien hallasha lura permezz ta’ *bank transfer* f’żewġ tranżazzjonijiet ta’ €5,000 wara li qalilha li kien rebaħ xi flus. Riprodotta xehdet li l-€10,000 daħlu fil-kont tagħha b’żewġ tranżazzjonijiet ta’ €5,000 kull waħda mill-kont ta’ Andrew Zammit bejn il-25 u s-26 t’Awissu 2021.
- iii. Minn naħa tiegħu, **Mauro Bianco** spjega kif ċertu Stephen Portelli talbu jiddepożita fil-kont tiegħu dak li skond hu kienu flejjes li rebaħ Redent Zammit minn fuq *betting* għaliex skond Portelli Zammit ma kellux bank account. Dawn kienu flejjes gejjin mill-kont tal-imputat Andrew Zammit, missier Redent Zammit. Hu kien hallas lura lil Redent dawn il-flejjes fi żmien xahrejn-tlieta wara li kien jigbed €500 kull darbha.
- iv. **Joe Micallef** ta’ J. Micallef Service Station xehed li Redent Zammit kien uza l-Epos System fil-pompa tiegħu sabiex ġibed ammonti ta’ elfejn ewro

²⁷² *Point of sale*

²⁷³ Fol.175

(€2,000) f'total ta' madwar €12,000 li minnhom kien hallas għal fuel u affarijiet. Għamel hekk għax l-ATM kienet tagħtik biss €500. Dan gara f'xejn inqas minn seba' (7) okkażjonijiet fejn Redent għbed flejjes ta' madwar €2,000 kull darba mill-*card* ta' missieru Andrew Zammit.

- v. Redent stess jikkonferma dan kemm fl-istqarrija²⁷⁴ kif ukoll *viva voce*.²⁷⁵ Daqstant iehor jasal jammetti li kien jilgħab bil-*card* ta' missieru.²⁷⁶
- vi. Redent Zammit fl-istqarrija jsib diffikultà kbira jwieġeb jekk apparti għaċ-ċekkijiet kienx jiddepożita wkoll *cash* fil-kont ta' missieru filwaqt li **mhux kapaċi jagħti spjegazzjoni kif fil-kont ta' missieru daħlu €170,000 għalkemm jikkonferma li l-*card* ta' missieru kien juza hu biss**.²⁷⁷

Daqstant iehor mhux kapaċi jispjega l-verżjoni li jagħti hu stess dwar flejjes li thallsu minnu lil ċertu Mauro u Jacqueline Camilleri.²⁷⁸ Issemmi kif anke kien ikollu dejn mal-Għarab għax miċ-ċekk li jtuħ kien jilgħabhom. Imbagħad għalkemm jgħid li ma jafx jekk qatt lagħab bil-*card* ta' Piscopo ma jsibx risposta meta ikkonfrontat bir-riżultanza li tant kellu flus biex jilgħabhom li wasal biex jiftaħ kont bl-isem "*RennyTurbo*", u dan dejjem billi juza l-kont tagħha!²⁷⁹

- vii. Kif spjegat l-Ispettur Spiteri l-investigazzjoni wriet li l-*account* ta' Andrew Zammit kien nfetaħ f'Jannar 2020 u l-*Username* tiegħu kien *Rennie45* fejn il-*mobile* number li kien provdut biex nfetaħ dan l-*account* kien dak ta' Redent Zammit u l-*email address* kien *Rennie Zammit 15 @ gmail.com*. Bejn is-sena 2020 u s-sena 2021 **€115,000 daħlu f'Bet365 mill-kont ta' Andrew Zammit u ftit aktar minn €20,000 marru lura fil-kont ta' Andrew Zammit**. Fir-rigward ta' Mary Rose Piscopo kien nfetaħ kont ma Bet365 f'Settembru 2019 li l-*Username* tiegħu kien *Rennieturbo* il-*mobile number* provdut kien jikkorrispondi mal-*mobile number* ta' Redent Zammit u mill-kont MaryRose Piscopo għal Bet365 marru s-somma ta' tlett mitt ewro."²⁸⁰

viii. **Dr. Nicole Vassallo**, in rappreżentanza ta' Hill Side Gaming ENC preżentat *account details* u lista bit-tranzazzjonijiet li għamlu mal-*brand*

²⁷⁴ Fol.44-45

²⁷⁵ Fol.4417-4418

²⁷⁶ Fol.3484-3488

²⁷⁷ Fol.3492-3493

²⁷⁸ Fol.3488-3489

²⁷⁹ Fol.2490

²⁸⁰ Fol.42-43

name bet365 l-imputati Mary Rose Piscopo, Redent Zammit u Andrew Zammit.²⁸¹

Mill-informazzjoni esibita jirriżulta li bejn 29/01/2020 – 18/04/2021, Andrew Zammit għamel *deposits* li jlaħħqu mal-**€115,948.05** u *withdrawals* fl-ammont ta' **€125, 534.14** u fejn bil-BOV Visa *cards* nru. ****7671 u ****2181 tiegħu saru **€84,268.05 deposits u withdrawals €89,942.14**. Jiġi nnotat kif frekwentement fuq diversi għranet kienu jsiru *withdrawals* ta' flejjes li l-akbar ammonti jvarjaw bjn €300-€1,000 mqassma fuq ftit għranet biex ftit wara jiġu depożitati ammonti kbar li jvarjaw bejn €3,600-€10,000.²⁸²

Issa fl-*account* ta' Redent Zammit²⁸³ jinstab l-istess *pattern*, fejn l-ewwel ikun hemm *withdrawals* u wara flus jiġu depożitati fl-istess *account*. Dan seħħ bejn 26/01/2019 – 28/01/2020 fejn din id-darba l-ammonti huma minimi b'total ta' €4,495 *deposits* u *withdrawals* ta' €3,230.

L-*account* ta' Piscopo huma diskrett fejn din jidher li tassew lagħbet mal-€300 u ma rebħet xejn.

Għalhekk fil-fehma tal-Qorti t-tranzazzjonijiet li saru bil-*cards* ta' Piscopo u Redent Zammit tassew jistgħu ikunu jirriflettu logħob, speċjalment fil-każ ta' Piscopo, iżda qatt ma jista' jingħad l-istess dwar il-kont ta' Andrew Zammit! Dak li kien qed isehh fil-kont ta' Andrew Zammit ma kien xejn għajr **manuvrar biex jiġu mħaddma flejjes sabiex Redent Zammit mexxa l-attività illegali tiegħu.**

- ix. Ir-riżultanzi fir-rigward tar-rebħ minn logħob iwasslu sabiex l-Qorti issib li Redent Zammit ma kienx qed jiddikjara l-introjtu kollu mal-awtoritajiet tat-Taxxa tenut kont li kien jilgħab permezz ta' kontijiet mhux biss f'ismu iżda wkoll minn kontijiet ta' missieru u ta' Piscopo kif jammetti hu stess.
- x. Mix-xieħda tad-Dipartiment għall-VAT irriżulta li qatt thallset jew, minn tal-inqas, li qatt saru xi dikjarazzjonijiet rigward VAT għall-ħanut Love Pizza, meta hu fatt magħruf li kull negozju tal-ikel iżomm VAT fuq il-bejgħ tal-prodott u/jew servizz.

²⁸¹ Fol.3569. **Doc.IG-Dok.IG2** a fol. 3570 et seq.

²⁸² Fol.3573-3582

²⁸³ **Dok.IG1** a fol.3583 et seq

- xi. Dwar Love Pizza jingħad li dan in-negozju li iddawwar minn Redent għal fuq Chantelle għall-uniku skop sabiex tidher li għandha *business* u b'hekk jiġi faċilitat il-ħruġ ta' self mill-bank għax-xiri tal-appartament.

Għalhekk in vista tal-fatt li kemm Redent kif ukoll Chantelle jikkonfermaw li kien Redent li fil-verità baqa jiġġestixxi in-negozju, jikxef kif kemm Redent u Chantelle Zammit ma żammewx lura milli jingannaw fejn u kull meta setgħu, anke ma bank!

Iktar rilevanti minn hekk, **Redent qatt iddikjara mal-awtoritajiet tat-taxxa jew VAT xi introjtu mill-bejgħ ta' vetturi u wisq anqas il-commissions li kien qed jirċievi minn fuq kull ċekk li sarraf.**

- xii. Għaldaqstant ikkunsidrati dawn il-provi li jagħtu stampa tal-għemil illeċitu tal-imputat fejn, minn flejjes mhux dikjarati mal-Erarju w minn flejjes provvenjenti minn attività kriminali ta' tisrif ta' ċekkijiet li fuqhom ha *commissions*, wasal sabiex **irċikla l-istess flejjes fil-logħob online kif ukoll f'kontijiet ta' terzi anke meta iddepożita fihom rebħ li kien għamel, bl-għemil tiegħu l-imputat għandu jinstab hati ta' self-laundering u ċioe ta' riċiklagg ta' flejjes gejjin minn attività kriminali tiegħu stess.**
- xiii. M'hemmx dubbju li l-imputat kien konxju tal-provvenjenza ta' dawk il-flejjes; flejjes li hu stess bil-logħob kien qed jintroduci fis-sistema finanzjarja ta' pajjiżna bl-involviment ta' terzi inkluż l-ko-imputati odjerni.
- xiv. L-Artikolu 22(1C) tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta, reż applikabbli għal proċeduri taħt il-Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta²⁸⁴ takkwista sinifikat kbir f'dawn iċ-ċirkostanzi u tissiġilla l-każ għal prosekuzzjoni. Din id-dispożizzjoni tipprovdi:

(b) Fi proċedimenti għal reat taħt il-paragrafu (a), meta l-prosekuzzjoni ġġib prova li l-imputat jew akkużat ma jkun ta ebda spjegazzjoni raġonevoli li turi li dawk il-flus, proprjetà jew rikavat ma kienux flus, proprjetà jew rikavat kif deskritti fl-imsemmi paragrafu, l-oneru li jipprova l-provvenjenza leċita ta' dawk il-flus, proprjetà jew rikavat tkun tinkombi fuq il-persuna imputata jew akkużata.

Mhux talli Redent Zammit ma jirnexxilu fl-ebda hin jersaq qrib li jissodisfa l-Qorti, dejjem fuq bażi ta' probabbilità, dwar il-provvenjenza legittima ta' dawk il-flus, proprjetà jew rikavat iżda, bix-xiehda mqanzħa tiegħu fejn matulha l-

²⁸⁴ Bl-artikolu 3(3) tal-Kodiċi Kriminali

imputat deher f'diffikultà kbira biex ikun koerenti u jaghti twegibiet li għandhom mis-sewwa, issigilla l-każ tal-prosekuzzjoni.

L-użu ta' cards u kontijiet ta' terzi kemm biex jiddepożita u jiġbed flejjes minnhom kif ukoll biex jilgħab flejjes permezz ta' dawk il-kontijiet, flejjes li ma jista' jaghti ebda spjegazzjoni legittima għal provvenjenza tagħhom, mhi xejn għajr wirja tal-*modus operandi* ta' kif jitwettaq riċiklagġ billi jinfexx f'manuvra wara l-oħra ta' habi bil-għan li s-sistema bankarja jew ahjar il-kontrolli tagħha jiġu *by-passed*! Kien mill-flejjes li nżammew il-bogħod mill-kontrolli fiskali tal-awtoritajiet u tas-sistema bankarja li ppermettew lil Redent Zammit ikollu fuq ismu l-propjetà w *cash liquidity* li saret riferenza għalihom aktar il-fuq.

L-involviment tal-Ko-imputati fir-Riċiklagġ

A. Mary Rose Piscopo

Piscopo tispjega li l-ammonti kbar ta' ċekkijiet li dahlu fil-kont tagħha bejn l-2017-2019 ġew depożitati minn Redent li kien isarrafhom billi jitlobha l-*card* tagħha u hi kien ikollha ittihelu bilfors mal-*pin number*. Il-*card* kien iżommha għandu w kien ikollha titlobilu w semmiet li f'diversi okkażjonijiet waqfitha. **Kienet taf li kien irid il-*card* biex jiddepożita ċekkijiet iżda qatt ma rathom.** Marret issarraflu ċekkijiet li kien jgħaddilha fejn il-*payee* kien ikun thalla vojtt u hi kienet timlieh fuqha.

Dan hu eżempju iehor ta' habi da parti tagħha tal-vera provvenjenza tal-flejjes. Madanakollu l-Qorti temmen bi shih il-verżjoni tal-imputata Piscopo li hi għalkemm aċċettat u assistiet lil Redent fl-għemil illeċitu minn tiegħu, għamlet dan minhabba l-biza li kellha minnu. Konsiderazzjoni li din il-Qorti ser tirriflettiha fil-piena li ser tiġi erogata b' din is-sentenza.

B. Chantelle Zammit

Minn investigazzjonijiet li saru w mill-evidenza prodotta minn rappreżentanti tal-banek, irriżulta li fl-2017 Chantelle iddepożitat ftit aktar minn €31,000 bhala ċekkijiet u ġibdet f'*cash* is-somma ta' €24,000. Fil-2018 iddepożitat bhala *cash* is-somma ta' €10,240 u €14,413 (total ta' €24,653 bl-ammont ta' €22,802 ikunu mahruġa fuq terzi²⁸⁵) bhala ċekkijiet filwaqt li ġibdet ftit aktar minn €17,000

²⁸⁵ Fol.2137-2138

cash. Bejn is-sena 2017 sa 2019 f'dan il-kont ġew iddepożitati s-somma ta' €320,000 li ma kinux indirizzati lilha. ²⁸⁶

Hawnhekk jiġi mfakkar kif Redent jistqarr li dawwar il-ħanut Love pizza fuqha, għalkemm baqa jmessih hu, sabiex il-bank jiġi indott jagħti *loan* lil bintu sabiex tixtri appartament. Chantelle ukoll ma ddejjqet xejn tinganna l-bank:

"Spettur Oriana Spiteri : Fejn kont tahdem miegħu?

Akkuzata : Il-Love Pizza.

Spettur Oriana Spiteri : Issa dan il-hanut ta' min kien?

Akkuzata : Tiegħu ta' missieri.

Spettur Oriana Spiteri : Imma kien qiegħed fuq xi hadd?

Akkuzata : Kien fuqu mbagħad għamlu fuqi.

Spettur Oriana Spiteri : Kien hemm xi raguni għalfejn għamlu fuqhek?

Akkuzata : Biex imbagħad xtrajt post jiena.

Spettur Oriana Spiteri : Mela inti bdejt tahdem ma' missierek u kif bdejt tahdem, full-time, part-time?

Akkuzata : Għall-ewwel full-time imbagħad part-time għax gie fuqi..

Spettur Oriana Spiteri : Mela meta kont tahdem part-time x'kont tagħmel f'dan il-hanut?

Akkuzata : Li hemm bzonn telefone, insajjar.

Spettur Oriana Spiteri : Imbagħad il-hanut għidtilna li dar fuqhek, għidtilna li dar fuqhek minhabba l-post għax ridt tixtri post. X'jiġifieri tista tispjegalna naqra?

Akkuzata : Il-flus qabad u dawwarhom fuq ismi biex jien inkun nista nkun kapaci johrogli l-loan."²⁸⁷

Dan ukoll juri l-makkakerija kemm ta' Redent u ta' bintu Chantelle fejn ma jiddejqx xejn jiffabbrikaw storja għal HSBC.

Rigward iċ-ċekkijiet li ġew iddepożitati fil-kont tagħha, Chantelle qalet li missierha kien itiha c-ċekkijiet u jgħidilha biex imur tiddepożitalhom. Spjegat li ma kienitx taf fuq min kienu ndirizzati però tiftakar li mhux darba biss kienet marret. Hija qalet li c-ċekkijiet li kien itiha missierha kienet tmur il-bank bihom u gġib il-flus u tgħaddihom lura lil missierha bla ma żzomm xejn minnhom. ²⁸⁸

Mitluba tispjega kif fil-kont tagħha daħhlu €186,000 f'ċekkijiet, Chantelle ma tiftakarx l-ammonti iżda l-flus kienet ittihom lil missierha Redent:²⁸⁹ *"Missieri kien jgħidli biex mur intih dan iċ-ċekk jew igbidhuli ezempju u ġieli anki kont intih il-card..... Fuqi zgur ma kinux ikunu issa jekk kinux fuq missieri jew fuq dak u fuq l-ieħor ma niftakarx.... Ma kontx nagħti kas dak id-detall imma l-*

²⁸⁶ Fol.36-37. Vide **Dok. BAZ** a fol.2137-2138

²⁸⁷ Fol.3280-3281

²⁸⁸ **Dok.OS4** a fol.51. Datata il-5 t'April, 2021

²⁸⁹ Fol.3290-3292

ismijiet ma niftakarhomx, in-nies ma nafhomx jien." Il-flus li kienet iggib mill-bank mit-tisrif taċ-ċekkijiet kienet tghaddihom lil missierha. Qatt ma staqsiet xejn lil missierha dwar dawn iċ-ċekkijiet imma kienet tagħmel li jgħidilha. **Kien hemm drabi meta tghat il-card u l-pin tagħha lil missierha biex minflok tmur hi l-bank għalih jaqbad u jmur hu.**

Meta jitqies l-eluf ta' flejjes li għaddew mill-kont tagħha, €320,000²⁹⁰, magħdud mal-fatt li kif jixhed l-*boyfriend* tagħha **Clifton Pace**, hi stess kienet issarraflu ċ-ċekkijiet,²⁹¹ juri minngħajr dubbju li **mhux biss issuspettat iżda kienet taf ben tajjeb** li daww iċ-ċekkijiet ma kienux indirizzati la lilha u wisq anqas lill-missierha.

C. Marcia Yvette Zammit

Fl-istqarrija²⁹² tagħha Marcia Zammit tghid li Redent Zammit kien jiehu hsieb il-flus u meta mistoqsija rigward il-fatt li fil-kont tagħha ġew iddepożitati numru kbir ta' ċekkijiet, qalet li dawn kien imur jiddepożitahom Redent jew kien jibgħat lilha biex issarrafhomlu *over the counter*. Hija qalet kif ġieli anki kellha tmur għand persuni ta' dixxendenza Għarbija bil-flus u huma kienu jtuha c-ċekkijiet. Hija qalet li c-ċekkijiet li nstabu fil-kont tagħha kien idahħalhom Redent bil-magna, b'referenza għal ATM għaliex dan kellu l-card u anki l-PIN number tagħha, li tagħthomlu hi għax kienet tibza minnu. Hija qalet li dawn iċ-ċekkijiet kienu jkunu ta' madwar €5,000. Marcia ziedet li barra li kien jiddepożita fil-kont tagħha kien ukoll jigbed il-flus mill-kont tagħha u ċioe daww il-hames mitt ewro li kienet tippermetti li jigbed mill-ATM. Però meta kien ikollu bżonn aktar minn hames mija kienet tmur miegħu hi u kienet tigbidhom għalih *over the counter*. Ġieli hi stess kienet twassal lil Andrew Zammit il-bank sabiex jigbed il-flus.²⁹³ Fi stqarrija oħra semmiet kif kienet tmur il-bank darbtejn f'gimgha u tigbed mat-€30,000. L-akbar ammont imsarraff kien ċekk ta' €70,000 li ssarraff il-Lombard Bank, Qormi. L-ismijiet fuq iċ-ċekkijiet kienu ta' nisel Għarbi.²⁹⁴

D. Andrew Zammit

Andrew Zammit hareġ bil-pensjoni fis-sena 2001.²⁹⁵ Għandu relazzjoni bankarja mal-BOV fejn għandu *current account* u li sa April 2021 il-bilanċ tiegħu kien ta' inqas minn €10. Ġie nnotat mill-ufficjal investigattiv li fis-sena 2013 sa

²⁹⁰ Fol.36-37

²⁹¹ Fol.1981-1982

²⁹² **Dok.OS3** a fol.50. Datata il-5 t'April, 2021

²⁹³ Fol.3264-3273

²⁹⁴ Fol.3340-3343

²⁹⁵ Fol.3452-3453

2017 f'dan il-kont daħħlu mal-€500,000 bħala *cash deposits*. Rigward *cheque deposits* bejn 2013 sas-sena 2021 f'dan il-kont irrizulta li kienu daħlu bħala *cheque deposits* ftit aktar minn **miljun ewro (€1,000,000)**. Mistoqsi dwar *cash deposits* li daħlu fil-kont tiegħu bejn l-2013-2016 ma jaf xejn għax ibnu kien jiehu hsieb il-kont.²⁹⁶ Jtenni li qatt ma ha xi sold minnhom iżda min kien ikun akkumpanjah il-bank ħadhom "*Min kien jiġi miegħi hux. Qas inxommom jien aħseb u ara.*"²⁹⁷

Ġie osservat li kienu saru ħafna *cheques* u *cash withdrawals* kif ukoll kien hemm ħafna tranżazzjonijiet li d-*description* tagħhom kienet "*Gift to Son*".²⁹⁸ Mistoqsi dwar iċ-*cheque deposits* qal li ma kienx jagħmilhom hu imma t-tifel, però **kien jaf li qed isiru**. Qal ukoll li **t-tifel kien itieh dawn iċ-ċekkijiet biex jiffirma fuqhom**. Huwa qal li kien **jaf li qed jiġu iddepożitati fil-kont tiegħu**²⁹⁹

Andrew Zammit jikkonferma kif Redent kien iġiblu ċekkijiet u hu kien jiffirma fuqhom iżda ma jafx lil min kienu mahruġin għaliex qatt ma staqsieh.³⁰⁰ Madanakollu **kien jaf li kienu qed jiġu depożitati fil-kont tiegħu** "*Heqq la ġieli ffirmajtlu nahseb li fil-kontijiet tiegħi hux. ... Iva mela ma tkunx taf jekk jidhlu fil-kont tiegħi jghidli ffirmali għal dawn iċ-ċekkijiet ma nafx li diehel ghandi. ... Imma tghidlix x'ikunu għax ma nkunx naf. Fhimt? Jien jghidli ffirmali hawn kont naf li fil-kont tiegħi.*"³⁰¹ Fi stqarrija oħra³⁰² Andrew Zammit għab dokumenti li juru li għall-post tal-Birgu is-sehem tiegħu kien biss ta' kwazi €7,000³⁰³ (LM3,000) meta hu kien stqarr li it-€30,000 li għadda lil Chantelle kienu ġew minn dan il-bejgħ kif anke saħaq rigward l-€170,000 li daħħlu fil-kont tiegħu fl-2013 fejn anke semma li martu rebhet is-Super 5 iżda prova ta' dan ma ngabitx. Dwar il-€170,000 *deposits* jinsisti li kien ibnu li daħħalhom fil-kont tiegħu wara li ffirmalu għalihom.³⁰⁴ Muri numru ta' ċekkijiet waqt l-interrogatorju tiegħu, **jikkonferma li l-firma fuqhom hi tiegħu**.³⁰⁵

Il-Qorti osservat kif tul il-proċeduri, gewwa l-awla, Andrew Zammit għamel hiltu biex jagħti l-impressjoni li qisu maqtuġh minn din id-dinja. L-istess kif ipprova jagħmel fil-bidu tal-interrogazzjoni tiegħu meta jippretendi li ma jafx xejn x'kien qed isehh fil-kontijiet tiegħu. Madanakollu, aktar il-quddiem meta ippressat mill-abbli ispettur investigattiv Spiteri, wera il-veru karattru tiegħu

²⁹⁶ Fol.3454-3456

²⁹⁷ Fol.3460-34622

²⁹⁸ Fol.42

²⁹⁹ Fol.44

³⁰⁰ Fol.3469

³⁰¹ Fol.3470

³⁰² **Dok.KV8** a fol.3473 et seq

³⁰³ Fol.3474

³⁰⁴ Fol.3476

³⁰⁵ Fol.3459

fejn biex jgħatti xturu pprova jgħarrag billi ipprezenta l-ispettur bi spjegazzjonijiet għall-introjtu tiegħu li irriżultaw inveritjieri bħal ma sehħ dwar il-bejgħ ta' propjetà fil-Birgu³⁰⁶ jew taha spjegazzjonijiet li baqgħu ma g'ewx korroborati bħal meta jsemmi li martu rebħet xi lotterija!³⁰⁷

Il-Qorti rat id-dokumenti esibiti minn Chantelle, Andrew u Redent Zammit u tqis li ma għandhom ebda rilevanza għad-difiza tagħhom. Anzi juru li dak li stqarr Andrew Zammit m'għandux mis-sewwa għaliex il-propjetà fl-ewwel lok ma kienitx inbiegħet minnu iżda minn martu u l-ammont li rċieva għas-sehem tagħha f' dik il-propjetà hu ferm il-bogħod miċ-ċifri li jsemmi fl-istqarrija tiegħu kif ser jintwera meta din tiġi eżaminata f' dettal. Rigward Redent ukoll jingħad kif l-irċevuti li jsemmi ma jagħtux komfort għall-dak li jstqarr li kellu jgħbor għall-Love Pizza hekk kif aktar il-quddiem issemmi ċifra ta' €80,000 li kienet tinkludi anke għodod fis-sens ta' *catering equipment*. Fil-fatt giet esibita *invoice* għall-xogħlijiet interni propju ma min illum jirriżulta hemm kawża ċivili pendent għall-djun li Pace tal-K3 allegatament għandu ma' Redent, għall-ammont ta' €30,237. L-*invoices* l-oħra fit-total huma għall-*catering equipment* fl-ammont ta' €1,971.60.

Il-Ligi

Fis-sentenza **The Police vs Omissis and Vladimir Omar Fernandez Delgado**³⁰⁸ il-Qorti għamlet analiżi *funditus* dwar ir-rekwiziti legali tar-reat ta' riciklagg, jew kif inhu aħjar magħruf dak ta' *money laundering* ai termini tal-artikolu 3 tal-Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta. Sabiex tista' tinstab htija kif kontemplat b' dan l-artikolu, l-attività ta' imputat trid tiffigura f' waħda jew iżjed miċ-ċirkostanzi deskritti fil-paragrafi (i) sa (vi) tal-artikolu 2 tal-istess Kapitolu:

Our Money Laundering Act, though a copious piece of legislation, does not give us a concise definition of the crime under issue. It does pronounce a number of instances which would constitute this crime, its attempt or complicity.

Reference is made to Archbold 2012 where one finds that this offence is described and defined as:

"The explanatory notes to the PCA (Proceeds of Crime Act 2002) define money laundering as "the process by which the proceeds of crime are converted into assets which appear to have legitimate origins, so that they can be retained permanently or recycled into further criminal enterprises."

³⁰⁶ Fol.3463-3465

³⁰⁷ Fol.3457

³⁰⁸ Court of Magistrates (Malta) as A Court of Criminal Judicature, per Hon. Magistrate Dr. Miriam Hayman; 29th April, 2015, Crim. Proc. No. 457/2013.

(Archbold: Criminal Pleading, Evidence and Practice, 2012, page 2475).

The Law Society Anti-Money Laundering Practice Notes October 2013 (Supporting Solicitors) defines this crime as follows:

*“Money laundering is generally defined as the process by which the proceeds of crime, and the true ownership of those proceeds, are changed so that the proceeds appear to come from a legitimate source. Under POCA the definition is broader and more subtle. Money laundering can arise from small profits and savings from relatively minor crimes, such as regulatory breaches, minor tax evasions or benefit fraud. **A deliberate attempt to obscure the ownership of illegitimate funds is not necessary.**”*

Adds:

*“There are three acknowledged phases to money laundering placement, layering and integration. However, the broader definition of money laundering offences in POCA includes even **passive possession of criminal property as money laundering.**” (page 9)*

In examining this offence, our Courts have also established that the three elements – placement, layering and integration, are not per se sine qua non elements necessary for the crime to exist, establishing that these stages were but a general description of the crime in question, for better understanding of the lay person sitting in a Trial by Jury. The Criminal Court reiterated further that thus the Prosecution need not, according to Law, prove the intention in each and one of these stages.

This short summary reflects the main points raised by the Court of Appeal in the judgment **“Police (Insp Angelo Gafa) vs Carlos Frias Mateo”**, dated 19th January, 2012, wherein the Court is here cited to have said this:

“Kif ben qalet tajjeb l-Ewwel Qorti diversi awturi jaqsmu l-process tal-hasil ta' flus fit-tlett stadji imsejha “placement”, “layering” u “integration”. Dawn l-istadji gew imfissra b' mod konciz mill-Qorti tal-Magistrati. Pero` mill-bidunett ta' min jipprecisa, li dawn l-istadji huma biss deskrizzjoni generali tal-process tal-hasil tal-flus. Hija skola ta' taghlim li nholqot sabiex gurija tkun f'posizzjoni aktar felici sabiex tifhem l-intrici u l-kumplikazzjonijiet li jinvolvu dawn it-tip ta' reati. Għalhekk il-qasma tal-process tal-hasil ta' flus f'dawn it-tlett stadji hija wahda generali u bl-ebda mod dogmatika. Fil-fatt awturi oħrajn jikkritikaw din il-klassifikazzjoni minhabba li tissemplifika wisq is-sitwazzjoni u f'hafna kazijiet ma hiex riflessjoni veritjiera ta' dak li realment ikun qed jigri. Għalhekk dawn l-istadji għandhom jittiehdu biss btala punto di partenza u btala deskrizzjoni generali tal-process tal-“money laundering” b' mod flessibbli tant li ma hux rikjest li l-prosekuzzjoni trid tipprova l-intenzjoni f'kull wiehed u wahda minn dawn l-istadji. Dan qieghed jingħad fid-dawl ta'd-definizzjoni ta' “money laundering” li nsibu fit-tieni artikolu tal-Kap. 373 kif ukoll ir-reati kkontemplati fl-artikolu 327, 328 u 329 tal-Att tal-Parlament Ingliż “Proceeds of Crime Act 2002” fejn analiżi tagħhom ma tirrikjediex li l-prosekuzzjoni tipprova li l-imputat kellu l-intenzjoni li jikkommetti “placement”, “layering” u “intergration” bil-propjeta`.”

Furthermore, as justly pointed out by Defence Counsel in the note of submissions, our Courts have advised caution in dealing and assessing this case, as well explained in another judgment handed down by the Criminal Court in the case **“Republic of Malta vs John Vella”** decided on the 9th November, 2007:

“L-Avukat Ġenerali jista’ jakkuza persuna bir-reat ta’ money laundering mingħajr ma jkollu sentenza ta’ kundanna ta’ dak li jkun qed jiġi allegat li huwa l-attività kriminali sottostanti. Ċertament pero, ikun x’ikun il-każ, jekk l-Avukat Ġenerali jiddeciedi li jakkuza lil xi hadd b’money laundering irid jindika n-ness bejn l-attività kriminali sottostanti partikolari li jkun qed jallega. Mhux kull akkwist, mhux kull konverzjoni ta’ trasferiment ta’ proprjeta’, mhux kull habi jew wiri ta’ proprjeta’ necessarjament jammonta għal money laundering.

Din hi Ligi straordinarja li tintroduci kuncett radikali fis-sistema nostrana u li tirrikjedi applikazzjoni bl-akbar skuplu u attenzjoni biex ma tigix reza fi strument ta’ ingustizzja, iktar reminixxenti taz-zminijiet tal-inkluzjoni minn dawk tal-era moderna tad-drittijiet tal-bniedem.”

Further considers, that as said our Law does not give a comprehensive definition of this crime, opting instead to delineate various instances which would constitute the crime of Money Laundering or its attempt or complicity. Section 2(1)(i) of the said Chapter defines the crime of money laundering as being constituted in any one or more of the instances as reflected in the charge sheet.

Whilst the actus reus of this crime should present no problems to comprehend, it is immediately obvious that the mental formal elements involved range from **the actual knowledge that the proceeds laundered had a criminal provenance, to even the suspicion thereof**. The Law as amended uses the words "knowing" or "suspecting". [(Section 2(1)(i)]. The element of knowledge should present no difficulties to proof in a Court of Law, knowledge is what it is. It clearly means that one has a good understanding, knowhow, command, and comprehension of a situation. The term suspicion on the other hand can present and lend itself to a myriad of difficulties and is deserving of more exploration.

Guidance is here sought by reference to Money Laundering Offences: The Law Society, Chapter 5, 2013, October Practice Notes. This extract refers to the P.O.C.A. It can help us understand the mental elements necessary under our Legislation. To keep in mind is that our Chapter 373 speaks only of knowledge and suspicion, whereas the POCA speaks of three elements including that of “reasonable grounds for suspicion”, this within the limitations hereunder outlined:

“5.3 Mental elements

The mental elements which are relevant to offences under Part 7 of POCA are:

- *knowledge*
- *suspicion*
- *reasonable grounds for suspicion*

These are the three mental elements in the actual offences, although the third one only applies to offences relating to the regulated sector. There is also the element of belief on reasonable grounds in the foreign conduct defence to the money laundering offences. A person will have a defence to a principal offence if they know or believe on reasonable grounds that the criminal conduct involved was exempt overseas criminal conduct.

For the principal offences of money laundering the prosecution must prove that the property involved is criminal property. This means that the prosecution must prove that the property was obtained through criminal conduct and that, at the time of the alleged offence, you knew or suspected that it was.

For the failure to disclose offences, where you are acting in the regulated sector, you must disclose if you have knowledge, suspicion or reasonable grounds for suspicion; while if you are not in the regulated sector you will only need to consider making a disclosure if you have actual, subjective knowledge or suspicion.

These terms for the mental elements in the offences are not terms of art; they are not defined within P.O.C.A and should be given their everyday meaning. However, case law has provided some guidance on how they should be interpreted.

5.3.1 Knowledge

Knowledge means actual knowledge. There is some suggestion that wilfully shutting one's eyes to the truth may amount to knowledge. However, the current general approach from the criminal courts is that nothing less than actual knowledge will suffice.

5.3.2 Suspicion

The term 'suspects' is one which the court has historically avoided defining; however because of its importance in English criminal law, some general guidance has been given.

In the case of Da Silva [1996] EWCA Crim 1654, which was prosecuted under the previous money laundering legislation, Longmore LJ stated:

'It seems to us that the essential element in the word 'suspect' and its affiliates, in this context, is that the defendant must think that there is a possibility, which is more than fanciful, that the relevant facts exist. A vague feeling of unease would not suffice.'

There is no requirement for the suspicion to be clear or firmly grounded on specific facts, but there must be a degree of satisfaction, not necessarily amounting to belief, but at least extending beyond speculation.

The test for whether you hold a suspicion is a subjective one. If you think a transaction is suspicious, you are not expected to know the exact nature of the criminal offence or that particular funds were definitely those arising from the crime. You may have noticed something unusual or unexpected and after making enquiries, the facts do not seem normal or make commercial sense. You do not have to have evidence that money laundering is taking place to have suspicion."

(P.O.C.A Proceeds of Crime Act 2002 (U.K).

This therefore is the level that the Prosecution must reach to prove the mental element of this crime, knowledge or suspicion as here explained, beyond reasonable doubt, on the part of the offender of the illegal provenance of the proceeds.

It is obviously only after an acute examination of all the facts of the case presented to the Court, that one of these elements can be proved. Obviously knowledge transcends any suspicion.

The proof of the underlying offence is regulated by Article 2(2)(a) of Chapter 373 that reads:

"A person may be convicted of a money laundering offence under this Act even in the absence of a judicial finding of guilt in respect of the underlying criminal activity, the existence of which

may be established on the basis of circumstantial or other evidence without it being incumbent on the prosecution to prove a conviction in respect of the underlying criminal activity and without it being necessary to establish precisely which underlying activity.”

Therefore, the Prosecution are aided, to a degree, in proving the necessary crime originator of the questioned laundered proceeds by direct evidence where available, or by circumstantial evidence or any other evidence, and need not necessarily produce an actual conviction that establishes the underlying offence. Neither does the Law require them to prove with precision the nature of the crime involved.

Therefore the launderer need not be knowledgeable of the precise nature of the crime whose proceeds he is helping to convert into unsuspecting clean property. Suffice that he has knowledge or a suspicion that these proceeds might have a dubious origin.

Applied to the case in question this therefore means that the Prosecution need not prove John Joseph Evans' guilt but the nature of his operations, in his instance drug trafficking or that something appeared amiss at a stage in time to the accused.

Yet another exception arises in this Chapter concerning the level of proof and or the burden thereof. This emanates from Section 3(3) of Chapter 373 which refers directly to a shift in the burden of proof found entrenched in Chapter 101 of the Laws of Malta.

Fil-fatt l-Artikolu 3(3) tal-Kapitolu 373, Ligijiet ta' Malta, li ġa saret riferenza għalih, jipprovdi:

(3) Fi proċeduri dwar reat ta' *money laundering* taħt dan l-Att id-disposizzjonijiet tal-artikolu 22(1C)(b) tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi., għandhom ikunu *mutatis mutandis* japplikaw.

Ġa saret riferenza wkoll għall-artikolu 22(1C)(b) tal-Ordinanza msemmija:

(b) Fi proċedimenti għal reat taħt il-paragrafu (a), meta l-prosekuzzjoni ġgħib prova li l-imputat jew akkużat **ma jkun ta ebda spjegazzjoni** raġonevoli li turi li dawk il-flus, proprjetà jew rikavat ma kienux flus, proprjetà jew rikavat kif deskritti fl-imsemmi paragrafu, l-oneru li jipprova l-provvenjenza leċita ta' dawk il-flus, proprjetà jew rikavat tkun tinkombi fuq il-persuna imputata jew akkużata.

Il-Qorti fil-każ ċitat kompliet:

Obviously this last quoted Section deals with proceeds of crimes dealt with under Chapter 101. This presumption is however applicable to all predicate offences and their proceeds as regulated by Chapter 373.

It therefore transpires that for a charge of money laundering to be proven successfully, **the Prosecution must prove the nexus between the criminal activity and the questioned dubious proceeds, but it lies with the charged or accused, failing a reasonable explanation thereof to prove, now to a level of probability, the lawful origin of the monies in question.**

In this regard, for a better understanding of the level of proof the Prosecution has to reach to establish the underlying offence and that necessitated by the accused as rebuttal of the illegal knowledge of the proceeds, the Court is once again referring to the Carlos Frias Mateo decision above cited, dated 19th January, 2012, wherein the Court said:

“F’din il-kawza, l-appellat qed jiġi akkuzat bil-ksur ta’ provvedimenti tal-Kap 373 tal-Ligijiet ta’ Malta iżda dan il-Kap jagħmel referenza wkoll għall-Artiklu 21(1C)(b) tal-Kap 101 tal-Ligijiet ta’ Malta li wkoll jiffa’ l-piz li juri l-origini lecite tal-flus, propjeta jew rikavat fuq il-persuna akkuzata.

Għalhekk, dan il-livell ta’ prova “prima facie” japplika kemm għall-persuna li tkun akkuzata b’money laundering taht il-Kap 101 kif ukoll taht il-Kap 373. Issa, peress illi l-Artiklu 2(2)(a) ta’ l-istess Att jezimi mir-responsabilita’ l-prosekuzzjoni illi tipprova xi htija precedenti in konnessjoni ma xi attività` kriminali, kull ma għandha tipprova l-prosekuzzjoni huwa illi l-flus illi nstabu fil-pussess tal-persuna li kienux konformi ma l-istil ta’ hajja tal-persuna, liema prova tkun tista’ tiġi stabbilita anke minn provi indizzjarji. Dana jfisser illi l-prosekuzzjoni m’għandix tipprova lill-Qorti l-origini tal-flus, lanqas jekk il-flus kienu llegali. Kull ma trid tipprova huwa fuq grad ta’ “prima facie” illi ma hemm l-ebda spjegazzjoni logika u plawsibbli dwar l-origini ta’ dawk il-flus. Darba ssir din il-prova fil-grad imsemmi, jkun imiss lill-akkuzat sabiex juri illi l-origini tal-flus ma kienx illegali.

Forsi f’dan l-istadju ikun opportun illi jiġi kwalifikat il-prova “prima facie” u fiex din tikkonsisti.

Ikkunsidrat :

Hu ben saput illi l-Qrati generalment jirrikonoxxu erba’ tipi ta’ prova, dak li huwa possibli, l-probabbli, mingħar dubju dettat mir-raguni u c-certezza. Iżda l-prova “prima facie” hija wzata mill-Magistrat Inkwirenti meta jirredici l-Process Verbal u l-Magistrat Istruttur fl-gheluq tal-Kumpilazzjoni. Fl-opinjoni tal-Qorti din hija livell ta’ prova illi tidhol bejn il-possibli u l-probabbli.

L-awtur Blackstone (At D 6.21) jgħid fost affarijiet oħra,

“Thus, the standard of proof the prosecution are now required to satisfy at committal proceedings is very low, lower than that resting on a plaintiff in civil proceedings. It is commonly expressed as establishing a prima facie case or a case to answer.”

Il-probabbli huwa l-livell uzat f’proceduri civili. Għalhekk skond dan l-awtur “prima facie” huwa anqas minn hekk u jista’ jiġi definit btala “a case to answer”, haga li għandha tiġi nvestigata aktar fil-fond.

Fil-kuntest tal-provi illi l-prosekuzzjoni gabet f’dan il-każ, intlahaq dan il-livell ta’ “prima facie”? Kien hemm “a case to answer”?”

Further considers:

First and foremost the Court is of the opinion that the first issue to be tackled is one raised by the Defence in its note of submissions regarding the charges proffered claiming uncertainty on the part of the Prosecution, having directed at the accused all the content of Section 2(2) of the Money Laundering Act. True enough, Prosecution chose to debit the accused with the burden of all the criminal instances found in the said Section. Obviously he cannot be guilty of all, but one does not necessarily exclude the other. Obviously these are alternate charges, this being more

evident and obvious in as far as the alleged complicity or attempted charges are proffered. One must also remember that at a later stage in the proceedings, Attorney General, exercising his discretion under Chapter 373, sent this case for a summary judgement, therefore inviting this Court to examine the facts against the requisites of Section 2(2) of the said Chapter.

[Emfasi ta' din il-Qorti]

Fid-deċiżjoni tagħha fil-proċeduri fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Dayang Sakienah Binti Mat Lazin** il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) ikkunsidrat:

That it is to be emphasised that the charge of money laundering brought against defendant is based on Chapter 373 of the laws of Malta and not Chapter 101. In the latter case the prosecution must necessarily show a link between the assets being laundered and some criminal activity prohibited under Chapter 101. In the former case (i.e. an offence under Chapter 373) what the prosecution must show is a link between the laundered assets and an offence listed in either the first or second schedule of the said Chapter 373 which however also include traffic in narcotic drugs and psychotropic substances.

That it must also be emphasised that what must be shown for the prosecution to satisfy its onus is a link between some criminal activity and the assets in question. This has been affirmed by the Court of Criminal Appeal in the case **Republic of Malta vs John Vella**³⁰⁹ when it said:

...l-Avukat Ġenerali jista' akkuza persuna bir-reat ta' money laundering mingħar ma jkollu sentenza ta' kundanna ta' dak li jkun qed jiġi allegat li huwa l-attività kriminali sottostanti.... Ċertament pero ikun x'jkun il-każ, jekk l-Avukat Ġenerali jiddeciedi li jakkuza lil xi hadd b'money laundering ... irid jindika n-ness bejn l-attività kriminali sottostanti partikolari li jkun qed jallega.

That once the prosecution satisfied this onus, in terms of article 22(1C)(b) of Chapter 101 of the Laws of Malta which applies to proceedings for an offence of money laundering by application of article 3(2A)(3) of Chapter 373, the burden of proof then shifts on defendant who has the onus of showing the lawful origin of the money in question. Defendant produced no such evidence.³¹⁰

Għall-fini ta' korrettezza jiġi sottolinejat li fiż-żmien tad-deċiżjoni **Ir-Repubblika ta' Malta v. John Vella** li saret riferenza għaliha fis-sentenzi **The Police vs Omissis and Vladimir Omar Fernandez Delgado**,³¹¹ u **Il-Pulizija vs Dayang Sakienah Binti Mat Lazin**³¹² "attività` kriminali" taħt l-artikolu 2(1)(b) tal-Att kontra *Money Laundering* kienet tffisser xi wieħed jew aktar minn reati elenkati fit-Tieni Skeda; għalhekk kien isegwi li kellu jiġi indikat "n-ness bejn l-attività` kriminali sottostanti partikolari".

Madanakollu bi dħul fis-seħħ tal-**Att VII tal-2010**, l-artikolu 2(2)(a) tal-Att ġie emendat biex minflok il-kliem "*attività` kriminali sottostanti.*" ġew sostitwiti l-

³⁰⁹ Deċiża 29.11.1999 u citata f' **Il-Pulizija vs Paul Borg** (Qorti tal-Appell Kriminali sede Inferjuri) Deċiża 06.10.2003.

³¹⁰ Kumpilazzjoni Nru.197/2008; 23.11.2009, per Maġistrat Dr. Doreen Clarke.

³¹¹ *Supra.*

³¹² *Supra.*

kliem "attività kriminali u mingħajr il-ħtieġa li jiġi stabbilit b'mod preċiż liema hija l-attività sottostanti,". Dan ifisser li tneħħiet il-ħtieġa li tiġi speċifikata n-natura partikolari tal-attività kriminali.

Il-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri) fid-deċiżjoni tagħha fl-ismijiet **The Republic of Malta vs Morgan Ehi Egbomon**³¹³ ukoll kellha l-okkażjoni biex tirrimarka dwar l-effett ta' dawn l-emendi li b'hekk biddlu l-pożizzjoni legali kif enunċjata bid-deċiżjoni **Ir-Repubblika ta' Malta v. John Vella**:

7. In its judgement regarding these pleas, the Criminal Court said:

"That as regards the first count, the accused is claiming that this is null and void because it does not in any way indicate the antecedent offence or source which could give rise to money laundering.

"The accused is arguing that the Attorney General must at least prove prima facie that the money is coming from an illicit activity. If there is a shifting of the burden of proof, this must be accompanied by an illicit activity which illicit activity should show in the bill of indictment. In this case no previous offence was established, therefore there is no antecedent criminal act. The situation is very similar to the crime of receiving stolen property where there must be proof that the goods have a criminal origin. Therefore, in matters of money laundering, the Prosecution must prove the illicit origin of the money. The suspicion of a crime is not enough. It has yet to be established what is the predicate offence.

"Considers:

"It has to be stated from the outset that the narrative part of the bill of indictment is not evidence of its own contents. It is just an explanation given by the Attorney General to show why he deems it necessary to charge the accused with the crime of money laundering. The narrative still has to be proven in a Court of law and the Attorney General is not bound with the details of the narrative but only with the general theme of the narrative. He is, however, fully bound by the concluding paragraph of the charge from which there can be no deviation.

"This means, therefore, that if according to the accused, the bill of indictment does not in any way indicate the antecedent offence, or source, this does not mean that evidence of this offence can not be brought during the trial. According to the guidelines given by the Court of Appeal in the case "Police versus Carlos Frias Matteo" of the nineteenth (19th) of January two thousand and twelve (2012), it was stated that:

"Għalhekk, dan il-livell ta' prova prima facie japplika kemm għall-persuna li tkun akkuzata b'money laundering taht il-Kap. 101 kif ukoll taht il-Kap. 373. Issa, peress illi l-artikolu 2(2)(a) tal-istess Att jezimi mir-responsabilta` lill-Prosekuzzjoni milli tipprova xi htija precedenti in konnessjoni ma' xi attività` kriminali, kulma għandha tipprova l-Prosekuzzjoni huwa illi l-flus illi nstabu fil-pussess tal-persuna ma kinux konformi mal-

³¹³Appell fuq Deciżjoni tal-Qorti Kriminali fuq Eċċezzjonijiet Preliminari, Att t' Akkuża Nru. 16/2009. Deciża 31.07.2014.

istil ta' hajja tal-persuna, liema prova tkun tista' tigi stabbilita anki minn provi indizjarji. Dan ifisser illi l-Prosekuzzjoni m'ghandhiex tipprova lill-Qorti l-origini tal-flus, lanqas jekk il-flus kinux illegali. Kulma trid tipprova huwa fuq grad ta' prima facie illi ma hemm l-ebda spjegazzjoni logika u plawsibbli dwar l-origini ta' dawk il-flus. Darba ssir din il-prova fil-grad imsemmi, ikun imiss lill-akkuzat sabiex juri illi l-origini tal-flus ma kinux illegali."

"This Court finds that the bill of indictment does provide a correct description of what happened and includes also the predicate offence. Here, the Attorney General did not fail to indicate what the actus reus was all about even though he does not have to prove any specific offence.

"This Court, therefore, finds that the narrative part of the first charge of the bill of indictment contains sufficient information for the accused to prepare for his defence, is drafted according to law and sees no reason why it should be declared null and void.

"For these reasons, therefore, the Court dismisses the first plea of the accused.

.....
15. First of all this Court must point out that article 2(2)(a) of Chapter 373 of the Laws of Malta, as it stood at the time when the money-laundering offence with which appellant has been charged allegedly took place, provided:

"A person may be convicted of a money laundering offence under this Act even in the absence of a judicial finding of guilt in respect of the underlying criminal activity, the existence of which may be established on the basis of circumstantial or other evidence without it being incumbent on the prosecution to prove a conviction in respect of the underlying criminal activity."

16. It was by means of article 59(b) of Act VII of 2010, that the words "criminal activity." were substituted with the words "criminal activity and without it being necessary to establish precisely which underlying activity." Yet by means of Legal Notice 176 of 2005 the Second Schedule of Chapter 373 of the Laws of Malta was amended such that "criminal activity" was to refer to "any criminal offence" and individual criminal offences were no longer specified in the Schedule (as was the case when the judgement **Ir-Repubblika ta' Malta v. John Vella** decided on the 26th November 1999 by this Court differently composed, and to which appellant referred, was delivered).

17. In any case in its judgement the first Court did conclude **"that the bill of indictment does provide a correct description of what happened and includes also the predicate offence."**

18. It is also true that article 22(1C)(b) of Chapter 101 of the Laws of Malta is applicable to proceedings under Chapter 373 (see article 3(3) of said Chapter 373) and that this article provides:

"In proceedings for an offence under paragraph (a), where the prosecution produces evidence that no reasonable explanation was given by the person charged or accused showing that such money, property or proceeds was not money, property or proceeds described in the said paragraph, the burden of showing the lawful origin of such money, property or proceeds shall lie with the person charged or accused."

19. Nonetheless the following principles, as clearly outlined by the Constitutional Court in its judgement of the 1st April 2005 in the case **The Republic of Malta vs Gregory Robert Eyre and Susan Jayne Molyneaux**, must be applied:

“(i) it is for the prosecution to prove the guilt of the accused beyond reasonable doubt; (ii) if the accused is called upon, either by law or by the need to rebut the evidence adduced against him by the prosecution, to prove or disprove certain facts, he need only prove or disprove that fact or those facts on a balance of probabilities; (iii) if the accused proves on a balance of probabilities a fact that he has been called upon to prove, and if that fact is decisive as to the question of guilt, then he is entitled to be acquitted; (iv) to determine whether the prosecution has proved a fact beyond reasonable doubt or whether the accused has proved a fact on a balance of probabilities, account must be taken of all the evidence and of all the circumstances of the case; (v) before the accused can be found guilty, whoever has to judge must be satisfied beyond reasonable doubt, after weighing all the evidence, of the existence of both the material and the formal element of the offence.”

20. Consequently this Court finds no reason to vary the first Court’s conclusion that it did not find the bill of indictment null and void. Thus appellant’s first grievance is dismissed.
[sottolinejar tal-Qorti]

Imbagħad fid-deċiżjoni **II-Pulizija vs Carlos Frias Mateos**, il-Qorti tal-Appell Kriminali għamlet analiżi approfondita w dettaljata dwar l-oneru tal-prova li jinkombi lill-partijiet f’każijiet ta’ hasil ta’ flus. Fil-fatt dik l-Qorti qalet hekk:³¹⁴

Ma hemmx dubju illi r-reat ta’ money laundering huwa wiehed mir-reati l-aktar diffiċli u delikati biex jigu nvestigati. It-teknika u s-sofistikazzjoni tal-mod kif il-flus jigu girati u jinbew mill-provenjenza illecita tagħhom jagħmluha kwazi impossibli illi l-investigaturi jsibu traccia tal-provenjeza tal-flus. Kien għalhekk illi f’dawn ic-cirkostanzi l-ligi tal-Money Laundering Kap 373 ipoggi l-oneru fuq dak li jkun illi huwa jipprova għas-sodisfazzjon tal-Qorti l-provenjenza lecita tal-flus illi jkunu nstabu fuqu. Dan il-bdil ta’ l-oneru tal-provi m’hijjex wahda kapricċjuza u kif qalet il-Qorti fil-kawza “II-Pulizija vs John Vella” “din hi ligi straordinarja li tintroduci kuncetti radikali fis-sistema nostrana u li tirrikjedi applikazzjoni fl-aktar skruplu u attenzjoni biex ma tigix reza xi sturment ta’ ngustizzja, aktar reminixxenti taz-zminijiet ta’ l-inkwizzjoni minn dak ta’ l-era moderna tad-drittijiet tal-bniedem. . . .”

Il-Qorti qieghda tagħmel dan il-pronuncjament fl-isfond tad-dispost ta’ l-Artiklu 2(2)(a) u l-Artiklu 3(3) tal-Kap 373 tal-Ligijiet ta’ Malta illi għandhom jinqraw fid-dawl ta’ l-Artiklu 21(1C)(b) tal-Kap 101 tal-Ligijiet ta’ Malta li jistipulaw li l-Avukat Ġenerali jista’ jakkuza persuna bir-reat ta’ “money laundering” mingħajr ma jkollu xi sentenza b’referenza għal xi offiza precedenti. Ma dan kollu, jibqa` l-fatt illi l-Avukat Ġenerali għandu jipprova n-ness bejn il-flus jew il-propjeta u l-attività kriminali li tkun generat dawk il-flus.

Dwar il-livell ta’ prova li jinkombi fuq l-Avukat Ġenerali, l-Qorti tagħmel referenza għall-kawza “II-Pulizija vs Paul Borg” deciza mill-Qorti ta’ l-Appell Kriminali fis-sitta (6) ta’ Ottubru ta’ l-2003. F’din il-kawza l-Qorti kienet qalet illi meta l-Avukat Ġenerali jakkuza lil xi hadd bl-offiza ta’ money laundering taht il-Kap 101 tal-Ligijiet ta’ Malta, l-Avukat Ġenerali għandu jipprova “prima facie” n-

³¹⁴ Onor. Imħallef Dr. Michael Mallia; Deciża fid-19 ta Jannar, 2012,

ness bejn il-flus jew il-propjeta u l-attività kriminali li tkun generat dak il-flus jew propjeta. Minn ezami u qari akkurat ta' din id-dispozizzjoni din il-Qorti thoss li una volta li l-prosekuzzjoni tiddeciedi li tipprocedi skond l-Ordinanza Kap 101 u mhux taht id-dispozizzjonijiet tal-Kap 373 ossia l-Att tan-1994 kontra "Money Laundering", fejn l-attività kriminali sottostanti tista' tkun varja u tirreferi għall-ksur ta' diversi ligijiet kif indikat fit-tieni skeda ta' l-istess Att, irid almenu jigi "prima facie" pruvat li l-akkuzat ikun qed jagixxi bi hsieb li jahbi jew jikkonverti flus jew ir-rikavat ta' flus u jkun jaf jew ikollu suspett li daww il-flus ikunu miksuba btala rizultat ta' ksur ta' xi dispozizzjoni ta' l-Ordinanza Kap 101 u dana qabel ma tiskatta l-inverzjoni ta' l-oneru tal-prova fuq l-akkuzat."

Kif ikkonkludiet b'mod preciz għall-aħħar il-Qorti tal-Magistrati (Malta) fil-kawża **II-Pulizija vs Alfred Delia et:**³¹⁵

Illi għalhekk il-mistoqsija li trid tiġi rizolta fil-każ in ezami hija dik interposta mill-Qorti ta' l-Appell Kriminali fil-kawża hawn fuq kwotata u cioè` *fil-kuntest tal-provi illi l-prosekuzzjoni gabet f'dan il-każ*, (provi biex jigi pruvat in-ness bejn il-flus uttilizzati biex jinxtrow il-vetturi imsemmija u xi attività kriminali) *intlahaq dan il-livell ta' "prima facie"?* Kien hemm "a case to answer" biex mbagħad **l-oneru tal-prova jdur fuq l-imputati biex jippruvaw l-origini legittima tal-flus uttilizzati.**

[Emfasi ta' din il-Qorti]

Ikkunsidrat,

Il-Predicate Offence/Criminal Activity

L-artikolu 2(1) tal- **Att kontra** Money Laundering jagħti s-segwenti tifsira għall-attività kriminali:

"attività kriminali" tfisser kull attività, tkun fejn tkun magħmula, u tkun meta tkun magħmula, li taħt il-liġi ta' Malta jew liġi oħra, tammonta għal:.....

(b) wieħed mir-reati elenkati fit-Tieni Skeda għal dan l-Att;

It-Tieni Skeda mbagħad tipprovdi għal: "Kull reat kriminali" .

L-artikolu 2(2)(a) tal-**Att kontra** Money Laundering jipprovdi:

(2) (a) Persuna tista' tinsab ħatja tad-delitt ta' Money Laundering taħt dan l-Att, anke fin-nuqqas ta' sentenza ta' qorti li tistabbilixxi ħtija fir-rigward tal-attività kriminali sottostanti, liema attività kriminali tista' tiġi stabbilita minn prova ċirkostanzjali jew prova oħra, mingħajr il-ħtieġa li l-prosekuzzjoni tipprova li kien hemm sentenza ta' kundanna għall-attività kriminali sottostanti u mingħajr il-ħtieġa li jigi stabbilit b'mod preciz liema hija l-attività sottostanti.

³¹⁵ Qorti tal-Magistrati (Malta) Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, per Onor. Magistrat Dr. Doreen Clarke. Deċiża 23.05.2013, Kump. Nru 672/2010

Bis-sempliċi fatt li l-istess *commissions* zammhom hu w użahom biex fl-aħħar mill-aħħar għex minn fuqhom, kif anke indubbjament servew ukoll biex saru jiffirmaw parti mal-introjtu tiegħu bil-*co-mingling*, tagħhom mal-kumpliment ta' flusu w ġidu, l-istess flejjes servew sabiex minbarra li għex minn fuqhom u għamel kapriċċi bħal loġhob li kien jilgħab, użahom sabiex kompla bl-attività illegali ta' tisirif ta' ċekkijiet.

Bl-ammont diskrett li kien iħalli fil-kontijiet bankarji jirrizulta biċ-ċar kif Redent Zammit kien izomm flejjes outside the banking system u l-qafas regolatorju tagħha!! Din l-attività minn tiegħu nfirxet tant li kif intwera kellu wkoll jagħmel użu kostanti u kontinwament minn kontijiet ta' membri familjari u tas-sieħba tiegħu.

Dan l-għemil mingħajr ombra ta' dubbju wassal sabiex jimmaterjalizza r-reat klassiku ta' riċiklaġġ kif jipprovdi l-Artikolu 2(1)(a) tal-Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta li jiddeskrivi diversi forom ta' għemil li jikkostitwixxi dan ir-reat:

"money laundering" tfisser:

- (i) il-konversjoni jew trasferiment ta' proprjetà meta wieħed ikun jaf jew jissuspetta li dik il-proprjetà tkun direttament jew indirettament inkisbet minn, jew mir-rikavat ta', attività kriminali jew minn att jew atti ta' parteċipazzjoni f'attività kriminali, għall-iskop ta' jew skopijiet ta' ħabi jew wiri haġa b'oħra tal-oriġini tal-proprjetà jew ta' għoti ta' għajjnuna lil xi persuna jew persuni involuti jew konċernati f'attività kriminali;
- (ii) il-ħabi jew wiri haġa b'oħra tal-veri xorta, provenjenza, lok, dispożizzjoni, moviment ta' jeddijiet rigward, fi jew fuq proprjetà, meta wieħed ikun jaf jew jissuspetta li dik il-proprjetà tkun inkisbet direttament jew indirettament minn attività kriminali jew minn att jew atti ta' parteċipazzjoni f'attività kriminali;
- (iii) l-akkwist, **pussess jew użu** ta' proprjetà meta wieħed ikun jaf jew jissuspetta li l-istess proprjetà tkun inkisbet jew oriġinat direttament jew indirettament minn attività kriminali jew minn att jew atti ta' parteċipazzjoni f'attività kriminali;
- (iv) ir-ritenzjoni mingħajr skuża raġonevoli ta' proprjetà meta wieħed ikun jaf jew jissuspetta lil-istess proprjetà tkun inkisbet jew oriġinat direttament jew indirettament minn attività kriminali jew minn att jew atti ta' parteċipazzjoni f'attività kriminali;
- (v) it-tentattiv ta' xi hwejjeġ jew attivitajiet definiti fis-subparagrafi (i), (ii), (iii) u (iv) ta' hawn fuq, u dan fit-tifsir tal-artikolu 41 tal-Kodiċi Kriminali;
- (vi) l-aġir bħala kompliċi fit-tifsir tal-artikolu 42 tal-Kodiċi Kriminali rigward xi waħda mill-hwejjeġ jew attivitajiet definiti fis-subparagrafi (i), (ii),(iii), (iv) u (v) ta' hawn fuq;

Dan ir-reat hu hekk definit:³¹⁶

³¹⁶ Archbold Criminal Pleading, Evidence and Practice 2012, paġna 2475

The explanatory notes to the PAA (Proceeds of Crime Act 2002) define money laundering as “the process by which the proceeds of crime are converted into assets which appear to have legitimate origins, so that they can be retained permanently or recycled into further criminal enterprises.

Kien Redent stess li jammetti li kien jilgħab il-flus li jtuħ l-Għarab. Intwera kemm flus ġew milgħuba tramite il-kont ta’ missieru w ta’ Piscopo, atti ntizi unikament sabiex **josturaw l-origini w il-vera provenjenza tal-flejjes milgħuba minnu.**

Dan serva biex effettivament twettaq **il-ħasil ta’ dawn il-flejjes derivanti minn għejun illeċiti ravvizati bit-tieni u bit-tielet imputazzjoni, hekk kif reggħu sabu ruħhom mqiegħda fis-sistema finanzjarja permezz tal-istess tisirif una volta li nġhataw f’idejn it-terzi klijenti tiegħu w mhux anqas dawk li ntlagħbu minnu!**

L-istess jingħad għan-negozju ta’ xiri u bejgħ ta’ vetturi, tal-investimenti tiegħu fil-ħanut Love Pizza u għall-flejjes li għadda lil George Raymond Pace u li illum qed ifittxu għalihom kif ukoll lil Geoffrey Farrugia.

Tassew li l-imputat naqas milli juri sal-grad tal-probabbli kif qatt seta jippermetti l-kapricċi ta’ logħob, ix-xiri ta’ propjetà, l-investimenti w self li għamel tenut tal-introjt u legittimu tiegħu.

Il-Preżunzjoni

L-Artikolu 2(2)(a) tal-Att kontra l-Money Laundering jipprovdi li biex jiġi pruvat r-reat ta’ riċiklaġġ m’hemmx ħtieġa li jiġi pruvat ukoll b’mod preċiż liema hu il-*predicate offence*, jew aħjar l-*underlying criminal activity*:

(2)(a) Persuna tista’ tinsab ħatja tad-deliċta ta’ moneylaundering taħt dan l-Att, anke fin-nuqqas ta’ sentenza ta’ qorti li tistabbilixxi ħtija fir-rigward tal-attività kriminali sottostanti, liema attività kriminali tista’ tiġi stabbilita minn **prova ċirkostanzjali jew prova oħra**, mingħajr il-ħtieġa li l-prosekuzzjoni tipprova li kien hemm sentenza ta’ kundanna għall-attività kriminali sottostanti u mingħajr il-ħtieġa li jiġi stabbilit b’mod preċiż liema hija l-attività sottostanti.

(ċ) Għall-finijiet ta’ dan is-subartikolu ""attività kriminali sottostanti" tirreferi għall-attività kriminali li minnha il-proprietà jew rikavat ieħor, li tkun involuta fir-reat ta’ money laundering taħt dan l-Att tkun għet direttament jew indirettament miksuba.

Fil-każ in deżamina m’hemmx dubbju li l-attività sottostanti kienet l-attività finanzjarja illeċita ta’ tisirif ta’ ċekkijiet meta ma kienx hemm xi liċenzja jew awtorizzazzjoni għal tali attività, li kien qed issir primarjament mill-imputat Redent Zammit bl-involviment dirett tal-ko-imputati l-oħra.

Daqstant ieħor ma jista' ikun hemm xi dubbju li l-imputati kollha mhux talli kienu **jissusspettaw** dwar il-vera provvenjenza tal-flejjes li akkwistaw, ikkonvertew, ħbew jew spicċaw fil-pussess tagħhom mqar għall-ftit żmien sakemm il-flejjes reġgħu nħargu mill-istess kontijiet, iżda kienu **konsapevoli** sew tal-għejun tagħhom.

M'hemm l-ebda lok għal xi dubbju li bl-istat legittimu tagħhom Chantelle, Andrew, Marcia lkoll Zammit u Mary Rose Piscopo, l-istess bħal Redent Zammit, qatt ma setgħu ikollhom dawk l-ammonti ta' flejjes fil-kontijiet bankarji tagħhom. Daqstant ieħor kienu jafu sew li dawn kienu flejjes li ma kienux jappartjenu la lil Redent u lanqas lilhom.

Għalkemm tassew setgħu ma irrejalizzawx li dik l-attività, li kienet qed isehħ fil-kontijiet tagħhom - liema kontijiet kienu qed jintużaw minnhom konsapevolment sabiex jaġevolaw lil Redent Zammit - kienet waħda illecita, hija l-prassi u n-norma li l-preżunzjoni tal-liġi hija dik li kull parti titqies li taf xi tgħid il-liġi u li per konsegwenza "**ignorantia legis neminem excusat**". Dan jingħad in kwantu anke ta' dak sottomess mill-abbli difiza tal-imputata Piscopo fit-trattazzjoni finali.

Kienu lkoll konxji li dawk iċ-ċekkijiet li kienu qed jissarfu tramite l-kontijiet tagħhom kienu jappartjenu għal terzi li magħhom ma kellhom ebda konnessjoni jew relazzjoni bankarja.

Madanakollu, ikkunsidrati l-provi minn fejn jirriżulta li kien biss Redent li kien iżomm il-*commission* għalih, bil-ko-imputati l-oħra jgħaddulu flus għaċ-ċekkijiet li jkunu ddepożitaw jew ippermettew jiġu depożitati fil-kontijiet tagħhom fejn wara gibdu tali ammonti biex jgħadduhom lil Redent Zammit, iwassal lil Qorti tiddetermina li **Redent kien l-awtur ta' riċiklaġġ bil-ko-imputati l-oħra ikunu biss kompliċi f'dak ir-riċiklaġġ peress li hadd minnhom ma żamm il-commissions għalih iżda kienu jgħaddu l-ammont kollu lil Redent.**

Redent Zammit stess jistqarr u jixhed li l-ko-imputati kienu jagħmlu kif jgħidilhom hu; fejn kienu jgħaddulu l-ammont sħiħ li jkunu sarrfu jew kien ikun hu li jhaddem l-kontijiet tagħhom. **Kien biss hu li kien iżomm il-*commission* u hadd mill-imputati ma għamel xi qlieġ mit-tisrif li kienu jwettqu fuq struzzjonijiet tiegħu!**

Fil-fatt minkejja li Chantelle ukoll kienet issarraff iċ-ċekkijiet ta' Clifton Pace, l-istess Pace jixhed din ma żammet l-ebda *commission* għax kienet ittieh il-flus indikati fuq iċ-ċekk fl-intjier tagħhom u għalhekk, kuntrarjament għall-

missierha ma wettqet l-ebda riciklagġ ta' flejjes ġejjin minn għejjun illeċiti bħala awtur ta' dan id-delitt imma baqgħet biss kompliċi fih.

Imputazzjonijiet numru 2 u 3

Graziella Vassallo in rappreżentanza tal-MFSA xehdet kif hadd mill-imputati ma kellu liċenzja li tawtorizzahom jagħtu servizzji finanzjarji li jinkludi servizzji normalment mogħtija minn bank.³¹⁷

Irrizulta kif l-imputati Redent, Marcia u Chantelle Zammit kif ukoll Mary Rose Piscopo lkoll kienu jmorru personalment il-bank jiddepożitaw u jsarrfu ċekkijiet għal-Redent Zammit. Fir-rigward tal-missier Andrew Zammit dan kien ġieli jittiehed il-bank minn ibnu jew minn Marcia Yvette sabiex jiġbed aktar minn €500 *over the counter*. Il-Qorti m'għandhiex dubbji li Andrew Zammit kien jaf sew li meta ibnu kien jgħidlu jiffirma l-mijiet ta' ċekkijiet li ma kienux mahruġa f'ismu kien konsapevoli ta' dak li kien qed iseħħ. Andrew Zammit ma hux bniedem illitterat, lanqas xejn. Jaqra jaf u b'hekk *statements* tal-kontijiet bankarji kien jarahom. L-istess jingħad għall-ħlasijiet li kienu jsiru għal-logħob li kien jilgħab ibnu bil-*card* tiegħu li hu stess jammetti li kien ittihielu!!

Ix-xjenza tiegħu harġet b'mod ċar meta ipprova jinganna waqt l-interrogatorju dwar il-provvenjenza tal-flejjes li għaddew mill-kontijiet tiegħu w dwar *id-down payment* li għadda lil Chantelle għal *loan* fl-ammont ta' €30,000 fl-2017 meta insista li l-€170,000 li dahlu fil-kont tiegħu ġew minn rebħ ta' Super 5 ta' martu; rebħ li ma setgħax jikkorrobora biex sussegwentement spjega³¹⁸ li ġew minn bejgħ ta' propjetà fil-Birgu li rrizulta li s-sehem tiegħu kien biss ta' kważi €7,000³¹⁹ (LM3,000) fl-2013. F'waqt minnhom jagħti spjegazzjoni oħra dwar il-€170,000 meta jikkonferma kien ibnu li dahħalhom fil-kont tiegħu wara li kien ffirmalu għalihom³²⁰ tant li kkonferma li l-firma fuqhom hi tiegħu.³²¹

B'hekk u b'kuntrarju ta' dak li tissottometti l-abbli difiza fit-trattazzjoni orali tagħha, **altru kien konsapevoli Andrew Zammit ta' dak li kien iseħħ minn ibnu bil-partecipazzjoni materjali tiegħu!** L-interrogazzjoni ukoll kif Andrew ipparteċipa fl-interrogatorju u taha risposti koerenti għalkemm mhux kollha veritjeri f'dak li kellu x'jaqsam mal-attività t'ibnu. Tant hu hekk li filwaqt li

³¹⁷ Fol.1365

³¹⁸ **Dok.KV8** a fol.3473 et seq

³¹⁹ Fol.3474

³²⁰ Fol.3476

³²¹ Fol.3459

meta saru ċertu *withdrawals* kien jagħti spjega għal x'hiex kienu saru bħal “*gift to son*”³²², “*Deposit Wedding catering of his daughter*”³²³, “*to pay son ARMS bill as per attached*” u “*to be given to son*”,³²⁴ dwar l-ammonti w ċekkijiet ohra li g]addew mill-kont tiegħu, Andrew Zammit jibqa' ma joffri ebda spjega għalihom.

Ko-awturi/Partecipazzjoni materjali

Dwar l-elementi biex tissusisti l-partecipazzjoni materjali il-Qorti ser tagħmel riferenza għad-deċiżjoni fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs Richard Grech**, mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri), fejn il-Qorti għamlet is-segwenti konsiderazzjonijiet:³²⁵

47. Illi sabiex l-appellant jista' jinstab hati bħala ko-awtur f'dawn id-delitti jrid jirrizulta sodisfacjentement ippruvat mill-prosekuzzjoni, lil hinn minn kull dubju dettat mir-raguni, illi kien hemm il-partecipazzjoni materjali tiegħu ma' l-ezekutor jew ezekutori dirett/i tal-att li bih kien ikkonsumat ir-reat, iżda u fuq kollox illi huwa ppresta l-ko-operazzjoni diretta u essenzjali għall-esekuzzjoni tad-delitt. Dan allura necessarjament jimplika illi jrid ikun hemm il-ftehim pre-ordinat bejn tnejn jew aktar persuni għall-fini li jiġi kkommess id-delitt. Mankanti din l-intenzjoni u ċioe' dan l-akkordju bejn tnejn jew iktar persuni, allura ma jistax jinghad illi l-figura tal-ko-awtur tista' tiehu l-hajja. Kwindi jrid jiġi ppruvat sal-grad tac-certezza morali illi “bejn dik il-persuna u l-awtur tad-delitt kien hemm il-hsieb komuni li jsir dak id-delitt, u li l-presenza ta' dik il-persuna effettivament assistiet lill-awtur, anke jekk biss moralment, biex iwettaq dak id-delitt.”³²⁶

48. Dak allura illi jrid jirrizulta mhuwiex biss l-att materjal li jindika l-presenza fizika ta' l-akkuzat fuq il-post tad-delitt għaliex dan l-element wahdu ma jistax jistabilixxi r-reita', iżda wkoll irid jirrizulta illi huwa jkun ha sehem attiv fil-kommissjoni tar-reat u wkoll illi kien hemm 'l hekk imsejjah “*common design*” bejn l-malvivalenti lil hinn minn kull dubju dettat mir-raguni. Il-fatt materjali wahdu li persuna tkun ghenet biss fil-kommissjoni tad-delitt għalhekk ma jistax iwassal għall-figura tal-ko-awtur, iżda għal dak tal-komplici billi kif inghad l-ko-awtur irid necessarjament ikun ha sehem attiv fil-kommissjoni tad-delitt u mhux semplicement offra l-ghajnuna tiegħu fil-preparazzjoni għall-kommissjoni tar-reat jew sabiex l-att materjali tal-ezekuzzjoni tad-delitt jirnexxi. Dan ifisser allura meta applikat għal fattispecje ta' dan il-kaz illi :

“Jekk hemm il-hsieb bejn żewġ persuni, wiehed huwa l-awtur, dak li fil-fatt jispara u l-ieħor li jkun miegħu li ma jisparax, galadarba għandu l-istess hsieb li joqtlu, u la qiegħed hemm jieħu parti attiva - f'dak il-kaz it-tieni persuna li ma tisparax li qed tiehu parti attiva hija l-ko-awtur.

³²² Vide Bank of Valletta Statements ta' Andrew Zammit. Fol.42: Xieghda Spettur Spiteri.

³²³ Fol.514

³²⁴ Fol.511

³²⁵ Per Onor. Imħallef Joseph Zammit McKeon, Agent President, Onor. Imħallef Abigail Lofaro, Onor. Imħallef Edwina Grima; Deciża 31 ta' Ottubru 2018; Att ta' l-Akkuza numru 27/2007

³²⁶ Appell Kriminali 24/05/2002; **Il-Pulizija vs Carmelo Agius et.**

Il-korreu mhux ristrett għal dak biss li kien l-esekutor dirett tal-att konsumattiv iżda jikkompreni anke dawk li jippartecipaw f'kooperazzjoni diretta essenzjali għall-esekuzzjoni tar-reat.³²⁷

Mhux biss iżda:

'Min ihajjar lil persuna oħra biex tikkommetti s-serq, u waqt li dik il-persuna tikkommetti s-serq jiddistrahi lil dawk li jkunu preżenti, huwa ħati ta' serq huwa wkoll bħala ko-awtur; għaliex huwa ko-awtur f'delitt minħabba partecipazzjoni materjali mhux biss dak li jkun l-esekutor dirett tal-att konsumatur tar-reat, imma anki min b'xi mod ieħor jippresta ko-operazzjoni diretta u essenzjali għall-esekuzzjoni tad-delitt.'³²⁸

49. Illi kif inghad aktar 'il fuq huwa stabbilit illi l-appellant kien wiehed mill-imhuh wara l-ftehim li sar bejnu u l-awturi l-oħra sabiex jiġi kommess id-delitt. Kien hu li flimkien ma' Chris Scerri u James Vella fasslu pjan sabiex jisirqu il-basktijiet li fil-fehma tagħhom kienu jikkontjenu l-flus minn fuq il-persuna ta' Alphonse Ferrigi li kien jasal kmieni fil-ghodu bil-konsenja l-bank. Kien l-appellant li haseb biex idahhal lil Joseph Zammit sabiex jassistihom fil-kommissjoni ta' l-istess għaliex kien tal-fehma illi kien kapaci iharrabhom wara l-kommissjoni tad-delitt billi jistenniehom b'vettura oħra sabiex ma jaghtux fil-ghajn li kienu involuti fil-kommissjoni ta' l-istess. Mhux biss iżda huwa stabbilit ukoll, kif diga` nghan, illi l-appellant kien preżenti fuq ix-xena tad-delitt sabiex jassisti b'mod dirett fl-esekuzzjoni ta' dan il-pjan pre-ordinat, għalkemm huwa baqa` jinnega illi kien preżenti u li spara lil Ferrigi.

50. L-appellant jishaq ukoll illi huwa ma kienx jaf illi l-komplici tiegħu kellhom arma tan-nar fil-pussess tagħhom, li għalkemm hija skreditata mill-provi, madanakollu anke jekk *gratia argomenti* l-Qorti kellha temmen il-verżjoni tiegħu xorta wahda dan ma jistax awtomatikament jezonerah mir-responsabbilita` penali għall- konsegwenzi li sehew.

51. Fis-sentenzi fl-ismijiet "Ir-Repubblika ta' Malta vs Joseph Zammit"³²⁹ u "Ir-Repubblika ta' Malta vs Matthew Mizzi"³³⁰ għal dak li jirrigwarda kompliċita`, u l-korelazzjoni u l-komunikabilita` mal-awtur jew l-awturi tar-reat kien ddikjarat hekk :-

In materja ta' komplicita', tajjeb hawn li ssir referenza għal dak li jgħid il-Professur Sir Anthony Mamo³³¹:

"... if a man, with the object of aiding the commission of a theft, assists the principal to enter into the house, knowing that he had provided himself with a weapon for the purpose of facilitating the theft if it should be found so necessary, will be co-responsible for the theft aggravated by 'violence' if the principal actually

³²⁷ Deciża fl-14/12/2004 mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri) mill-Imħallfin De Gaetano Vincent, Filletti Joseph A., Scicluna David - - **Repubblika ta' Malta vs Etienne Carter.**

³²⁸ Deciża fil-25 ta' Ottubru 1958 mill-Imħallf Dr. W. Harding - **Pulizija vs Joseph Scicluna;** Appell Inferjuri

³²⁹ Deciża fl-20 ta' Jannar 2011 mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Inferjuri) mill-Imħallfin Raymond Pace, David Scicluna u Joseph Zammit Mc Keon.

³³⁰ Deciża fl-24 ta' Frar 2014 mill-Qorti Kriminali mill-Imħallf Michael Mallia.

³³¹ Lectures in Criminal Law, P. I, p. 148 - 149.

makes use of that weapon in perpetrating the theft. Nani³³² puts the rule in the following words: 'Se la scienza del complice non si estendesse alla qualita' del delitto medesimo, non potrebbe a lui comunicarsi quella distinta imputabilita' la quale e' inerente alle qualita' ignorate del delitto, e conseguentemente non potrebbe essere colpito da quella specie o da quel grado maggiore di pena che la legge avesse riservato al delitto cosi' qualificato Questa scienza per altro dovrebbe presumersi per le qualita' connesse col delitto conosciuto o tamente dipendenti dalla non ignorata commissione del medesimo che la commissione del delitto importasse ancora la previdenza delle qualita' medesime.'

"...when the principal causes a more serious event or result than was in the contemplation of the accomplice, then the doctrine commonly accepted on the continent may be briefly stated as follows:

"i. If the principal deliberately commits an offence which is wholly different from that ordered or advised by the accomplice, the latter is not liable for the offence committed....

"ii. In all other cases, a distinction is made between what is called excess in the means ('eccesso nei mezzi') and excess in the purpose ('eccesso nel fine'). There is the former where the principal uses means different from those concerted between the parties: e.g. the original common design contemplated the use of a stick to beat a person, but the principal uses a sword and kills that person. In this case the responsibility for the more serious result is wholly of the principal. There is an excess in the purpose where, though the means are those actually combined between the parties, they produce a more serious result than that originally contemplated. In any such case, if the graver result ensues as a natural and foreseeable consequence of the means used or owing to the negligence (i.e. not to the deliberate intention) of the principal, liability for the graver result is contracted also by the accomplice: for, although he may not have expressly desired that result, nevertheless he maliciously wanted the means which by their very nature could cause that result³³³.

"This is, as Maino says, the doctrine universally accepted on the continent. With us it applies subject to the express provisions of our law which, as we have seen, extends liability in respect of the aggravating act to all parties to the criminal enterprise with whose previous knowledge it was perpetrated and even to those who, becoming aware of the aggravating act at the time of its perpetration, and being able to prevent it, did not do so."

52. Francesco Antolisei wkoll josserva³³⁴ :-

"Nell'ipotesi, poi, che una rapina sia sfociata in un omicidio (ipotesi tutt'altro che infrequente nella pratica e grave di conseguenze), bisognera' considerare se l'uccisione sia stata il risultato di una insospettabile, e percio' eccezionale,

³³² Principii di Giurisprudenza Criminale, s. 155.

³³³ Carrara, Programma, s. 500 - 504; Maino, 63, s. 339; Chaveau et Helie, Vol. I, Part I, Cap. XII, s. 279.

³³⁴ Manuale di Diritto Penale - Parte Generale, sesta edizione, Giuffre' - 1969.

resistenza della vittima o di altri avvenimenti singolarissimi. Nel caso che a tale quesito si risponda negativamente, i compartecipi che non vollero l'uccisione ne risponderanno.”

L-istess awtur jirreferi għal sentenza tal-Qorti ta' Kassazzjoni tat-18 ta' Novembru 1960 fejn gie ritenut li “in casi in cui un rapinatore a mano armata aveva ucciso uno degli aggrediti, ha ritenuto la responsabilita' per omicidio volontario ex art. 116 c. P. di tutti i concorrenti nella rapina.”

53. Fid-dawl tal-premess, jidher ċar illi min qiegħed fuq ix-xena tad-delitt u jkollu rwol dirett anke jekk mhux ewlieni fl-eżekuzzjoni tar-reat jitqies li huwa ko-awtur fid-delitt kommess, mhux kompliċi, għalkemm jista' ikollok il-figura tat-tnejn fl-istess persuna bħal per eżempju l-persuna li tkun iffurmat il-pjan jew ħajret lil ħaddieħor jipparteċipa fid-delitt li sussegwentement pero' tipparteċipa hi wkoll direttament fil-kommissjoni tar-reati nnfushom meta dawn ikunu fl-eżekuzzjoni tagħhom.

[Emfasi u sottolinejar ta' din il-Qorti]

54. Stabbilit dan l-insenjament gurisprudenzjali allura l-figura tal-appellant tissarraf f'dik ta' ko-awtur fil-kommissjoni tad-delitt mertu ta' dana il-kaz, anke jekk l-appellant seta' ma kienx il-persuna li spara t-tir kif qed jallega. Dan għaliex jekk huwa ppruvat illi l-appellant kien konsapevoli li kienet ser tintuza arma tan-nar fl-esekuzzjoni tad-delitt, għalkemm ma jirrizultax ftehim ċar li persuna sejra tinqatel bl-arma li l-malviviċenti ikollhom fil-pussess tagħhom waqt l-eżekuzzjoni, xorta waħda l-appellant jitqies bħala ko-awtur u xorta waħda jitqies responsabbli daqslikieku kien hu stess li spara l-arma lejn Ferriggi.

[Sottolinejar ta' din il-Qorti]

Illi fuq skorta ta' dan it-tagħlim il-Qorti issib li l-imputati Chantelle, Andrew u Marcia lkoll Zammit kif ukoll Mary Rose Piscopo kienu ko-awturi flimkien ma Redent Zammit fir-reati kontemplati bit-tieni u bit-tielet imputazzjoni liema imputazzjonijiet gew soddisfaċentement ippruvati.

Rikavat

Hector Spiteri, li gie inkarigat mill-Qorti sabiex jagħmel analizi finanzjarja taċ-ċekkijiet li daħlu fil-kontijiet rispettivi tal-imputati w jirrelata dwar ir-rikavat mill-attività kriminali sottostanti³³⁵, esebixxa r-rapport tiegħu filwaqt li spjega dak kkonstatat minnu:³³⁶ *“Sinjura, dan huwa kaz fuq xi rapport il-pulizija investigat tisrif ta' ċekkijiet depożitati l-bank, iċ-ċekkijiet ma daħlux biss fil-kont f'isem Redent Zammit imma kien hemm ukoll ċekkijiet imdaħħlin f'isem Marcia Yvette Zammit u Chantelle Zammit, kienu ċekkijiet fil-maġġoranza tagħhom li kienu jammontaw tlettax-il elf (13,000) mis-sors ta' kumpanija Hands On, kienu jiġu endorsjati ċ-ċekkijiet minn wara fuq Redent Zammit, Marcia Yvette Zammit u Chantelle Zammit. Wara, waqt l-*

³³⁵ Vol.7 inkarigu

³³⁶ Dok.HS a fol. 3835 et seq

investigazzjoni, Redent Zammit qal ukoll li ġieli għadda xi ċekkijiet iddepożitati f'isem Mary Rose Piscopo, kif ukoll f'isem Andrew Zammit. Kien hemm introjtu minn impjeg, minn renta, minn servizzi soċjali, children's allowance, etc, pensjonijiet, u kien hemm xi xiri u bejgħ ta' proprjetà. L-investigazzjoni hija bejn it-two thousand thirteen (2013) u two thousand twenty one (2021). Skont ir-rapport tal-pulizija kien hemm żewġ miljuni sitt mija wieħed u tmenin elf, disgħa mija disgħa u tletin elf ewro Mix-xogħol tiegħi irriżulta illi **l-flejjes li ġew depożitati kienu ta' miljun, tmien mija disgħa u tletin u thirty-five (1,839,035)** għax irriżulta li kien hemm double counting jiġifieri depożiti li daħlu minn kont u minn dak il-kont ġew trasferiti f'kont ieħor ta' eight hundred forty-two thousand nine hundred and four (842,904). Għal skopijiet ta' shortfall f'dikjarazzjonijiet **ma' dawk li kienu flejjes dikjarati li ġew minn sorsi totalment leġittimi kien hemm miljun... one point one million (1.1m),.....[1.157,985 li huma leġittimi maqgħudin ma pensjonijiet u beneficċji]...**"³³⁷

Riprodott Hector Spiteri ipprezenta Addendum³³⁸ u spjega: "In segwitù tar-rapport li ipprezentajt in kawża stante nhar is-26 ta' Settembru 2022 kien jonqos biss u ġew prezentati fl-istess kawża l-istatements tal-HSBC ta' Redent Zammit, ta' Marcia Zammit u ta' Chantelle Zammit. Wara li ġew dawn inkorporati fl-istess rapport, qed nipprezenta llum addendum għal dak l-istess rapport,.... dan juri tlett tabelli kif aġġornati; it-tabelli jinkludu kollox, juru individwalment bejn il-ħames imputati u globalment. Hemm ukoll tidher differenza li jiena sibt mal-process fejn kien hemm double counting ta' xi deposits, ġew aġġustati, u b'hekk **id-differenza bejn id-declared income u d-deposits, id-declared income jiġifieri hekk kif prezentati skont l-income tax returns tad-diversi imputati, globalment hemm differenza ta' miljun, tmien mija u wieħed, mija sitta u tmenin (1,801,186) imqassmin individwalment kif elenkat f'tabella immarkata IB**".³³⁹

Madanakollu l-prosekuzzjoni naqset milli tipprova l-bilanċ rimanenti u cioè ma hargitx kemm mill-ammonti depożitati reġgħu nħargu (*withdrawals*) mill-kontijiet li permezz tagħhom kien qed isir it-tisrif, biex seta' jiġi determinat sal-grad rikjest mil-ligi l-ammont ta' rikavat mir-reati li huma addebitati bihom l-imputati.

Tant hu hekk li l-abbli difensur ta' Piscopo għall-mistoqsija dwar jekk sarx eżerċizzju biex jiġi determinat l-ammont ta' flejjes li jista' jitqies bħala l-profitt perċepit u cioè il-gwadann generat mit-tisrif ta' ċekkijiet jingħata s-segwenti risposta:

³³⁷ Fol.3830-3832

³³⁸ Dok.HS1 a fol.3854 et seq

³³⁹ Fol.3852-3852.

Ix-xhud: Le, għaliex aħna l-flus rajnihom herġin cash, ma nafux kemm ingħata kull persuna, il-flus haġġu cash globalment, jiġifieri ma nafux person "A" kemm ingħata u person "B" kemm ingħata.

Dr Chris Frendo: Id-domanda qed nagħmilha ukoll fid-dawl li l-awditur forensiku li tqabbaħ hareġ b'konklużjoni, b'cifra ta' one point eight million (1.8m), imbagħad irrevediha, ta' flus li ma ġewx dikjarati għall-fini ta' taxxa; issa inti tħallas it-taxxa ovojament fuq qligħ illi tagħmel. Jekk għall-argument jiena avukat għandi clients' account fih hamsin elf (50k) ma jfissirx li hamsin elf huma kollha tiegħi; dak li rrid ngħid; qed nipprova nasal għal ammont li hu imputabbli lilha li hi ma iddikjaratux għall-fini ta' taxxa u wħud mill-akkużi li għandha.

Ix-xhud: Le, minn naħa tagħna, dak l-eżerċizzju ma kienx sar."³⁴⁰

Ġaladarba l-prosekuzzjoni ma gābitx din il-prova essenzjali, kellha tkun il-Qorti li tasal biex tiddetermina, dejjem mir-rizultanzi proċesswali w sal-grad ta' prova rikjest, l-ammont tiegħu. Biex seta sar dan, ġew analizzati iċ-*cheque images*³⁴¹ ta' dawk il-persuni li tressqu bħala xhieda u ċioe l-persuni li għamlu użu mis-servizz li kien jagħti Redent u bintu Chantelle.³⁴²

Minbarra dan ingħataw piż kbir id-dikjarazzjonijiet li għamel Redent Zammit fl-istqarrijiet tiegħu mal-Pulizija kif ukoll meta xehed *viva voce* dwar l-ammonti li kienu jtuħ dawn il-parruċċani tiegħu għas-servizz li kien jipprovdihom. Hu kien iddikjara li beda jsarraf iċ-ċekkijiet l-ewwel bi pjaċir li imbagħad griet "rutina", hbieb tiegħu jmorru għandu, **min jħallilu għaxar Euro (€10) u min hames Euro (€5) u min ma tah xejn** sakemm griet il-kelma. Jikkonferma li kien beda jagħti dan is-servizz qabel ma kellu l-ħanut Love Pizza ma min kien jaħdem mal-K3 għall-impjegati bħalu,³⁴³ kif ikkonferma **George Raymond Pace**.³⁴⁴

Jingħad li kien hemm persuni, u ċioe Jennifer Cassar³⁴⁵ Dwayne Caruana³⁴⁶, Mark Abela,³⁴⁷ Abdul Aziz Al Abu,³⁴⁸ Kasem Swelah³⁴⁹ u Mario Conti³⁵⁰ Khaled Awad,³⁵¹ li sarrfu ċekkijiet għand Redent iżda ma ħallsu xejn tas-servizz fis-sens li ma zammilhomx flejjes fuq iċ-ċekk li kienu jsarrfu. **Clifton Pace**, il-

³⁴⁰ Fol.4721

³⁴¹ **Dok.BACD** a fol.1381, **Dok.BA1** a fol.1382-1781 u kopja **Dok.BAZ** a fol.

³⁴² Fol.1981-1982: **Clifton Pace**, il-*boyfriend* ta' Chantelle Zammit xehed kif kien jagħti ċekkijiet lil Chantelle biex issarrafhomlu fejn kien jiġi mħallas l-ammont intjier taċ-ċekk

³⁴³ Fol.3329-3330

³⁴⁴ Fol.1966

³⁴⁵ Fol.198-199

³⁴⁶ Fol.206-207

³⁴⁷ Fol.208

³⁴⁸ Fol.1923-1924

³⁴⁹ Fol.1971-1972

³⁵⁰ Fol.1984-1985

³⁵¹ Fol.3548

boyfriend ta' Chantelle Zammit xehed kif kien jagħti ċekkijiet lil Chantelle biex issarraffhomlu fejn kien jiġi mħallas l-ammont intjier ta' ċekk.³⁵²

Mill-banda l-oħra diversi kienu daww l-individwi li tressqu mill-prosekuzzjoni li lkoll xehdu li kienu jsarrfu ċekkijiet mahruġa lilhom għand Redent Zammit. Whud minn dawn l-individwi li wżaw is-servizz ta' Redent Zammit xehdu li l-*commission* li Redent kien iżomm għalih kienet ta' **bejn €5 u €10**. Fuq skorta tal-prinċipju *in dubbio pro reo*, fejn ma giex determinat eżatt l-ammont tal-*commission* li tħallset lir-Redent, il-Qorti qed tibbaża l-kalkoli tagħha fuq l-iżghar ammont, dak ta' €5.

Geoffrey Farrugia, s-sid ta' 'Hands On', uża s-servizzi ta' Redent Zammit biex seta' jhallas persuni Sirjani li ma kellhomx kont fejn jiddepożitaw iċ-ċekkijiet li harġilhom l-istess Farrugia u riedu li jithallsu fi flus kontanti biss. Spjega kif kien Redent Zammit li ha' ċ-ċekkijiet hu għadda flus kontanti lill-kumpanija biex tħallas lil dawn il-persuni fejn l-ammont b'kollox kien ta' madwar sbatax il-elf ewro (€17,000).³⁵³

Abdul Hamed Chekhali³⁵⁴ kien jagħti minn jeddu €10 lir-Redent għas-servizz³⁵⁵ filwaqt li fl-istqarrija rrilaxxata mal-Pulizija ix-xhud kien qal li Zammit "kien jieħu €10".³⁵⁶ **Alaa Ali** semma kif kien imur issarraff *cheques* tal-Gvern għand wiehed Malti hdejn ġewwa daru hdejn it-Tip Top tal-Fgura.³⁵⁷ Hu ma setax issarraff iċ-*cheque* għalhekk tah lilu mar dan il-Malti l-bank u sarrfu għalih. Wara li l-prosekuzzjoni iddikjarat lil dan ix-xhud ostili, sar magħruf li waqt l-investigazzjoni Ali kien rrilaxxa stqarrija fejn semma li ġab in-numru ta' dan il-Malti li ltaqa miegħu hdejn it-Tip Top, ssarraflu l-flus u fuq kull ċekk hadlu €5. Quddiem il-Qorti reġa' ikkonferma din il-verżjoni.³⁵⁸ **Malcolm Balzan** kien hallas xi €1 fuq kull mija li jkun sarraf u ċioe xi €5.³⁵⁹ **Abigail Barbara**³⁶⁰ qalet li Redent mhux dejjem kien joħdilha flus fuq ċekkijiet li sarrfet għandu u l-aktar li hadilha kien €5.³⁶¹ **Mario Caruana**, li kien jaħdem ma Redent fin-negożju tiegħu Love Pizza, kien issarraff ċekkijiet ta' madwar €900 u fuqhom kien iħallas xi €5 u ġieli ma hallas xejn.³⁶² **Saleh Saïd** qal li hallas €10 fuq ċekk

³⁵² Fol.1981-1982

³⁵³ Fol.1969-1970

³⁵⁴ Fol.184 et seq.

³⁵⁵ Fol.184-187

³⁵⁶ **Dok.AC** a fol.189

³⁵⁷ Fol.192

³⁵⁸ Fol.194. Stqarrija **Dok.AA** a fol.196--197

³⁵⁹ Fol.201-202. Stqarrija **Dok.MB** a fol.204-205

³⁶⁰ Fol.1915

³⁶¹ **Dok.AB** a fol.1918-1919

³⁶² Fol.1975

ta' madwar €5,500.³⁶³ **Njem Fiez**³⁶⁴ u **Daham Al Hamad**³⁶⁵ kienu jsarrfu cekkijiet għand Redent Zammit u minn jeddom jagħtuh bejn €5-€10. **Daniel Attard** kien mar xtara pizza minn ħanut il-Fgura u sarraf ċekk ta' madwar €900 li fuqu ħallas bejn €3-€5.³⁶⁶ **Ahmed Faroud** spjega kif Redent Zammit kien issarraflu ċekkijiet ta' beneficiċċi soċjali w iżomm €5 fuq kull ċekk.³⁶⁷

Meta jittiehed kont tal-persuni li xehdu jirrizulta s-segwent:

Daniel Attard: ċekk wiehed u ħallas bejn €3 sa €5. B'hekk €3

Chekhali: 18 il-ċekk b' *commission* ta' €10 = €180;

Mario Caruana: 9 ċekkijiet b' *commission* ta' bejn €5-€10 = €45;

Alaa Ali: żewġ (2) ċekkijiet b' *commission* ta' €5 = €10;

Malcolm Balzan: jixhed li ħallas €10 fuq kull €100. It-total ta' ċekkijiet msarrfa jlaħħqu €9,460.17c b'hekk ħallas €946;

Abigail Barbara: 10 ċekkijiet b' *commission* ta' €5 = €50

Saleh Said: (1) ċekk b' *commission* ta' €10 = €10

Njem Fiez: erbatax (14) il-ċekk b' *commission* ta' €5 = €70

Daham Al Hamad: tmien (8) ċekkijiet b' *commission* ta' €5 = €40

Ahmed Faroud: erba' w għoxrin (24) ċekk b' *commission* ta' €5 = €120

K3/ Pace: fuq kull €1,000 iħallas €75. Jirrizulta kien hemm €2,892.36 = €216.00

Total: €1,690

Dan kien biss kampjun ta' persuni li tressqu biex jiddeponu w għaldaqstant l-ammont eżatt ta' *commissions* li, mir-rizultanzi proċesswali indubbjament kien ta' ammont ferm u ferm akbar kif faċilment manifestat minn ħarsa lejn il-logħob li kien jintlagħab paragunat mal-introjtu modest ta' Redent Zammit, magħdud mal-fatt li tali *commissions* ma tħallewx fil-kontijiet bankarji iżda kien hemm *co-mingling* ma flejjes u propjetà ta' Redent Zammit lil 'hinn mis-sistema finanzjarja regolata, ma jistax jiġi determinat sal-grad rikjest mill-Liġi l-ammont ta' rikavat attwalment perċepit mill-imputat Redent Zammit.

Għaldaqstant ma setgħax jiġi determinat sal-grad ta' mingħajr dubbju dettat mir-raġuni l-ammont preċiż tar-rikavat perċepit mill-imputat Redent Zammit. Li hu żgur hu li l-ebda persuna ma kien ser jidhol f' din l-iżbriga biex jagħmel qliegħ ta' **€1,690** fuq in-numru ta' snin imputati lilu!!

³⁶³ Fol.1979

³⁶⁴ Fol.3599-3600

³⁶⁵ Fol.3602-3603

³⁶⁶ Fol.1920-1921

³⁶⁷ Fol.3162

Din iċ-ċirkostanza takkwista rilevanza wkoll hekk kif il-Qorti ser tiġi biex tippronunzja ruħha fuq il-konfiska.

Ordni ta' Konfiska

Meta din il-Qorti giet biex tagħmel l-ordni ta' konfiska, li hi biss konsegwenza ta' sejbien ta' ħtija u mhux piena fiha nfisha, ikkunsidrat li din il-kawża ntbagħtet għas-sentenza f'Settembru 2023 xhur qabel il-promulgazzjoni ta' *L-Att tal-2024 li jemenda Varji Liġijiet dwar ir-Rikavat mill-Kriminalità*.

F'dan l-Att hemm provdut is-segwenzi fl-artikolu 32(2) tiegħu:

(2) Id-dispożizzjonijiet tal-artikoli msemmija fis-subartikolu (1)³⁶⁸ kif kienu fis-seħh qabel id-dhul fis-seħh tal-Att tal-2024 li jemenda Varji Liġijiet dwar ir-Rikavat mill-Kriminalità **għandhom jibqgħu fis-seħh** u għandhom japplikaw wara d-dhul fis-seħh tal-istess Att għal investigazzjonijiet u proċeduri kriminali li jkunu nbdew qabel id-dhul fis-seħh tal-istess Att, ħlief kif provdut xort 'oħra f'dan l-artikolu.

Imbagħad l-artikolu 32(5) tal-Att jgħid:

(5) Id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 7 tal-Att kontra MoneyLaundering u tal-artikolu 38 tal-Att dwar ir-Rikavat mill-Kriminalità kif emendati bl-Att tal-2024 li jemenda Varji Liġijiet dwar ir-Rikavat mill-Kriminalità għandhom japplikaw għall-investigazzjonijiet u proċeduri kriminali kollha inklużi wkoll dawk li jkunu pendenti fid-data tad-dhul fis-seħh tal-istess Att ħlief għal proċeduri kriminali li fid-data tad-dhul fis-seħh tal-istess Att ikunu mħollija għas-sottomissjonijiet finali jew għas-sentenza u fil-każijiet tal-aħħar dawk il-proċeduri għandhom jibqgħu regolati mid-dispożizzjonijiet tal-imsemmija artikoli kif kienu fis-seħh qabel id-dhul fis-seħh tal-istess Att u dawk id-dispożizzjonijiet għandhom, għall-finijiet ta' dan is-subartikolu, jitqiesu li baqgħu fis-seħh.

PIENA

Fir-rigward tal-pieni gie kunsidrat li r-reat ta' riċiklaġġ iġorr piena ta' inkarċerazzjoni għal zmien ta bejn sena (1) u disa' (9) snin priġunerija u/jew multa bejn l-għoxrin elf (€20,000) euro u l-mitejn u ħamsin elf euro (€250,000), dak kontemplat bil-Kapitolu 371 tal-Liġijiet ta' Malta b' multa ta' mhux iżjed minn żewġ miljun euro (€2,000,000) jew zmien ta' priġunerija ta' mhux iżjed minn tliet snin jew dik il-multa u priġunerija flimkien, u dak kontemplat taħt il-Kapitolu 376 b' multa ta' mhux iżjed minn ħames mitt elf euro (€500,000) jew

³⁶⁸ 32.(1) Ħlief kif provdut xort'oħra f'dan l-artikolu, id-dispożizzjonijiet tal-artikoli 17A u 17B tal-Att dwar l-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta, tal-artikoli 3, 4 u 5 tal-Att kontra MoneyLaundering, tal-artikoli 18 u 19 tal-Att dwar il-Prevenzjoni ta' Abbuż fis-Swieq Finanzjarji, u tal-artikoli 35, 36 u 41 tal-Att dwar ir-Rikavat mill-Kriminalità, kif emendati bl-Att tal-2024 li jemenda Varji Liġijiet dwar ir-Rikavat mill-Kriminalità għandhom japplikaw għal proċeduri ta' investigazzjoni u għal proċeduri kriminali li jindew wara d-dhul fis-seħh tal-istess Att.

prigunerija ta' mhux iżjed minn tliet snin, jew dik il-multa u l-prigunerija flimkien

Issa billi fuq diversi ċekkijiet rrizulta li Redent Zammit ma ngħatax *commissions* u b'hekk ma gie mwettaq ebda riċiklaġġ, il-Qorti hi prekluzza milli tapplika l-Artikolu 17(h) tal-Kodici Kriminali. Mill-banda l-oħra m'hemmx dubbju li bejn it-tieni u t-tielet imputazzjoni jeżisti l-konkors formali ta' reati, fejn il-piena l-aktar gravi hi dik kontemplata bit-tieni imputazzjoni³⁶⁹.

Il-Qorti imbagħad qieset in-natura tar-reati li dwarhom qed tinstab htija, tal-fatt li hawn si tratta ta' *self-laundering* da parti ta' Redent Zammit, tal-ammonti ta' flejjes li għaddew mill-kontijiet rispettivi tal-imputati, tat-tul tal-perjodi li fihom twettqu r-reati mill-imputati rispettivi, tal-fatt li l-imputati l-oħra kollha iżda partikolarment Marcia Yvette Zammit u Mary Rose Piscopo għalkemm kienu kompliċi fl-għemil ta' Redent Zammit in kwantu għar-riċiklaġġ, kienu jagħmlu kif u dak li jgħidilhom hu.

Mhux l-istess jista' jingħad għall-missier u bint Redent Zammit. L-eluf ta' flejjes li għaddew mill-kontijiet tagħhom, bil-firma tagħhom, magħdud mal-fatt li fir-rigward ta' Chantelle Zammit din kienet qed taħdem propju fil-ħanut fejn l-Għarab kienu jigu biċ-ċekkijiet għal missierha - li in parte kienet tmur tiddepożitahom fil-kont tagħha w issarrafhom - wrew li kemm Andrew kif ukoll Chantelle kellhom involviment ferm aktar attiv fl-għemil kriminuz ta' Redent Zammit minn Marcia Yvette Zammit u Mary Rose Piscopo.

Ingħata piż lil fedina penali tal-imputati minn fejn jirrizulta li Redent Zammit mhux xi *first-time offender*, l-imputati Marcia Yvette, Chantelle u Mary Rose Piscopo għandhom fedina penali netta filwaqt li dik ta' Andrew Zammit ma tohloq l-ebda preokkupazzjoni għal Qorti.

Konsiderazzjoni ingħatat ukoll liċ-ċirkostanzi kollha tal-każ inkluż tal-fatt li fir-rigward tat-tieni u tat-tielet imputazzjoni, fejn qed tinstab htija fl-imputati bħala awturi tad-delitti hemm ravvizati, ċertament ma għenhom xejn il-fatt li l-banek rispettivi, għal snin ttolleraw b'passività assoluta kondotta li kien messa ilha li qajjmet l-qniepen ta' allarm għall-integrità regolatriċi tas-sistema bankarja.

³⁶⁹ Kapitolu 371 tal-Liġijiet ta' Malta

Decide

Għal dawn il-motivi l-Qorti, wara li rat l-artikoli 17(b)(f), 18, 23, 23A, 23B, 23C u 31 tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, l-artikoli 5, 35(1)(e),(2)(3),2(1)(2) u l-Ewwel Skeda tal-Att dwar il-Kummerċ Bankarju, Kapitolu 371 tal-Liġijiet ta' Malta w l-artikoli 3(1)(1A), 22(1)(f),(3)(4) u l-Ewwel Skeda tal-Att dwar l-Istituzzjonijiet Finanzjarji, Kapitolu 376 tal-Liġijiet ta' Malta kif ukoll ir-Regolament 3(1) u l-Ewwel Skeda tar-Regolamenti dwar Pieni u Penali għal Reati (Legislazzjoni Sussidjarja 376.02),

Kif ukoll -

fil-konfront ta' Redent Zammit, wara li rat l-artikolu 3 tal-Att Kontra *Money Laundering*, Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta, u

fil-konfront ta' Chantelle Zammit, Andrew Zammit, Marcia Yvette Piscopo u Mary Rose Piscopo, wara li rat l-artikolu 42(c)(d) tal-Kodiċi Kriminali w l-artikolu 3 tal-Att Kontra *Money Laundering*, Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta,

issib lill-imputati Redent Zammit, Chantelle Zammit, Andrew Zammit, Marcia Yvette Piscopo u Mary Rose Piscopo hatja tal-imputazzjonijiet kollha miġjuba kontribom u tikkundannahom kif ġej:

a). Lil Redent Zammit għal **sentejn (2) prigunerija** li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kodiċi Kriminali qed jiġu sospizi għal erba' (4) snin mid-data ta' din is-sentenza w multa ta' sittin elf ewro (€60,000);

b). Lil Andrew Zammit għal **sentejn (2) prigunerija** li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kodiċi Kriminali qed jiġu sospizi għal tlett (3) snin mid-data ta' din is-sentenza w multa ta' tletin elf ewro (€30,000);

c). Lil Marcia Yvette Zammit għal **tmintax (18) il-xahar prigunerija** li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kodiċi Kriminali qed jiġu sospizi għal sentejn (2) snin mid-data ta' din is-sentenza, u

d). Lil Chantelle Zammit għal **sena (1) prigunerija** li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kodiċi Kriminali qed jiġu sospizi għal għoxrin (20) xahar mid-data ta' din is-sentenza;

e). Lil Mary Rose Piscopo għal **sena (1) prigunerija** li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kodiċi Kriminali qed jiġu sospizi għal hmistax (15) il-xahar mid-data ta' din is-sentenza.

Tordna l-konfiska favur il-Gvern ta' Malta tal-propjetà mobbli w immobbli kollha ta' l-imputati, kif stipulat fl-Artikolu 22(3A)(b)(d)(7) tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi, Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta kif reż applikabbli bl-Artikolu 3(7) tal-Att kontra Money Laundering, Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta.³⁷⁰

Ai termini tal-artikolu 28A(4) tal-Kodiċi Kriminali, il-Qorti spjegat lill-ħatja bi kliem ċar ir-responsabilità tagħhom taħt l-artikolu 28B tal-Kodiċi Kriminali jekk jikkommettu matul il-perijodu operattiv, reat li għalih hemm piena ta' priġunerija.

Bl-applikazzjoni ta' l-Artikolu 533 tal-Kodiċi Kriminali tordna lill-imputat Redent Zammit, Andrew Zammit u Chantelle Zammit jhallsu bejniethom l-ammont ta' €6,008.47c rappreżentanti spejjez peritali.

Tordna notifika ta' din is-sentenza lid-Direttur tal-Uffiċju Għall-Irkupru tal-Assi.

³⁷⁰ Vide **Il-Pulizija vs Doris (Maria Dolores) Borg**, Per Onor. Imħallef Dr. Edwina Grima LL.D., Deċiża 26 ta' Novembru 2021 Appell Nru: 178/2018. Vide ukoll **Il-Pulizija vs Brian Buttigieg et**; Per Onor. Imħallef Dr. Aaron Bugeja, Deċiża 25 ta' Frar, 2020; Appell Nru. 276 tal-2017. Fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tal-31 ta' Mejju 2023, Per Onor. Imħallef Dr. Edwina Grima, fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs Oreste Zammit**, il-Qorti qalet:

Illi dawn is-sanzjonijiet, li huma tassattivi, jinsabu enkapsolati fl-artikolu 23Ċ tal-Kodiċi Kriminali u l-artikolu 5 tal-Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta, li t-tnejn jagħmlu ukoll referenza għas-sanzjonijiet imfassla fl-artikoli 22(3A)(b)(d) u (7) tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta mutatis mutandis. Illi dawn id-disposizzjonijiet tal-liġi jimponu fuq il-Qorti sabiex tassattivament, f'każ ta' kundanna, tgħaddi għal konfiska tar-rikavat derivanti mir-reat, kif ukoll tal-assi mobbli u immobbli tal-persuna misjuba ħatja.

.....

Illi, mill-kelma "għandha", jirrizulta ċertament li l-konfiska tar-rikavat favur il-Gvern ta' Malta hija waħda tassattiva u għaldaqstant l-Ewwel Qorti ma kellhiex għażla ħlief li teroga din is-sanzjoni konsegwenzjali għal piena.

Illi finalment meta l-Qorti ordnat sabiex, fl-eventwalita' li ma tkunx tista' ssir il-konfiska favur il-Gvern ta' Malta tar-rikavat kif minnha indikat għaliex dan ikun ġie imberbaq jew inkella ma jkunx jista' jiġi identifikat u kkonfiskat, issir il-konverzjoni ta' din il-konfiska f'multa hija kienet qed taderixxi ruħha ma' dak imfassal fl-Artikolu 23B(2) tal-Kodiċi Kriminali u l-artikolu 3(5)(b) tal-Kap.373, sabiex b'hekk il-ħames aggravju huwa wkoll legalment bla bażi stante illi l-kundanna għal ħlas tal-multa fl-ammont ta' €830.193 għandha ssir unikament jekk jirrikorru ċ-ċirkostanzi ravvizati f'dawn id-disposizzjonijiet tal-liġi. Dan ifisser illi huwa biss fl-eventwalita' illi meta id-Direttur tal-Uffiċju tal-Irkupru tal-Assi jipproċedi għal konfiska kif ordnat huwa jsib li din ma tistax iseħħ peress illi ir-rikavant ġie imberbaq jew inkella ma jistax jiġi identifikat, din il-multa fit-termini tal-imsemmija disposizzjonijiet talliġi "tkun tista' tingabar bħala dejn ċivili u għal dan l-ghan is-sentenza tal-qorti għandha tikkostitwixxi titolu eżekuttiv għall-finijiet u l-effetti tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili."

Finalment tenut tal-provi miġjuba tordna li din is-sentenza tiġi komunikata lill-Kummissarju għat-Taxxi sabiex kemm il-darba hekk jidhirlu opportun jinvestiga d-dhul legittimu tal-ħatja Redent Zammit, Andrew Zammit u Chantelle Zammit.

Dr. Donatella M. Frendo Dimech
Maġistrat